

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

KØBENHAVNSKE POLITI- OG DOMSMYNDIGHEDER

I

Politiretten (1776) 1793-1845

Kriminal- og politiretten 1845-1919

Københavns politichef 1815-27

Københavns politi ca. 1730-1945

Tillæg

Københavns vagtværn 1944-46

Kystpolitiet 1817-1919

Foreløbige arkivregistraturer
udgivet af
Landsarkivet for Sjælland m. m.

KØBENHAVN 1975

KØBENHAVNSKE POLITI- OG DOMSMYNDIGHEDER I

Politiretten (1776) 1793–1845
Kriminal- og politiretten 1845–1919
Københavns politichef 1815–27
Københavns politi ca. 1730–1945
Tillæg
Københavns vagtværn 1944–46
Kystpolitiet 1817–1919

Foreløbige arkivregistraturer
udgivet af
Landsarkivet for Sjælland m. m.

KØBENHAVN 1975

Forord

Med nærværende bind påbegyndes en række "Foreløbige arkivregistraturer", der skal behandle de københavnske politi- og domsmyndigheders arkiver fra de ældste tider og indtil ca. 1945. Det nu foreliggende bind behandler Politirettens arkiv (1776) 1793-1845, Kriminal- og politirettens arkiv 1845-1919 og Københavns politis arkiv ca. 1730-1945. I et tillæg er optaget følgende arkiver: Københavns politis udvandringssager 1868-1934, Københavns vagtværn 1944-46 og Kystpolitiet 1817-1919.

Fra gammel tid har der eksisteret visse registraturer over dette betydningsfulde historiske materiale. Politirettens arkiv blev således fuldstændig registreret i landsarkivets ældste periode, og der foreligger ligeledes en gammel registratur over Kriminal- og politirettens arkiv fra perioden 1845 til ca. 1864. Også dele af politidirektørens arkiv, navnlig den ældre del, er blevet registreret. Det har imidlertid været nødvendigt påny at gennemgå samtlige arkivalier fra de nævnte institutioner, og resultatet forelægges hermed. Samtidig med nyregistreringen er de løse arkivalier blevet ompakket i moderne arkivæsker, og der er foretaget omfattende etiketteringsarbejder af de lange rækker af bind. I forbindelse med nyregistreringen er desuden gennemført omfattende udtyndinger i materialet yngre end 1870.

Arbejdet har været tilrettelagt og ledet af undertegnede, der har udarbejdet registraturerne over Politirettens arkiv, Kriminal- og politirettens arkiv og en væsentlig del af politidirektørens arkiv. Ved nyregistreringen af den seneste aflevering fra Københavns politidirektør har arkivar Margit Mogensen medvirket, ligesom registrator Finn Andersen har omordnet og registreret Kystpolitiets arkiv og det Københavnske vagtværns arkiv.

Landsarkivet for Sjælland m.m. april 1975.

Harald Jørgensen

Indhold

	Side
Politiretten i København (1776) 1793-1845.	
Indledning	1
Justitiarier og assessorer	10
Politirettens arkiv	14
Arkivregistratur	15
Retten i almindelighed	15
De enkelte protokoller	17
1. protokol	17
1. protokol A	18
1. protokol B	19
2. protokol	19
3. protokol	20
4. protokol	22
5. protokol	23
Den overordentlige politiret 1795	23
Tilsynet med trykte skrifter og blade	24
Kriminal- og politiretten i København 1845-1919.	
Indledning	25
Justitiarier og assessorer	35
Justitssekretærer	44
Arkivet	45
Arkivregistratur	48
Alm. korrespondance- og regnskabssager	48
Arkivalier vedr. domsvirksomheden	49
Almindeligt	49
Journaler	49
Strafferegistre m.m.	51
Doms- og retslistes	54
Justitsprotokoller, voteringsprotokoller og domprotokoller m.m.	56
Diverse protokoller	58
De enkelte kamre og afdelinger	59
1. kriminalkammer 1845-1919	60
2. kriminalkammer 1845-1919	60
3. kriminalkammer 1845-1919	60
4. kriminalkammer 1845-1919	61
5. kriminalkammer 1845-1919	62

	Side
6. kriminalkammer B 1896-1904	63
7. kriminalkammer 1904-1919	63
7. kriminalkammer A 1917-1919	63
8. kriminalkammer 1916-1919	63
9. kriminalkammer 1916-1919	64
9. kriminalkammer A 1919	64
1. civilkammer 1845-1919	64
2. civilkammer 1845-1919	65
1. afd. for offentlige politisager 1863-1919	66
2. afd. for offentlige politisager 1863-1919	67
3. afd. for offentlige politisager 1896-1919	68
Pådømte sager	68
Undersøgelseskommissionen af 8. sept. 1916	69
Københavns politichef 1815-27	
Indledning	71
Arkivregistratur	72
Københavns politi ca. 1730-1945.	
Indledning	75
Politimestre (politidirektører)	93
Vicepolitidirektører	95
Politidirektørens arkiv	96
Arkivregistratur	
Perioden indtil 1793	99
Perioden 1793-1863	104
Udtagne journalsager saglig ordnet	111
Diverse sager	124
Perioden 1863-1919	
Politidirektørens sekretariat	131
Udtagne sager saglig ordnet	133
Diverse sager	154
Politiinspektoraterne	
1. politiinspektorat	156
2. politiinspektorat	165
3. politiinspektorat	167
4. politiinspektorat	180

	Side
De enkelte politistationer	181
Perioden 1920 ff.	
Politidirektørens sekretariat	183
Politiinspektoraterne	
1. politiinspektorat	183
2. politiinspektorat	188
3. politiinspektorat	190
4. politiinspektorat	195
5. politiinspektorat	200
Kontoret for straffesager	200
Undersøgelseskamrene	202
6. politiinspektorat	205
De enkelte politistationer	205
Tillæg	
Udvandringssager	205
Indledning	205
Københavns politis udvandringssager	206
Københavns vagtværn 1944-47	
Indledning	209
Arkivregistratur	209
Kystpolitiet 1817-1919	215
Indledning	215
Chefens arkiv	216
Frederiksværk hoveddistrikt	216
Helsingør hoveddistrikt	218
Københavns nordre hoveddistrikt	225
Københavns søndre hoveddistrikt	229
Amagerlands hoveddistrikt	230
Køge hoveddistrikt	231
Stevns hoveddistrikt	232
Præstø hoveddistrikt	233

Politiretten i København

(1776) 1793-1845.

Indledning

1. aug. 1793 fik København en ny kollegial organiseret domstol, der fik navnet: Politiretten i København. Den nye domstol oprettedes i henhold til en frd. af 5. juli 1793. Domstolen var normeret med tre dommere, nemlig politimesteren, der virkede som justitiarius, og to menige politiretsassessorer.

Også før 1. aug. 1793 havde man i København talt om politiretten eller politikammeret, der holdes på Rådstuen (se Københavns Vejviser 1784, s. 81). Betegnelsen "Politiretten" var det almindelige udtryk for den domsmyndighed, først og fremmest i politisager, der udøvedes af politimesteren.

Der havde i ældre tid eksisteret en særlig politiret i København, men den var forlængst gået ind. Den var oprettet i henhold til en frd. af 22. okt. 1701, og den havde været sammensat af 7 høje civile og militære embedsmænd samt repræsentanter for det københavnske bystyre. Retten behandlede alle forefaldende politisager og klagesager, og politimesteren, eller i hans frafald hans fuldmægtig, havde ret til at være til stede ved sagernes behandling. Når voteringen begyndte, måtte de dog forlade retten. For at bruge et moderne udtryk kan man vel sige, at politimesteren optrådte som anklagemyndighed.

Om denne politirets virksomhed ved vi intet. Den har ikke efterladt sig noget arkivalsk spor. Vi ved heller ikke, hvornår den er ophørt med at fungere.

Derimod ved vi, at politimesteren lidt efter lidt fik tildelt en ret omfattende domsmyndighed. Allerede ved den ovenfor citerede frd. af 22. okt. 1701 blev det fastslået, at politimesteren kunne udøve domsmyndighed i de såkaldte mindre politisager d.v.s. sådanne sager hvor bødestraffen ikke oversteg 4 lod sølv.

Allerede på dette tidspunkt fandtes der en lang række politianordninger, der regulerede dagliglivet i hovedstaden. Det var politimesterens pligt at overvåge, at disse blev overholdt

og at drage omsorg for, at overtrædelser blev påtalt. Som politiforseelser der kunne påtales, betragtedes krænkelse af den offentlige ro og orden, brud på den gældende helligdagsordning samt krænkelse af ærbarhed og gode sæder. Der skulle skrives ind mod løsgængere og personer, der levede af utugt, og der skulle føres kontrol med modvillige og utro tjenestefolk. Politimesteren skulle ligeledes våge over gældende laugsrettigheder, og han havde vidtgående myndighed til at kontrollere torvehandelen, gældende prisbestemmelser og anvendelse af rigtig mål og vægt. Endelig var det hans embedsopgave at våge over gadernes renholdelse, byens vandforsyning og forebyggende foranstaltninger imod den altid lurende brandfare. Overtrådte nogen disse og andre politibestemmelser var det politimesterens opgave at drage ham til ansvar og eventuelt idømme ham en bøde.

I 1741 udvidede regeringen politimesterens eksisterende domsmyndighed. I en ny instruks for politimesteren, dat. 24. marts 1741, fik han tilladelse til i visse politisager at idømme strengere straffe, end han hidtil havde haft myndighed til. Han kunne nu ikke blot idømme bødestraf, men også fængsel på vand og brød, gabestok, spansk kappe eller arbejde i spindehuset. Han fikogså et nyt område lagt ind under sin domsmyndighed, idet han for fremtiden kunne dømme i mindre tyveri- og bedragerisager. En forudsætning var dog, at såvel klageren som den anklagede var villig til at underkaste sig hans afgørelse. Ganske vist tilbagekaldtes denne ret til at pådømme første gang begået tyveri eller bedrageri ved et kgl. reskript af 30. juli 1751, og det blev bestemt, at bytinget for fremtiden skulle tage sig af disse sager. Faktisk vedblev politimesteren også i fremtiden at afgøre disse sager.

Også fra den følgende tid kan nævnes påbud, der udvidede politimesterens domsmyndighed. Således udstedtes 28. nov. 1755 et kgl. reskript, der krævede nøjere kontrol med det københavnske tyende og med løsgængere. Samtidig indførtes strengere straffe for overtrædelse af de gældende bestemmelser. Et reskript af 1. juli 1763 gav politimesteren myndighed til at idømme værts-husholdere, der tillod læredrenge og andre unge at besøge deres værtshuse, strengere straffe end hidtil, og 23. nov. 1775 fik

politimesteren bemyndigelse til at idømme kvinder, der ernærede sig ved utugt, op til 1-3 måneders hensættelse i Rasp eller Børnehuset. Endelig bør det nævnes, at politimesteren ved reskript af 20. okt. 1773 fik besked om at føre kontrol med den eksisterende bladlitteratur og myndighed til at idømme bødestraf, hvis en forfatter eller udgiver omtalte staten, regeringen eller en privatperson på usømmelig måde. Politimesterens afgørelse i disse sager var inappellabel. Politimesterens nidkærhed på dette område medførte dog, at regeringen ved et nyt kgl. reskript af 3. dec. 1790 fratog politimesteren retten til at idømme bøder og henlagde afgørelsen i pressesager til de almindelige domstole.

Hvorledes politimesteren i praksis har udøvet den ham givne domsmyndighed lader sig først dokumentere fra 1776, da intet arkivalisk materiale er bevaret før denne tid. Fra 1776 findes imidlertid 3 rækker af forhørsprotokoller, kaldet 1. 2. og 3. protokol. Disse protokoller har været administreret dels af politimesteren dels af hans skiftende fuldmægtige. Det var imidlertid kun politimesteren, der kunne afsige dom eller, som det rettelig bør hedde, kendelse. Politifuldmægtigene var ikke på dette tidspunkt uddannede jurister. Foruden forhørsprotokollerne har man fra 1780erne desuden bevaret en række dokumenter i enkelte sager. I 1792 indrettedes endelig en særlig domsprotokol for alle 3 afdelinger af "politiretten".

I 1792 opstod der en divergens mellem højesteret og Hof- og stadsretten i København, om man skulle betragte politimesterens kendelser i tyverisager som afgørende for strafudmålingen i de tilfælde hvor en anklaget påny blev tiltalt for tyveri eller bedrageri. Højesteret ville ikke anerkende, at politimesterens afgørelse betragtedes som egentlige tyvsdomme, medens Hof- og stadsretten havde den modsatte opfattelse. Spørgsmålet indankedes for kancelliet og dette foranledigede, at man tog politimesterens hidtil udførte "domsvirksomhed" op til overvejelse. Resultatet af disse overvejelser blev forordningen af 5. juli 1793 om oprettelsen af en egentlig kollegial ret, kaldet Politiretten i København.

Politiretten normeredes med 3 juridisk uddannede dommere,

nemlig politimesteren, der virkede som justitiarius, og to menige politiretsassessorer. Alle sager, der kom til behandling i politiretten, skulle passere politimesteren, der afgjorde, ved hvilken protokol sagen skulle behandles. Selv overtog han den såkaldte 3. protokol. Når der blev indgivet en klage over politimesterens dispositioner, måtte han dog ikke lade den behandle ved sin egen protokol, og ved afgørelsen skulle foruden de normerede politiretsassessorer indkaldes en hof- og stadsretsassessor. Når en sag var færdigbehandlet ved den enkelte protokol, voterede alle 3 dommere i sagen. Den nye domstol overtog behandlingen af samtlige politisager, og den fik ligeledes domsmyndighed i de tyverisager, der hidtil var blevet afgjort af politimesteren. Når en sag havde den i lovens 1-6-18 fastsatte størrelse (6 lod sølv), eller når straffen lød på mere end 14 dages fængsel på vand og brød, kunne der appelleres til højesteret. Allerede i 1801 viste det sig nødvendigt at udvide retten med endnu en dommer, og man indrettede den såkaldte 4. protokol. I 1813 normeredes endnu en politiretsassessor, der kom til at administrere den såkaldte 5. protokol.

På det tidspunkt eksisterede den gamle 3. protokol ikke længere. Det havde nemlig hurtigt vist sig, at politimesteren kun i ringe udstrækning havde haft mulighed for at deltage i rettens daglige arbejde, da hans eksekutive forretninger lagde mere og mere beslag på hans tid. Man besluttede derfor i 1809 (p. af 4. april 1809) at fritage politimesteren for hvervet som justitiarius for retten og at udnævne en særlig embedsmand til denne stilling. Samtidig genoplivede man politimesterens gamle selvstændige domsvirksomhed. Det blev ikke alene overladt til politimesteren at stifte forlig i de politisager, hvor sagen kunne sluttet med et indgået forlig, men han fik også bemyndigelse til at afgøre politisager, hvor forseelsen var "bevist og ringe", ved en politimesterkendelse, der dekretede enten en mulkt på indtil 10 rdl., eller arrest indtil 8 dage eller fængsel på vand og brød indtil 4 dage. Kunne sagen ikke klares på denne måde, eller krævede den nærmere undersøgelse, var det politimesterens pligt at viderebefordre den til

politirettens behandling og afgørelse. Det pålagdes politimesteren at føre en særlig protokol over de sager, der afgjordes ved en direkte politimesterkendelse. Af gammel vane kaldte man denne protokol 3. protokol, men fra 1846 benævnes den politidirektørens protokol.

Adskillelsen mellem politimesterembedet og embedet som justitiarius for politiretten varede dog kun en kort årrække, idet man i 1813 påny beskikkede politimesteren til ligeledes at fungere som justitiarius, og denne ordning opretholdtes, så længe retten eksisterede. Dog bevarede man den engang etablerede ordning med politimesterens specielle domsmyndighed i "beviste og ringe" politisager. Dog kunne en anklaget i en sådan sag kræve sin sag behandlet af politiretten.

Ved nyordningen i 1813 havde politiretten fået den organisation, som bevaredes indtil 1845, da retten ophævedes. På grund af det stigende antal sager, var det i 1835 nødvendigt at dele 1. protokol i to, nemlig protokol A og B, og fra 1835-45 havde politiretten således 5 assessorer, mellem hvilke de forelagte politisager blev fordelt til undersøgelse og behandling. I voteringen deltog altid 3 assessorer, og såvidt det kan skønnes var politimesterens (fra 1814 politidirektørens) deltagelse i politirettens daglige arbejde meget begrænset.

Der var også et andet embedsområde, der lidt efter lidt gik over til politiretsassessorerne. I henhold til trykkefrihedsforordningen af 27. sept. 1799, der afløste reskriptet af 3. dec. 1790, var der tillagt politimesteren en vidtgående bemyndigelse til at kontrollere, at trykkefrihedsforordningens mange bestemmelser blev overholdt. Fra 1804 kunne politimesteren anmode politiretsassessorerne om at bistå sig med disse forretninger, og lidt efter lidt udviklede den praksis sig, at ældste assessor varetog denne opgave mod til gengæld at oppebære et vist honorar. 6. jan. 1835 udpegedes politiretsassessor Chr. Reiersen til at føre kontrol med den københavnske presse, og i 1839 blev det nødvendigt helt at fritage ham for deltagelse i rettens dømmende virksomhed og alene lade ham koncentrere sig om pressekontrollen.

Politirettens egentlige opgave var nu som før at undersøge og pådømme de såkaldte politisager, såvel de offentlige

som de private. Til de private politisager henregnes bl. a. stridigheder mellem husbond og tyende, klager fra laugene om indgreb i deres rettigheder samt private injuriersager. På gr. af den nære forbindelse mellem politiretten og det eksekutive politi (politidirektøren) udviklede der sig lidt efter lidt den praksis at politiretten foretog de indledende forhør i en række kriminelle sager, der senere skulle finde deres afgørelse ved Hof- og stadsretten. Denne tendens forstærkedes, da man ved reskript af 6. dec. 1837 ophævede den såkaldte skarpe eksamination ved den fra 1686 eksisterende inkvisitionskommission, og helt ophævede denne institution ved pl. af 5. jan. 1842. På initiativ af Røskilde stænderforsamling kom det i 1840 under forhandling at gennemføre en nyordning af behandlingen af de såkaldte kriminelle- og politisager i København, og resultatet blev, at man pr. 1. juli 1845 ophævede politiretten, og etablerede en særlig kriminal- og politiret i København.

I den periode, hvor politiretten fungerede som en kollegial domstol, havde retten ialt 9 justitiarier. Bortset fra den kortvarige periode fra 1809-13, hvor stillingen som justitarius ikke var forbundet med et andet embede, var det Københavns politimester, fra 1814 politidirektør, der også varetog embedet som justitarius for politiretten. Da nyordningen af politiretten trådte i kraft 1. aug. 1793 var det den daværende politimester J.T. Flindt, der automatisk blev justitarius, og da man i 1845 ophævede politiretten, fortsatte den daværende politidirektør og justitarius C.J.C. Bræstrup i stillingen som politidirektør. I årene 1809-13 beklædtes embedet som justitarius først af P.C. Bagger, der ved sin udnævnelse til dette embede i forvejen var politiretsassessor og adjungeret politimester i København. Han døde 1810 og efterfulgtes som justitarius af landsoverretsassessor C.F. Lassen, der allerede i 1813 blev udnævnt til højesteretsassessor. Som hans efterfølger udpegede man den daværende politimester Rasmus Langeland Bagger. De fleste af de 9 justitiarier forblev i stillingen, indtil de afskedigedes eller døde. Undtagelserne er foruden den allerede nævnte højesteretsassessor Lassen, politidirektør A. C. Kierulff, der 1. maj 1834 udnævntes til overpræsident i København.

Som politiretsassessorer fungerede i perioden 1793-1845 ialt 27 personer. Adskillige af dem var en årrække særnumrerede assessorer, inden de udnævntes til virkelige assessorer. Undersøger man, fra hvilke grupper af juridiske embedsmænd man udvalgte politiretsassessorerne, kan man konstatere, at den største gruppe kom fra auditørkorpset. Den næststørste gruppe hentedes fra hof- og stadsretsassessorernes klasse, og også 2 landsoverretsassessorer, henholdsvis fra Bergen og Viborg, opnåede stillingen som københavnsk politiretsassessor. Ialt havde 17 af de 27 politiretsassessorer en dommergerning bag sig, før de indtrådte i politiretten. Af de resterende 10 personer havde 3 fungeret som protokolsekretærer i højesteret, en enkelt havde været overretsprokurator og resten hørte til kancellist- og fuldmægtigklassen. Af disse havde to tidligere virket som politiassistenter i København.

For 6 af de 27 assessorer var stillingen i politiretten den sidste station på deres embedsbane. 2 blev afskediget og 4 døde. En enkelt af assessorerne, nemlig den vel mest kendte, Chr. Reiersen fritoges i 1839 for deltagelse i rettens normale arbejde, idet han udelukkende skulle virke som tilsynsførende med de upriviligerede blade. Af rettens tilforordnede i 1845 fortsatte en enkelt som assessor i den nyoprettede kriminal- og politiret.

De resterende 19 assessorer forlod retten på et eller andet tidspunkt eller avancerede. 2 avancerede til politidirektør og justitiarius for politiretten og 1 blev justitiarius i den nyoprettede Kriminal- og politiret. Ikke mindre end 7 assessorer forlod retten for at overtage stillingen som højesteretsassessor, og 4 modtog et retsbetjentembede uden for København. Endelig var der to assessorer, der overtog et amtmandsembede, og en enkelt blev generalauditor i Norge. De to sidste udnævntes henholdsvis til vicepolitidirektør i København og fuldmægtig, senere landsoverretsassessor.

Politiretten havde lokaler på rådhuset på Nytorv. Det var byens 4. rådhus, opført på de gamle fundamenter og med anvendelse af de gamle mure af det rådhus, som var blevet ødelagt ved branden i 1728. Hovedindgangen vendte ud mod Gammeltorv.

I den vestlige kælder i dette rådhus var indrettet fængsler, og det er disse fængsler, der hentydes til, når det i politimesterens kendelser hed, at straffen skulle afsones i fængslet under rådstuen. Om man har kunnet nøjes med de ret begrænsede fængsler i rådhuskælderen er det vanskeligt at udtale sig om, men det kan i denne forbindelse oplyses, at man desuden rådede over det såkaldte Slutteri, der lå på det senere civile arresthus' grund. Det var dog ikke længe, at politiretten fik lejlighed til at residere i barokbygningen på Nytorv.

En solvarm junidag i 1795 udbrød der brand i Dellehaven, der lå omtrent hvor nu Nationalbankens hovedsæde er placeret. I Dellehaven fandtes en række skure med marinens forråd af tømmer og tjære. Fra Dellehaven bredte ilden sig i de kommende dage mod vest. I første omgang udbrændte kvarteret omkring Nikolaj kirke. Senere åd storbranden sig ind over den nuværende Højbro Plads og videre frem mod Nytorv og Gammeltorv. Rådhuset brændte, og det samme gjorde Vajsenhuset, Arresthuset og Stads materialgård. Derimod lykkedes det at redde Vor Frue Kirke og Skt. Petri Kirke. Branden standsede først ved voldene mod nord og vest.

Ved branden blev politiretten husvild. Desuden fik både politimester og rettens assessorer så meget at gøre, at kancelliet fandt det nødvendigt at udstede en kgl. ordre af 8. juni 1795, der midlertidigt fritog politiretsassessorerne Beckmann og Bornemann fra deres normale funktioner i politiretten for at de kunne gå politimesteren til hånd med de såkaldte eksekutive politiforretninger. Da man ikke mente, at man helt kunne undvære Politirettens normale funktion, oprettedes ved samme lejlighed en såkaldt overordentlig politiret, hvortil man delegerede de tre hof- og stadsretsassessorer Bærens, Rafn og Collett. Indtil videre skulle denne ret have lokaler i Citadellet, København, og retten fik til opgave "at afhøre og dømme alle de Forbrydere, som nu ere, eller herefter blive anholdte for Forseelser, der høre under Politirettens Afgiørelse". Denne midlertidige ordning fik dog kun en kort varighed. Allerede 5. aug. 1795 var forholdene faldet så meget i lave, at den overordentlige politiret kunne ophøre med at fungere, og politirettens normale

personale kunne træde i funktion. Samtidig anvistes der politiretten lokaler på Charlottenborg slot.

En direkte følge af den store brand var endvidere, at der under 4/7 1795 udgik en særlig anordning, der nærmere fastsatte en række bestemmelser om sikring og genopførelse af de brandhærgede bygninger. Da det havde vist sig, at disse bestemmelser kun mådeligt blev overholdt, udkom der efter kongens ordre en rådstueplakat af 9. sept. 1795, hvori det alvorligt indskærpedes at overholde de givne bestemmelser, og det pålagdes stadsbygmesteren omgående at anmelde overtrædelser for politiretten, således at de ansvarlige ved bødestraf kunne blive tvunget til at overholde disse.

Politiretten havde lokaler på Charlottenborg, indtil man sammen med andre institutioner kunne flytte ind i det nye råd- og domhus på Nytorv, der stod færdigt i 1815. Man fik lokaler ud til Kattesundet, og arkivet anbragtes på loftet. I resten af rettens levetid benyttede man disse lokaler.

Justitiarius

- 1793-94. Johan Thomas Flindt (generalauditor) 6. juni 1788, tillige politimester og viceborgmester- 13. aug. 1794 (afsked).
- 1794-99. Christian Magdalus Thestrup Cold (professor i lovkundighed) 20. okt. 1794, tillige politimester- 20. nov. 1799 (deputeret i danske kancelli).
- 1800-09. Hans Haagen (søkrigsprokurør) 24. jan. 1800, tillige politimester- 13. jan. 1809 (afsked).
- 1809-10. Peder Christian Bagger (assessor i politiretten fra 1807 tillige adjungeret politimester i København) 10. jan. 1809- 20. maj 1810 (død).
- 1810-13. Casper Friedrich Lassen (assessor i landsover- samt hof- og stadsretten) 5. juni 1810- 8. apr. 1813 (assessor i højesteret).
- 1813-14. Rasmus Langeland Bagger (politimester i København) 27. apr. 1813 - 9. apr. 1814 (afsked. Borgmester i København).
- 1814-15. Hans Haagen (tidligere politimester i København, generalauditor) 9. apr. 1814, tillige politidirektør- 3. juli 1815 (død).
- 1815-20. Otto Himmelstrup Hvidberg (kontorchef ved brandkommissionen m.m.) 25. aug. 1815, tillige politidirektør- 1. jan. 1820 (afsked).
- 1820-34. Andreas Christian Kierulff (assessor i højesteret) 1. jan. 1820, tillige politidirektør- 1. maj 1834 (kgl. res. 11/1. Overpræsident i København).
- 1834-45. Christian Jacob Cosmus Bræstrup (assessor i politiretten, vicepolitidirektør) 1. maj 1834 (kgl. res. 11. jan.)- 1. juli 1845 (politiretten op- hæves).

Assessorer

- 1793-1800. Povl Frederik Beckmann (surnumerær assessor i Hof- og stadsretten) 5. juli 1793 - 3. juni 1800 (død).
- 1793-95. Anker Vilhelm Frederik Bornemann (assessor i Hof- og stadsretten) 5. juli 1793 - 30. okt. 1795 (generalauditør for Norge).
- 1795-1801. Marcilius Knutzen (overretsprokurator) 6. nov. 1795 - 4. dec. 1801 (herredsfoged og skriver i Odense m. fl. herreder).
M. Knutzen var fra 3/12 1799 til 24/1 1800 konstitueret som politimester i København.
- 1796-1800. Adam Gotlob Müller (surnumerær assessor i Hof- og stadsretten) 27. maj 1796 - 10. jan. 1800 (assessor i Højesteret).
- 1800-05. Caspar Conrad Rafn (surnumerær assessor i Hof- og stadsretten) 24. dec. 1800 - 16. jan. 1805 (amtmand over nordre Trondhjems amt).
- 1801-02. Hans Hagerup Falbe (assessor i Hof- og stadsretten) 11. dec. 1801 - 3. dec. 1802 (assessor i Højesteret).
- 1801-09. Peter Christian Bagger (assessor i Hof- og stadsretten) 11. dec. 1801 - 10. jan. 1809 (justitarius i Politiretten).
P.C. Bagger udnævntes 4. dec. 1807 tillige til adjungeret politimester i København.
- 1802-09. Johannes Rosenkilde (protokolsekretær i Højesteret) 10. dec. 1802 - 19. maj 1809 (assessor i Højesteret).
- 1805-13. Peter Johan Wilhelm Strambou (auditør) 22. marts 1805 - 15. juli 1813 (død).
- 1809-13. Niels Engelhardt (assessor i Bergens stifts overret) 26. maj 1809 - 12. maj 1813 (assessor i Højesteret).

- 1813-16. Andreas Christian Kierulff (overauditor) 27. apr. 1813 - 17. maj 1816 (assessor i Højesteret).
Fra 16. apr. 1814 - 30. aug. 1815 var Kierulff tillige medhjælper ved politidirektørembedet.
- 1813-21. Wolrath Christian Danchell (kancellist) assessor ad interim, virkelig assessor 25. maj 1813 - 27. apr. 1821 (assessor i Højesteret).
- 1813-20. Jeens Ditlew Blichfeldt (auditor) 3. aug. 1813 - 9. febr. 1820 (byfoged m.m. i Skanderborg).
- 1816-18. Carl Henrik Lydius Meincke (auditor) 5. juni 1816 - 13. febr. 1818 (byfoged m.m. i Stege).
- 1816-28. Peter Johan Alexei Conradt Eberlin (politiassistent i København) surnumerær assessor 1816, virkelig assessor 4. marts 1818 - 19. nov. 1828 (assessor i Højesteret).
- 1818-21. Johan Carl Buntzen (underkancellist) surnumerær assessor 3. marts 1818, virkelig assessor 14. febr. 1820 - 30. maj 1821 (død).
- 1820-32. Hans Jørgen Holm (auditor) surnumerær assessor 24. maj 1820, virkelig assessor 25. maj 1821 - 12. juni 1832 (død).
- 1821-24. Niels Preben Rosenkrantz (surnumerær assessor i Landsoverretten i Viborg) 25. maj 1821 - 9. marts 1824 (amtmand over Skanderborg amt).
- 1821-34. Christian Jacob Cosmus Bræstrup (overauditor) 21. nov. 1821 - 1. maj 1834 (kgl. res. 11. jan.) (politidirektør i København og justitiarius i politiretten).
Fra 29. marts 1823 desuden vicepolitidirektør i København.
- 1823-45. Frederik Thomsen (protokolsekretær i Højesteret) særnumerær assessor 1823, virkelig assessor 19. maj 1824 - 16. maj 1845 (justitiarius i Københavns Kriminal- og politiret).

- 1824-27. Johannes Lem Smith (auditør) 19. maj 1824 - 8. maj 1827 (afsked).
- 1825-39. Christian Reiersen (protokolsekretær i Højesteret) surnumerær assessor 1825, virkelig assessor 10. juli 1827 - 39 (fritaget for politiretssagernes behandling).
I 1839 udnævntes Reiersen til censor af de upriviligerede blade m.m.
- 1828-45. Jan David v. Osten (politiassistent i København) 31. dec. 1828 - 16. maj 1845 (vicepolitidirektør i København).
- 1832-45. Adolph Ludvig Drewsen (overauditør) 26. sept. 1832 - 19. juni 1845 (assessor i Københavns Kriminal- og politiret).
- 1835-41. Immanuel Selmer (overauditør) 28. marts 1835 - 9. dec. 1841 (afsked).
- 1839-40. Ernst Marcus Weis (kopist i Danske kancellis revisionskontor) surnumerær assessor 1839 - 9. okt. 1840 (fuldmægtig), senere landsoverretsassessor.
- 1842-45. Peter Munthe Brun (fuldmægtig ved Københavns nordre birk) surnumerær assessor 8. jan. 1842 - 1. febr. 1845 (birke-dommer m.m. i Bregentved-Gisselfeld birk).

Politirettens arkiv

25. juni 1894 henvendte provinsarkivar dr. V.A. Secher sig til justitiarius for Kriminal- og politiretten i København med meddelelse om, at provinsarkivet nu var rede til at modtage de arkivalier, der i henhold til bekendtgørelse af 10. marts 1891 var afleveringspligtige. Provinsarkivaren gav samtidig tilsagn om at ville modtage materialet i den stand, hvori det for tiden henlå og ikke at kræve større forudgående ompakning. Man ønskede imidlertid at modtage en afleveringsdesignation, og man henstillede, at en sådan blev udarbejdet af protokolfører Ferslev, der havde givet tilsagn om at ville udføre dette arbejde.

Om politirettens arkiv, der i 1845 var overtaget af Kriminal- og politiretten og opbevarede sammen med denne domstols arkiv, har protokolfører Ferslev udarbejdet en længere redegørelse, der idag findes i landsarkivets arkiv. Det fremgår heraf at arkivet blev opbevaret på Råd- og domhuset i et taglokale i bygningens vestlige del. Selve tagryggen var underbeklædt med et smalt bræddelag, men der fandtes ingen beklædning under selve skråtaget. Rummet málte 20 x 13 alen, og det var ved en bræddevæg på langs delt i to afdelinger. Lokalet fik lys gennem et antal tagvinduer, og gennem lokalet gik en skorsten fra en kamin på den underliggende etage. For at komme op til arkivrummet måtte man benytte en smal trappe og gennem et loftsrúm, hvor der opbevarede en del brandbart materiale. Der var ofte trafik af arbejdere gennem rummet, når taget skulle repareres.

I løbet af efteråret 1894 udarbejdede Ferslev nogle summariske afleveringsdesignationer, og provinsarkivet modtog dels politirettens arkiv dels den ældre del af Kriminal- og politirettens arkiv. Man gik herefter i gang med de fornødne ompaknings- og etiketteringsarbejder, og indenfor 3-årsperioden 1895-98 var registreringsarbejdet afsluttet. Den oprindelige seddelregistratur blev senere omskrevet til en folioreregistratur, der under betegnelsen b 15 stadig findes på landsarkivets læsesal (s. 1-22). I denne registratur er

samtligge protokoller registreret bind for bind, medens pakkesagerne er opført ganske summarisk. Om disse oplyses desuden, at de delvis befandt sig i opløst tilstand. Den her omtalte registratur har gennem årene været anvendt af de besøgende, der har ønsket at arbejde med dette arkivfond.

I efteråret 1973 påbegyndtes en nyetikettering og ompakning af politirettens arkiv. De løse akter er nu henlagt i moderne arkivvæsker. Samtidig er foretaget en revision af den hidtil eksisterende registratur. Derimod har man ikke anset det for forsvarligt eller lønnende at foretage en kassation. Arkivet fylder idag efter nyopstillingen ca. 190 løbende m.

Hvorledes finder man en sag i politirettens arkiv? Sager behandlet af politiretten skal opsøges i politimesterens hovedjournal, der oplyser, til hvilken afdeling eller protokol, sagen er henvist. Inden for de enkelte protokoller føres journaler over alle behandlede sager, og ved hjælp af journalen kan man finde frem til sagens behandlingsnr. Man går derefter til forhørsprotokollerne, der indeholder en beskrivelse af sagens behandling, herunder foretagne forhør. Allerede af journalen kan man se, hvorledes sagen er afgjort. Er der faldet dom i sagen, finder man denne i de særlige domsprotokoller. Har man brug for at se voteringen, undersøger man de særlige voteringsprotokoller. Sagens akter er henlagt i særlige pakker efter det nr., sagen har fået i de forskellige afdelinger eller "protokoller".

Arkivregistratur

Retten i almindelighed

1809-45.	Korrespondanceprotokoller litra A-N	13 bd.
	<u>Anm.:</u> Er kopibog over rettens udgåede skrivelser. Protokolrækken påbegyndtes, da retten i 1809 fik egen justitiarius.	
1832-35.	Alfabetisk register til korrespondanceprotokollen	1 bd.
	<u>Anm.:</u> Der er ikke bevaret registre til resten af protokolrækken.	

- 1793-1809,
1813-45. Voteringsprotokoller 9 bd.
- Anm.: Protokollerne er ikke ført mellem 3/1 1808 og 6/4 1809 og mellem 6/6 1809 og 21/6 1814, bortset fra perioden 25/5 - 8/7 1813.
- 1790-93. Register over indkomne klager og rapporter 1 bd.
- Anm: Registeret er ført kronologisk og i skemaform. Det oplyser klagerens navn, den indklagedes navn og klagens indhold. Der henvises desuden til den protokol, hvor sagen behandles (angivet ved initial), samt til kendelsens dato.
- 1809-45. Kronologisk fortegnelse over idømte forbedringshusstraffe 1 bd.
- Anm: Til fortegnelsen hører et alfabetisk register på fornavn. Fortegnelsen oplyser den straffede persons navn, fødested, forseelsens art og straffens længde. Der henvises endvidere til, hvornår dom er afsagt og ved hvilken protokol.
- 1809-45. Kronologisk fortegnelse over idømte straffe på vand og brød, simpelt fængsel og ris 4 bd.
- Anm.: Til de enkelte fortegnelser hører som regel alfabetiske registre enten på for- eller efternavn. Fortegnelserne giver oplysning om den straffede persons navn, fødested, forseelsens art og straffens art og størrelse. Der henvises endvidere til, hvornår dom er afsagt og ved hvilken protokol. Fra 1818 optages også henvisninger til "3. protokol" (politidirektørens protokol).
- Nemlig:
1809-20	1 bd.	1821-31	1 bd.
1832-43	1 bd.	1844-45	1 bd.
- 1832-45. Kronologisk fortegnelse over personer, der er dømt for tyveri, hæleri, ulovlig omgang med hittegoods eller bedrageri 5 bd.
- Anm.: Fortegnelserne er ført på skematisk papir, og der findes særskilte bind for de enkelte "protokoller".

Nemlig:

1. protokol 1832-43	1 bd.
1. protokol B 1837-45	1 bd.
2. protokol 1832-45	1 bd.
4. protokol 1832-45	1 bd.
5. protokol 1832-45	1 bd.

De enkelte protokoller

1. protokol

I 1835 deltes 1. protokol i 1. protokol A og B.

1796-1843. Journaler over behandlede sager ved 1. protokol 6 bd.

Anm.: Er en kronologisk fortegnelse over de ved 1. protokol behandlede sager. Hver sag har to numre, dels det nr. som sagen har fået i politimesterens hovedjournal, dels det nr. som sagen har fået i 1. protokol. Journalen oplyser desuden navnet på den anklagede, forseelsens art, og hvorledes sagen er afgjort: ved dom, hævet eller sluttet.

Nemlig:

1796-99	1 bd.	1799-1804	1 bd.
1804-10	1 bd.	1810-19	1 bd.
1820-32	1 bd.	1833-43	1 bd.

1794-1816. Saglister 10 bd.

Anm.: Er en kronologisk fortegnelse over de på den enkelte retsdag behandlede sager. Yderst til venstre finder man sagens nr. under 1. protokol. Til højre er anført, om sagen er optaget til dom, udsat, sluttet eller hævet.

Nemlig:

1794-96	1 bd.	1796-98	1 bd.
1798-1800	1 bd.	1801-03	1 bd.
1803-05	1 bd.	1805-06	1 bd.
1806-08	1 bd.	1808-10	1 bd.
1810-14	1 bd.	1814-16	1 bd.

- 1792-1845. Domprotokoller nr. 1-21 21 bd.
Ann.: Protokol nr. 1 er 2. jan. 1792 autoriseret af politimester Flindt til deri at indføre alle de kendelser, som afsiges ved politirettens såkaldte 1. protokol, der føres af politifuldmægtig Melchior. Fra 1. aug. 1793 videreføres protokollen som domprotokol for de sager, der er behandlet ved 1. protokol (fra 1835: 1. protokol A).
1. protokol (fra 1835: 1. protokol A)
- 1776-1836. Forhørsprotokoller 125 bd.
Ann.: Protokol nr. 22 mangler (1806). Den først bevarede forhørsprotokol har første gang været i brug 3. aug. 1776. Forhørsprotokollerne indeholder indtil 1792 også de afsagte kendelser. Se derefter de særlige domsprotokoller. Indtil 1792 er protokollerne bagi forsynet med alfabetisk register. Fra perioden 1776-95 findes 23 protokoller, der ikke har fortløbende nummerering. Fra 1795-1845 er forhørsprotokollerne nummereret 1-103.
- 1791-1814. Behandlede sager ved 1. protokol 177 pkr.
Ann.: Sagerne er henlagt efter det løbe-nr. de har fået ved 1. protokol. Der skelnes i denne gruppe ikke, om sagen er pådømt, sluttet eller hævet.
- 1815-34. Behandlede sager ved 1. protokol 160 pkr.
Ann.: Sagerne er indenfor de enkelte år samlet i læg med pådømte sager, sluttede og hævede sager.
1. protokol A.
- 1835-45. Journaler over behandlede sager ved 1. protokol A, se: Journaler vedr. 1. protokol.
- 1837-45. Domprotokoller nr. 19-21, se under 1. protokol.
- 1836-45. Forhørsprotokoller, nr. 87-103, se under 1. protokol.

- 1835-45. Behandlede sager ved 1. protokol A 84 pkr.
Anm.: Sagerne er indenfor de enkelte år samlet i læg med pådømte sager, sluttede og hævede sager.

1. protokol B

De dertil hørende protokoller administreres af den i henhold til kgl. reskript af 26. febr. 1835 ansatte nye surnummerære assessor.

- 1835-44. Journal over behandlede sager ved 1. protokol B 1 bd.
Anm.: Se anmærkning til journal over behandlede sager ved 1. protokol.

- 1835-45. Domprotokoller nr. 1-5 5 bd.
Nemlig:
1835-36 1 bd. 1836-38 1 bd.
1838-39 1 bd. 1839-40 1 bd.
1841-45 1 bd.

- 1835-45. Forhørsprotokoller nr. 87-100 og nr. 1-25 39 bd.

- 1835-45. Behandlede sager ved 1. protokol B 118 pkr.
Anm.: Sagerne er indenfor de enkelte år samlet i læg med pådømte sager, sluttede og hævede sager.

2. protokol

- 1796-1845. Journaler over behandlede sager ved 2. protokol 9 bd.
Anm.: Se anmærkning til journaler over behandlede sager ved 1. protokol.

- Nemlig:
1796-99 1 bd. 1800-03 1 bd.
1803-06 1 bd. 1807-10 1 bd.
1810-13 1 bd. 1814-20 1 bd.
1821-27 1 bd. 1828-34 1 bd.
1834-45 1 bd.

- 1794-1810. Saglister 5 bd.
Anm.: 1798-99 mangler. Se iøvrigt anmærkning til saglister for 1. protokol.
- Nemlig:
1794-97	1 bd,	1800-02	1 bd.
1803-05	1 bd.	1806-08	1 bd.
1809-10	1 bd.		
- 1792-1845. Domprotokoller nr. 1-19 19 bd.
Anm.: Protokol nr. 1 er 2. jan. 1792 autoriseret af politimester Flindt til deri at indføre de kendelser, som afsiges ved politirettens såkaldte 2. protokol, der føres af fuldmægtig Schneider. Fra 1. aug. 1793 videreføres protokollen som domprotokol for de sager, der er behandlet ved 2. protokol.
- 1777-1845. Forhørsprotokoller 140 bd.
Anm.: Den først bevarede forhørsprotokol er taget i brug 29. juli 1777. Forhørsprotokollerne indeholder indtil 1792 også de afsagte kendelser. Se derefter de særlige domprotokoller. Indtil 1794 er protokollerne bagi forsynet med alfabetisk register. Fra perioden 1777-95 findes 26 protokoller, der ikke har fortløbende nummerering. Fra 1795-1845 er forhørsprotokollerne nummereret 1-114.
- 1785-95. Behandlede sager ved 2. protokol 56 pkr.
Anm.: Sagerne er henlagt efter det løbe-nr. de har fået ved 2. protokol. Der skelnes i denne gruppe ikke, om sagen er pådømt, sluttet eller hævet.
- 1796-1845. Behandlede sager ved 2. protokol 471 pkr.
Anm.: Sagerne er indenfor de enkelte år samlet i læg med pådømte sager, sluttede og hævdede sager. Der mangler sager fra perioden jan. - juni 1824.

3. protokol

Den såkaldte 3. protokol administreredes af politimesteren og ophørte i 1809, da

der foretoges en adskillelse mellem det egentlige politimesterembede og stillingen som justitiarius for politiretten. Da politimesteren påny i 1814 blev justitiarius for politiretten, genoprettede man ikke den såkaldte 3. protokol. Om politimesterens særlige domsmyndighed se: Politidirektørens protokol i Københavns politis arkiv.

1792-1845. Domprotokoller 3 bd.

Anm.: Den 1. protokol i denne række er 2. jan. 1792 autoriseret til deri at indføre de kendelser, som afsiges ved de 2 protokoller, der er betroet 3. fuldmægtig Elvig. Fra 1. aug. 1793 videreføres denne protokol som domprotokol for de sager, som er behandlet ved 3. protokol. Den sidst indførte dom er dateret 15. febr. 1809.

I 1815 tages domprotokol 1798-1845 påny i brug af politidirektøren som domprotokol i de sager, der specielt er henlagt under politidirektørens domsmyndighed, og den anvendes som sådan indtil 1845. Det drejer sig hovedsagelig om domme i værnepligtssager.

Nemlig:

1792-94	1 bd.	1794-98	1 bd.
1798-1845	1 bd.		

1776-1809. Forhørsprotokoller 16 bd.

Anm.: Den ældste forhørsprotokol i denne række er taget i brug 7. aug. 1776. På ryggen kaldes denne protokol nr. 2. Indtil 1792 indeholder forhørsprotokollerne også kendelser. Se derefter de særlige domprotokoller.

1798-1808. Protokoller i sager vedr. renovationsvæsenet 2 bd.

Anm.: Aut. 1. okt. 1798 til brug i sager vedr. renovationsvæsenet. Anvendt både som forhandlings- og domprotokol. Protokollerne indeholder dog også andre sager, der er behandlet ved den såkaldte 3. protokol.

Nemlig:

1798-1803 1 bd. 1803-08 1 bd.

1809. Regnskabsprotokol for 3. protokols sager
og bøder 1 bd.

1786-95. Behandlede sager ved 3. protokol 22 pkr.
Anm.: Sagerne er henlagt efter det
løbe-nr. de har fået ved 3. protokol.
Der skelnes ikke mellem pådømte, slut-
tede eller hævede sager.

4. protokol

4. protokol administreres af den i 1801
ansatte 3. assessor.

1807-45. Journaler over sager behandlede ved 4. pro-
tokol 7 bd.

Anm.: Se anmærkning til journaler over
behandlede sager ved 1. protokol.

Nemlig:

1807-11 1 bd. 1812-13 1 bd.
1813-19 1 bd. 1819-26 1 bd.
1826-30 1 bd. 1831-37 1 bd.
1837-45 1 bd.

1801-06. Sagliste 1 bd.

Anm.: Se anmærkning til saglister
for 1. protokol.

1801-45. Domprotokoller nr. 1-19 19 bd.

1801-45. Forhørsprotokoller nr. 1-96 96 bd.

1801-45. Behandlede sager ved 4. protokol 423 pkr.
Anm.: Sagerne er indenfor de enkelte
år samlet i læg med pådømte, sluttede
og hævede sager.

5. protokol

5. protokol administreredes af den i 1812 ansatte assessor ad interim. Udvidelsen af protokollernes antal blev dog permanent.

- 1812-45. Journaler over sager behandlede ved 5. protokol 5 bd.
- Anm.: Se anmærkning til journaler over behandlede sager ved 1. protokol.
- Nemlig:
1812-16	1 bd.	1817-21	1 bd.
1821-28	1 bd.	1828-36	1 bd.
1836-45	1 bd.		
- 1812-45. Domprotokoller nr. 1-9 9 bd.
- 1812-45. Forhørsprotokoller nr. 1-79 79 bd.
- 1812-45. Behandlede sager ved 5. protokol 325 pkr.
- Anm.: Der skelnes ikke i pakkerne mellem pådømte, sluttede og hævede sager.
Juli - september 1832 mangler.

Den overordentlige politiret

1795. Forhørsprotokoller 5 bd.
- Anm.: I de første dage efter Københavns brand i Juni 1795 fik politimesteren så meget at gøre, at han måtte have assistance af politiretsassessorerne Beckmann og Bornemann. 8. juni 1795 etableredes derfor en "overordentlig politiret" med lokaler i Kastellet og administreret af 3 hof- og stadsretsassessorer. Denne domstol ophævedes atter 5/8 1795. Protokollerne er udskilt af politidirektørens såkaldte gamle hist. arkiv. Litra I, 1.
Der skelnes som sædvanlig mellem 1., 2. og 3. protokol.

Nemlig:

1. protokols forhørsprotokoller A-B 2 bd.
2. protokols forhørsprotokoller A-B 2 bd.
3. protokols forhørsprotokol B 1 bd.

Anm.: Der synes at mangle en protokol A.

1795. Domprotokol 1 bd.

Anm.: Protokollen er fælles for alle 3 "undersøgelseskamre".

Tilsynet med trykte skrifter og blade

1799-1841. Korrespondancesager vedr. tilsynet med trykte skrifter og blade 1 pk.

Anm.: De fleste skrivelser er enten stilet til politiretten eller til den assessor, til hvem tilsynet specielt var overdraget. Pakken er udskilt af politidirektørens såkaldte gamle historiske arkiv. C. VII.

1844-51. Korrespondancesager vedr. tilsynet med trykte skrifter og blade 3 pkr.

Anm.: Omfatter udelukkende sager vedr. politiretsassessor Reiersens administration af tilsynet med trykte skrifter og blade. I de fleste tilfælde ligger der ved de enkelte sager et eksemplar af det beslaglagte blad eller skrift. Sagerne er udskilt af politidirektørens såkaldte gamle historiske arkiv. C. VIII.

Nemlig:

1844	1 pk.	1845	1 pk.
1847-51	1 pk.		

Kriminal- og politiretten

1845 - 1919

Indledning

Med det formål at tilvejebringe større enhed i den københavnske kriminalretspleje oprettedes i henhold til frd. af 28. febr. 1845 fra 1. juli samme år en ny domstol, kaldet Københavns kriminal- og politiret. Fra samme dato ophørte den tidligere eksisterende politiret i København. Forud for domstolens oprettelse var gået lange og grundige forarbejder.

Siden 1771 var kriminelle sager fra København blevet pådømt af hof- og stadsretten i 1. instans og fra 1805 af den da oprettede landsover- samt hof- og stadsret, der både dømte i 1. og 2. instans. Det var dog ikke alle kriminelle sager, der blev forelagt hof- og stadsretten. I henhold til gammel tradition kunne politiretten påkende mindre tyveri- og bedragerisager, navnlig hvor det drejede sig om første gang begået tyveri og bedrageri. Med årene udvikledes endvidere den praksis, at forundersøgelsen i de fleste kriminelle sager foretoges af politiretten efter henvisning fra politidirektøren, der enten selv eller med assistance af det normale politipersonale havde foretaget den første undersøgelse. Politiretten oversendte herefter sagen til pådømmelse ved hof- og stadsretten, som i visse tilfælde foretog fornyede undersøgelser, inden sagen blev optaget til doms. Dette kunne medføre, at forundersøgelsen trak ud, og at den anklagede kom til at tilbringe meget lang tid i varetægtsfængsel. I 1838 offentliggjorde landsoverretsassessor N.M. Spandet i bladet "Fædrelandet" en skarp kritik af denne langsommelige retspraksis, og i 1840 rejstes sagen i Roskilde stænderforsamling af den kendte københavnske jurist højesteretsadvokat Peter Salicath. Forsamlingen vedtog en petition til kongen. Man stillede ikke et direkte konkret forslag til ændring, men man anmodede i almindelighed om, at spørgsmålet måtte blive taget op til drøftelse med det formål at tilvejebringe en mere forenklet praksis.

Sagen kom herefter til overvejelse inden for kancelliet, som besluttede at afæske såvel landsoverretten som politiretten

En udtalelse. Også inden for disse to domstole gik man grundigt til værks. Der nedsattes et fællesudvalg, som afgav en udførlig indstilling, der dog ikke var enstemmig. Nogle ønskede oprettelse af en helt ny og selvstændig kriminalret. Andre ville foretage visse forenklinger indenfor det eksisterende system. Et flertal indenfor kancelliet kom til den opfattelse, at man skulle følge forslaget om oprettelsen af en ny domstol, og 2. juli 1842 godkendte kongen i princippet dette. Der var imidlertid adskillige detaljspørgsmål, der endnu skulle klares, og påny aføskede man de to eksisterende domstole en udtalelse. I 1844 lå et detaljeret forslag om oprettelsen af en særlig kriminal- og politiret i København. Forslaget blev efter ständerforsamlingens ønske forelagt denne til udtalelse i 1844, og først herefter kunne sagen gå til endelig resolution. 28. febr. 1845 underskrev Chr. VIII forordningen om den nye domstols oprettelse, og fra 1. juli 1845 trådte nyordningen i kraft.

Den nye kriminal- og politiret fik til opgave at behandle og påkende de kriminelle sager, som hidtil havde henhørt under landsover- samt hof- og stadsretten i dens egenskab af 1. instans. Den nye domstol skulle ligeledes overtage samtlige sager, der hidtil havde været behandlet af politiretten. Det blev endelig fastslået i forordningen, at den nye domstol også skulle overtage de sager, der i henhold til frd. af 20. okt. 1819 havde henhørt under landsover- samt hof- og stadsrettens 2. vidnekammer, selv om de kun var genstand for privat forfølgning. Det drejede sig om private søgsmål foranlediget af fornærmelser i ord og gerninger. Som følge af disse bestemmelser ophørte politiretten helt at eksistere, medens landsover- samt hof- og stadsretten fortsatte sin virksomhed, men i indskrænket udstrækning. Nyordningen medførte, at man ophævede denne domstols to kriminelle kamre og det såkaldte 2. vidnekammer.

Nyordningen krævede ligeledes, at man måtte fastsætte nye regler for den øvrighedsmyndighed, der hidtil var udøvet af landsover- samt hof- og stadsretten og navnlig af den embedsmand som førte titlen Kongens foged. I forordningens § 4

fastsloges generelt, at samtlige disse forretninger for fremtiden skulle varetages af politidirektøren. Det blev denne embedsmand pålagt såvel i de egentlige kriminelle sager som i de offentlige politisager at foranstalte den fornødne undersøgelse gennem kriminal- og politiretten samt bestemme om sagen skulle sluttes eller fremmes til dom. Var det sidste tilfældet, var det ham, der udpegede aktor og defensor. Det tilkom ligeledes politidirektøren at drage omsorg for, at afsagte domme blev fuldbyrdet og træffe afgørelse om appel, for så vidt en sådan afgørelse ikke i henhold til praksis hørte under kancelliets afgørelse. Nyordningen gjorde ingen ændring i den fra gammel tid eksisterende ret for politidirektøren til at afgøre private politisager ved forlig eller uden appel bestemme straffen for visse mindre forseelser. De her nævnte øvrighedsforretninger overgik, i hvert fald med tiden, til vicepolitidirektøren.

Den nye domstol kom til at bestå af en justitiarius og 8 assessorer. Det tilkom justitiarius at fordele de indkomne sager for politidirektøren mellem assessorerne og i det hele taget at føre kontrol med sagernes behandling. Det var desuden hans embedspligt at foranstalte, at dommene blev affattet i overensstemmelse med voteringen, indført i de særlige domprotokoller og oplæst i de offentlige retsmøder. Det var endvidere ham, der skulle underskrive domsakten og sørge for, at den blev forsynet med rettens segl. Iøvrigt skulle han tage lige del med de øvrige assessorer i sagernes behandling og afgørelse. I hans fravær trådte ældste assessor i hans sted.

I henhold til § 7 blev retten organiseret i 7 undersøgelseskamre, der hver skulle beklædes af en assessor og have sin særlige protokol. De enkelte kamre foretog behandling og undersøgelse af de sager, som justitiarius henviste til dem. 5 af de oprettede kamre skulle behandle de kriminelle sager og de offentlige politisager, medens to kamre behandlede de private politisager, herunder de sager som omtales i frd. 20. okt. 1819. Det tilkom justitiarius at bestemme, hvilke assessorer der skulle administrere de enkelte kamre. Normalt skulle der foretages skifte hvert andet år, således at samtlige assessorer på skift kom til at behandle kriminelle,

offentlige og private politisager. En af de 8 assessorer skulle normalt være fritaget for at administrere et kammer, således at han helt kunne anvende sin tid på de forretninger, der hørte under den dømmende ret. Han kunne dog ikke undslå sig for i enkelte sager at træde i de almindelige undersøgelsesdommeres sted.

Til afsigelse af domme reserveredes to offentlige retsdage om ugen, nemlig tirsdag og lørdag kl. 9. Der var dog mulighed for at beramme ekstraordinære offentlige retsmøder, hvis dette var nødvendigt. I de offentlige retsmøder skulle foruden justitiarius 5 assessorer være til stede. Voteringerne var hemmelige, og normalt deltog 5 af rettens medlemmer i sagernes afgørelse.

Foruden justitiarius og assessorer fik den nye domstol normeret en række underordnede embedsmænd og betjente. Bestemmelserne herom indeholdes i forordningens §§ 10-15. Retten fik således sin egen justitssekretær, hvis hverv først og fremmest var at fungere som retsskriver. Han var det underordnede personales nærmeste overordnede, og han havde ansvaret for rettens arkiv. Ved hvert undersøgelseskammer ansattes en fuldmægtig som protokolfører. Han havde ansvaret for, at alt blev nøje protokolleret. Når retten blev hævet, skulle han underskrive protokollen. Foruden protokolføreren fik hvert kammer normeret en edssvoren betjent, der ligeledes skulle følge alt, hvad der foregik under retsmødet, således at han kunne bevidne rigtigheden af protokoltilførslerne med sin underskrift.

I forordningens § 16 indeholdtes de nærmere bestemmelser om hvem der kunne rejse sag for den nye ret. Der var 2 myndigheder, hvem denne ret tilkom, nemlig enten politidirektøren eller kancelliet.

Alle anmeldelser eller klager, der lå indenfor rettens virkekreds, skulle derfor indgives til denne embedsmand. Hvis det drejede sig om en privat sag, skulle det være politidirektøren overladt at prøve forligsmægling, hvis han fandt anledning dertil. Kunne forlig ikke tilvejebringes, måtte sagen henvises til retten. Hvis politidirektøren ikke fandt sagen egnet til behandling som politisag, kunne han gøre klageren opmærksom herpå, men vedblev denne sit ønske om, at sagen

skulle forebringes retten, skulle dette ske, og det var da op til rettens afgørelse, om den kunne antages eller ikke.

I sager, der fortjente justitsvæsenets eller politiets opmærksomhed, var det politidirektørens pligt enten gennem det ham underordnede personale eller selv at foretage de fornødne afhøringer og efterforskninger, således at det uden op-hør kunne afgøres, om sagen skulle forfølges eller ikke. Ønskede kancelliet, at der skulle foretages en undersøgelse eller anlægges sag, skulle det ligeledes henvende sig til politidirektøren om at foretage det fornødne, og det samme skulle være tilfældet, hvis en anden myndighed ønskede forhør optaget i forbindelse med en verserende sag, eller såfremt en administrativ myndighed behøvede en oplysning ved behandling af f. eks. fattigforsørgelses- eller værnepligtssager.

I offentlige politisager kunne politidirektøren efter enhver sags beskaffenhed beslutte, om sagen kunne gå til påkendelse eller til undersøgelse. Man bevarede også politidirektørens gamle ret til i vid udstrækning at bestemme aktion, uden at det var nødvendigt at udnævne aktor og defensor. Det blev dog fastslået, at enhver anklaget i en sådan sag havde ret til at blive underrettet om, at der ville blive rejst tiltale for den og den forseelse. Ytrede den anklagede ønske om, at der skulle udnævnes aktor og defensor, skulle dette ske. Besluttede politidirektøren, at sagen foreløbig skulle gå til undersøgelse, skulle resultatet forelægges ham, således at han enten kunne beslutte aktion eller slutte sagen. Forordningen indeholdt en udtrykkelig opfordring til både politidirektør og undersøgelsesdommer om "stedse at yde hinanden al mulig Hjælp til Opnaaelsen af det fælles Formaal, ved Sandhedens Udfindelse at haandhæve den offentlige Retfærdighed, forhjælpe den Forurettede til sin Ret og beskierme den Uskyldige".

Samtlige den nye domstols kendelser og domme, herunder også de forskellige undersøgelsesretters kendelser, kunne direkte appelleres til højesteret. Man fastslog altså samme regler, som havde været gældende for den nedlagte politiret. Denne bestemmelse havde til følge, at landsover- samt hof- og stadsretten for fremtiden ikke fik forelagt københavnske kri-

minalsager, heller ikke i anden instans.

Efter at kongen 16. maj 1845 havde udnævnt den nye domstols 1. justitiarius og under 19. juni udpeget de 8 kriminalretsassessorer, kunne domstolen påbegynde sin virksomhed 1. juli 1845. Ganske naturligt overtog den nye domstol de lokaler, som hidtil havde været benyttet af politiretten. Man rykkede ind på 1. sal i råd- og domhuset på Nytorv, og indgangen til rettens justitskontor fandt sted gennem porten ud mod Kattesundet. Gennem de overdækkede gange over Slutterigade kunne arrestanter bekvemt føres fra arresterne og til de forskellige undersøgelseskamre. Retten havde til huse i disse lokaler indtil dens ophævelse i 1919. Man boede altså dør om dør med både politidirektøren og landsover- samt hof- og stadsretten.

I det store og hele bevarede den ordning med hensyn til behandling af de kriminelle sager, som var blevet fastlagt ved frd. af 28. febr. 1845. Med hensyn til behandling af politisagerne skete der imidlertid en ændring i henhold til lov af 11. febr. 1863. Ved denne lov udvidedes rettens beføjelser på politidirektørens bekostning. Den fra gammel tid eksisterende straffemyndighed for politidirektøren bortfaldt, idet man dog fastslog, at politidirektøren nu som før til sin protokol kunne idømme bøder for forseelser i offentlige kontraktsforhold, hvis den pågældende ved kontraktens indgåelse selv havde underkastet sig en sådan afgørelse. Det samme gjaldt sager vedr. bevillinger. Politidirektøren bevarede endelig sin gamle ret til ved sin resolution at fastsætte straffen for de under politiets tilsyn værende kvinder, der søgte erhverv ved utugt samt de personer, der gik dem til hånde, eller hos hvem de boede.

Den udvidede kompetance med hensyn til behandling af de offentlige politisager medførte en vis omorganisation af retten. Man fik nu to afdelinger for private politisager, to afdelinger for offentlige politisager og 4 afdelinger for kriminelle sager. Det tilkom justitiarius at fordele de forelagte offentlige politisager mellem de to afdelinger. Det bestemtes samtidig, at behandlingen af disse sager skulle være mundtlig

og offentlig. Dog kunne dommeren dekrettere, at dørene skulle lukkes. Den gamle bestemmelse om, at en enkelt assessor helt skulle hellige sig den dømmende ret, bortfaldt.

Om de offentlige politisagers behandling fastslog loven endvidere, at når sagen efter sin beskaffenhed kunne afgøres med en bøde, kunne den tiltaltes udeblivelse berettiget til, at man afsagde en udeblivelsesdom på basis af det i sagen oplyste. Vedgik den tiltalte forholdet, kunne sagen umiddelbart optages til dom i undersøgelseskammeret, og det var ikke nødvendigt at fremsende sagen til rettens afgørelse. Der måtte dog ikke på denne måde idømmes højere straffe end bøde indtil 20 rdl., simpelt fængsel i indtil 8 dage, tvangsarbejde indtil 30 dage og for børn under 15 år ris eller fængsel indtil 8 dage. Sådanne domme kunne ikke appelleres. I afdelingerne for de offentlige politisager skulle der for fremtiden føres særlige forhandlingsprotokoller, hvori også dommene skulle indføres. Ved en ny lov af 24. maj 1879 blev det yderligere bestemt, at alle sager mod børn under 15 år skulle behandles for lukkede døre. Dog kunne forældre og værge få tilladelse til at være til stede. Dommeren fik ved samme lov bemyndigelse til at slutte en sag mod et barn ved at tilføre protokollen, at forældrene var rede til at tildele barnet en legemlig revselse i hjemmet.

I takt med befolkningsudviklingen blev det nødvendigt fra tid til anden at forøge antallet af tilforordnede assessorer. Ved lov af 24. jan. 1879 øgedes assessorernes antal med een til 10, og retten organiseredes for fremtiden i 9 afdelinger, idet man fremover fik 5 kriminelle afdelinger. Ved lov af 31. jan. 1896 øgedes assessorernes antal med 3, og dette resulterede i oprettelsen af en 6. afdeling for kriminelle sager og yderligere en afdeling for offentlige politisager. Den sidste udvidelse fandt sted i henhold til lov af 15. decbr. 1916, hvorved assessorernes antal kom op på 16, og man fik organiseret ialt 14 afdelinger eller kamre, nemlig 2 civile kamre, 3 afdelinger for offentlige politisager og 9 kriminalkamre. En enkelt assessor ledede dog både et kriminalkammer og 1. afd. for offentlige politisager. 3 assessorer koncentrerede sig

udelukkende om voteringsarbejdet.

I henhold til lov om rettens pleje af 11. april 1916 op-
hørte domstolen med at fungere med udgangen af september 1919.
Dens forretninger overtoges herefter af den nyoprettede Køben-
havns byret.

Rettens dømmende personale

I de godt 74 år kriminal- og politiretten var i funktion, havde retten ialt 6 justitiarier. Rettens 1. justitiarius, Frederik Thomsen, hentedes fra politiretten, hvor han i 22 år havde fungeret som assessor. Han fik dog kun en kort funktionstid i den nye stilling, idet han allerede i 1847 udnævntes til højesteretsassessor. Alle hans 5 efterfølgere havde inden udnævnel-
sen til justitiarius gjort tjeneste som assessor i retten, og de forblev alle i stillingen som justitiarius, indtil de enten døde eller afskediges. Rettens sidste justitiarius, Josva From, blev fra 1. okt. 1919 den nyoprettede byrets 1. præsident.

I rettens levetid har ialt 85 personer gjort tjeneste som assessorer. Af de 8 første assessorer, altså rettens ældste dommerkollegium, kom 1 fra politiretten, 3 fra landsover- samt hof- og stadsretten, 1 var ved sin udnævnelse til assessor ak-
tuarius ved Tugt-, Rasp- og Forbedringshuset, 1 var politias-
sistent i Københavns forstæder, 1 var byfoged m.m. i Stubbe-
købing, og den sidste i rækken havde gjort tjeneste som fuld-
mægtig i admiralitets- og kommissariatskollegiet, altså det
daværende marineministerium.

Af det oprindelige dommerkollegium avancerede assessor A.L. Drewsen, der før 1845 havde været politiretsassessor, til justitiarius efter Thomsen i 1847. Assessor A.L. Casse blev borgmester i København og assessor A.C. Meyer højesterets as-
sessor. Justitiarius Thomsen og assessor Meyer er iøvrigt de
eneste af rettens medlemmer, der direkte gjorde springet til
landets højeste domstol. Som det vil fremgå af det følgende,
var der adskillige af rettens medlemmer, der endte deres kar-
riere i højesteret, men de gik alle vejen over landsover- samt
hof- og stadsretten. Af de øvrige 5 af det oprindelige dommer-

kollegium blev en landsoverretsassessor, mens de 4 andre forblev i kriminalretten enten til deres død eller afsked.

Foruden de oprindelige 8 assessorer har ialt 77 personer gjort tjeneste som kriminalretsassessorer, og man kan rejse det spørgsmål, hvorfra man rekrutterede medlemmerne af denne domstol.

Svaret viser, at ligesom det havde været tilfældet med politiretsassessorerne (se side 6) hentede man et betydeligt antal assessorer fra auditorkorpset. Ikke mindre end 3 overauditører og 17 auditører har modtaget assessorudnævnelse. En stor gruppe kom ligeledes fra justitsministeriets personale, nemlig 22, når man også medregner en sekretær fra kancelliet. Normalt var man fuldmægtig, inden man modtog udnævnelse til kriminalretsassessor, men der findes dog også et ret betydeligt antal assistenter og en enkelt kontorchef i gruppen. Fra assistent- og fuldmægtigklassen inden for andre ministerier hentedes ialt 7 kandidater. Også embedsmænd uden for ministerialbygningen kunne blive medlemmer af dommerkollegiet. 4 landsoverretsassessorer fra København og 1 fra Viborg søgte over i kriminalretten, og desuden kom 12 personer fra forskellige underretter omkring i landet, iberegnet en assistent fra sø- og handelsretten i København. Også protokolsekretærer kunne avancere til assessorer. Således hentedes to af højesterets protokolsekretærer og 6 af kriminalrettens egne protokolsekretærer til assessorer. Af de resterende 3 personer havde 1 været tilknyttet overinspektionen for Sorø akademis skove, 1 havde været vicepolitidirektør i København og 1 kom fra lenskontoret.

Man kan herefter spørge, om stillingen som kriminalretsassessor var en gennemgangsstilling, eller om den betød afslutningen på en juridisk karriere. En nærmere analyse af materialet viser, at det første var tilfældet. Som regel blev man kun en relativ kort årrække i kriminalretten, og i almindelighed søgte man videre.

Af de 77 undersøgte assessorer, var der kun 8, for hvem assessorstillingen var den sidste station på deres embedsbane. Af disse døde 6 i stillingen, medens 2 forblev til afskeden. Ser man bort fra de 5 assessorer, der avancerede til justiti-

arier, vil det altså sige, at 64 assessorer kun virkede i kriminalretten en kortere eller længere årrække.

Hvor søgte de så hen, når de forlod kriminalretten? Langt de fleste, nemlig 34, lod sig udnævne til assessorer i landsover- samt hof- og stadsretten. En enkelt af disse 34 blev landsoverretsassessor i Viborg. Det kan ikke være økonomiske grunde, der fremkaldte et ønske om at skifte over til landsoverretten. Lønnen som assessor var nøjagtig den samme i begge domstole, jfr. lov af 19. febr. 1861. Man må derfor have anset arbejdet i landsoverretten for mere interessant og afvekslende.

En lille gruppe på 6 assessorer benyttede kriminalretten som gennemgangsled til et retsbetjentembede i provinsen, og 3 lod sig udnævne til næstformænd i sø- og handelsretten i København.

Da retten blev ophævet i 1919, overgik såvel justitiarius som 13 assessorer til de nye stillinger i Københavns byret, medens 1 assessor blev udnævnt til statsadvokat og en anden til amtmand på Færøerne.

Det hører til sjældenhederne, at man forblev mere end 15 år i kriminalretten. Længst funktionstid havde justitiarius Drewsen med 34 år, hvoraf de 32 som justitiarius. Efter ham kommer justitiarius Ingerslev med 32 år, hvoraf 22 år som justitiarius, og justitiarius Holmblad med 29 år, heraf kun 4 år som justitiarius. Af de menige assessorer havde S.J. Gudenrath 27 år i rettens tjeneste, efterfulgt af assessor Lars Bache med 25 år. Ikke mindre end 11 assessorer havde kun en funktionstid på indtil 5 år, og i denne gruppe finder man flere, der søgte et embede som retsbetjent i provinsen.

For at afslutte denne undersøgelse skal endnu siges et par ord om de assessorer, der begyndte deres dommervirksomhed i kriminalretten og afsluttede den i højesteret. Af de 5 personer, som i perioden 1897-1919 virkede som højesteretsjustitiarier, havde ikke mindre end 4 begyndt dommerkarrieren i kriminalretten. Det drejer sig om P.F. Koch, C.C.V. Nyholm, Niels Lassen og R.S. Gram. Foruden disse 4 findes yderligere 12 kriminalretsassessorer, der med landsoverretten som gennemgangsled,

nåede frem til højesterets dommerbænk inden 1. okt. 1919. Også efter denne periode er der udnævnt højesteretsdommere, som i deres yngre år gjorde tjeneste i kriminalretten.

Justitiarier

- 1845-47. Frederik Thomsen (1. assessor i Københavns politiret) 16. maj 1845 - 2. juli 1847 (højesteretsassessor).
- 1847-79. ~~Adolph~~ Ludvig Drewsen (kriminalretsassessor) 10. juli 1847 - 13. juni 1879 (afsked).
- 1879-83. Andreas Holmblad (kriminalretsassessor) 13. juni 1879 - 3. maj 1883 (død).
- 1883-88. Carl Wolf Joseph Nathanael Walich (kriminalretsassessor) 25. maj 1883 - 27. nov. 1888 (død).
- 1888-1910. Jacob Vitus Ingerslev (kriminalretsassessor) 17. dec. 1888 - 14. sept. 1910 (afsked).
- 1910-19. Josva From (kriminalretsassessor) 1. okt. 1910 (kgl. res. 30. sept.) - 30. sept. 1919 (præsident for Københavns byret. Kgl. res. 21. juli).

Assessorer

- 1845-47. Adolph Ludvig Drewsen (assessor i Københavns politiret) 1. juli 1845 (kgl. res. 19. juni) - 10. juli 1847 (justitiarius i kriminal- og politiretten).
- 1845-54. Andreas Lorentz Casse (assessor i landsover- samt hof- og stadsretten) 1. juli 1845 (kgl. res. 19. juni) - 13. marts 1854 (borgmester i København).

- 1845-56. Adolph Christian Meyer (assessor i landsover- samt hof- og stadsretten) 1. juli 1845 (kgl. res. 19. juni) - 12. aug. 1856 (højesterets-assessor).
- 1845-72. Schack Just Gudenrath (assessor i landsover- samt hof- og stadsretten) 1. juli 1845 (kgl. res. 19. juni) - 30. juni 1872 (afsked).
- 1845-63. Erik Rasmus Peter Esskildsen (aktuarus ved tugt-, rasp- og forbedringshuset i København, overauditor) 1. juli 1845 (kgl. res. 19. juni) - 25. okt. 1863 (død).
- 1845-60. Herman Rothe (politiassistent i Københavns for- stæder) 1. juli 1845 (kgl. res. 19. juni) - 5. marts 1860 (død).
- 1845-56. Johan Jacob Buntzen (byfoged og byskriver i Stubbekøbing) 1. juli 1845 (kgl. res. 19. juni) - 14. okt. 1856 (død).
- 1845-60. Carl Frederik de Fine Skibsted (fuldmægtig i Ad- miralitets- og kommissariatskollegiet) 1. juli 1845 (kgl. res. 19. juni) - 17. jan. 1860 (as- sessor i Landsover- samt hof- og stadsretten).
- 1847-51. Harald Iver Andreas Raasløff (sekretær i Danske Kancelli) 10. aug. 1847 - 8. juli 1851 (6. med- lem af Overjustitskommissionen for hertugdømmet Slesvig.
Under assessor Raasløffs fravær konstitueredes protokolsekretær G.L. Kópke i embedet.
- 1852-63. Gøde Laurentius Kópke (protokolsekretær i højes- teret) 18. juni 1852 - 13. febr. 1863 (assessor i Landsover- samt hof- og stadsretten).
- 1854-79. Andreas Holmblad (kst. birkedommer og -skriver samt politimester i Københavns amts søndre birk) 25. apr. 1854 - 13. juni 1879 (justitiarius i kriminal- og politiretten).

- 1856-68. Carl Albrecht Cold (fuldmægtig i justitsministeriet) 18. okt. 1856 - 13. juli 1868 (assessor i Landsover- samt hof- og stadsretten).
- 1856-71. Carl Georg Nicolai Vilhelm Sporon (fuldmægtig i justitsministeriet) 21. nov. 1856 - 4. marts 1871 (assessor i Landsoverretten samt Hof- og stadsretten).
- 1860-83. Carl Wolf Nathanael Wallich (auditør) 5. marts 1860 - 25. maj 1883 (justitiarius i kriminalretten).
- 1860-72. Peter Ludvig Behrend (auditør) 7. apr. 1860 - 13. sept. 1872 (assessor i Landsover- samt hof- og stadsretten).
- 1863-73. Reinhard Christian With (kontorchef i justitsministeriet) 1. apr. 1863 - 18. juni 1873 (assessor i Landsover- samt hof- og stadsretten).
- 1863-76. Carthon Christopher Valdemar Nyholm (overauditør) 1. juli 1863 (kgl. res. 19. juni) - 26. febr. 1876 (assessor i Landsover- samt hof- og stadsretten).
- 1863-78. Otto Gustav Jacob Christian Thomas Edmund Africanus Knudsen (overauditør) 18. nov. 1863 - 12. marts 1878 (assessor i Landsover- samt hof- og stadsretten).
- 1868-70. Frederik Julius Larsen (bureauchef i ministeriet for hertugdømmet Slesvig) 11. sept. 1868 - 10. juni 1870 (død).
- 1870-71. Wilhelm Cornelli Ussing (overauditør) 30. juni 1870 - 1. juli 1871 (død).
- 1871-78. Peter Frederik Koch (vicepolitidirektør i København) 27. marts 1871 - 8. juli 1878 (assessor i Landsover- samt hof- og stadsretten).

- 1871-79. Emil Bøggild (protokolfører i Kriminal- og politiretten) 31. juli 1871 - 14. marts 1879 (assessor i Landsøver- samt hof- og stadsretten).
- 1872-79. Johan Nikolai Agathon Madvig (fhv. fuldmægtig i ministeriet for hertugdømmet Slesvig) 1. juli 1872 (kgl. res. 25. juni) - 19. febr. 1879 (assessor i Landsøver- samt hof- og stadsretten).
- 1872-74. Haagen Isak Larpent (auditør) 12. okt. 1872 - 14. okt. 1874 (afsked).
- 1873-98. Lars Bache (auditør) 1. aug. 1873 - 30. apr. 1898 (afsked. Kgl. res. 23. apr.).
- 1873-81. Cajus Peter Emil Branth (protokolfører i Kriminalretten, kst. assessor 24. dec. 1873. Udnævnt 16. nov. 1874 - 23. apr. 1881 (assessor i Landsøver- samt hof- og stadsretten).
- 1876-81. Georg Theodor Hindenburg (protokolsekretær i højesteret) 31. marts 1876 - 14. dec. 1881 (assessor i Landsøver- samt hof- og stadsretten).
- 1878-84. Gottlieb Andreas Jensen (fuldmægtig i justitsministeriet) 30. marts 1878 - 10. jan. 1884 (assessor i Landsøver- samt hof- og stadsretten).
- 1878-88. Jacob Vitus Ingerslev (fuldmægtig i indenrigsministeriet) 16. aug. 1878 - 17. dec. 1888 (justitiarius i Kriminal- og politiretten).
- 1879-93. Julius August Thiele (auditør) 14. marts 1879 - 23. maj 1893 (død).
- 1879-88. Harald Paulsen (auditør) 4. apr. 1879 - 24. nov. 1888 (assessor i Landsøver- samt hof- og stadsretten).
- 1879-89. Johannes Ipsen (auditør) 30. juni 1879 - 16. marts 1889 (assessor i Landsøver- samt hof- og stadsretten).

- 1879-90. Niels Kjeldgaard Poulsen Lassen (assistent i justitsministeriet) 10. juli 1879 - 18. juli 1890 (assessor i Landsover- samt hof- og stadsretten).
- 1881-91. Frederik Vilhelm Ludvig Peter Nielsen (fuldmægtig i justitsministeriet) 28. maj 1881 - 14. apr. 1891 (assessor i Landsover- samt hof- og stadsretten).
- 1882-84. Carl Vilhelm Marius Ingerslev (kst. birkedommer i Københavns amts søndre birk) 1. apr. 1882 (kgl. res. 24. jan.) - 14. marts 1884 (birkedommer og skriver i Københavns amts søndre birk).
- 1883-92. Otto Hastrup (by- og herredsfuldmægtig i Stubbekøbing) 27. juni 1883 - 2. marts 1892 (assessor i Landsover- samt hof- og stadsretten).
- 1884-93. Victor Nicolaus Andræ (fuldmægtig i generaldirektoratet for skattevæsenet) 8. febr. 1884 - 21. okt. 1893 (assessor i Landsover- samt hof- og stadsretten).
- 1884-87. Nicolai Christian Herholdt Sylow (kst. byfoged og skriver m.v. i Præstø) 16. apr. 1884 - 24. febr. 1887 (byfoged m.m. i Korsør).
- 1887-91. Frederik Theodor Kattrup (auditor) 29. marts 1887 - 7. jan. 1891 (byfoged m.v. i Sorø).
- 1886-99. Anton Peter Henrik Birch (kst. assessor i landsover- samt hof- og stadsretten) kst. 1. juni 1886, kgl. udnævnelse 28 febr. 1889 - 22. aug. 1899 (død).
- 1889-90. Peter Munk Anker (auditor) 28. febr. 1889 - 5. maj 1890 (byfoged m.v. i Stubbekøbing).
- 1889-94. Vilhelm Carl Thomsen (overretsassessor i Viborg) 24. juni 1889 - 2. juli 1894. (assessor i Landsover- samt hof- og stadsretten).

- 1888-96. Lars Christian Brun (assistent i justitsministeriet) kst. 22. aug. 1888, kgl. udnævnelse 25. juni 1890 - 11. marts 1896 (assessor i Landsover- samt hof- og stadsretten).
- 1889-97. Anton Frederik Lütken (assistent i justitsministeriet) kst. 31. marts 1889, kgl. udnævnelse 21. juli 1890 - 7. jan. 1897 (assessor i Landsover- samt hof- og stadsretten).
- 1890-1902. Richard Severin Gram (assistent i justitsministeriet) kst. 30. juni 1890, kgl. udnævnelse 29. jan. 1891 - 20. dec. 1902 (assessor i Landsover- samt hof- og stadsretten).
- 1891-1905. Carl Theodor Ussing (auditør) 12. maj 1891 - 24. juli 1905 (assessor i Landsover- samt hof- og stadsretten).
- 1892-1910. Bredo Ove Ernst Obelits (fhv. protokolfører i Højesteret) 22. juni 1892 - 29. jan. 1910 (død).
- 1890-1906. Martin Theodor Wolstrup Winther (assistent i Generaldirektoratet for skattevæsenet) kst. 1. juli 1890, kgl. udnævnelse 1. juli 1893 - 14. juni 1906 (assessor i Landsover- samt hof- og stadsretten).
- 1892-1907. Villars Hilmar Lunn (auditør) kst. 24. juni 1892, kgl. udnævnelse 21. nov. 1893 - 13. dec. 1907 (assessor i Landsover- samt hof- og stadsretten).
- 1893-96. Henrik Emil Iacobæus (auditør) kst. 1. juli 1893, kgl. udnævnelse 6. aug. 1894 - 17. sept. 1896 (byfoged m.v. i Sæby).
- 1893-95. Peter Nicolai Valentin Buch (fuldmægtig ved Frederiksberg birk) kst. 1. apr. 1893 - 1. jan. 1895 (kst. overretsassessor i Viborg).
- 1896-1909. Carl Emil Cold (kst. assessor i Landsover- samt hof- og stadsretten) 29. febr. 1896 - 13. okt. 1909 (assessor i Landsover- samt hof- og stadsretten).

- 1896-1909. Lars Johan Lunøe (fuldmægtig i justitsministeriet) 23. juli 1896 - 17. dec. 1909 (assessor i Landsover- samt hof- og stadsretten).
- 1896-1905. Olaf Finsen (assistent i justitsministeriet) 28. juli 1896 - 18. aug. 1905 (byfoged m.v. i Nykøbing F.).
- 1896-1910. Josva From (auditør) 1. dec. 1896 (kgl. res. 24. nov.) - 30. sept. 1910 (justitiarius i Kriminal- og politiretten. Res. 30. sept.).
- 1897-1910. August Lauritz Schou (assistent i justitsministeriet) 30. apr. 1897 - 17. dec. 1910 (assessor i Landsover- samt hof- og stadsretten. Kgl. res. 8. jan.).
Det var assessor Schou, der behandlede Albertisagen.
- 1898-1910. Erland Tybjerg (fuldmægtig i justitsministeriet) 17. maj 1898 - 22. juni 1910 (assessor i Landsover- samt hof- og stadsretten).
- 1899-1911. Axel Valdemar Petersen (kst. byfoged i Odense) 21. sept. 1899 - 13. febr. 1911 (assessor i Landsover- samt hof- og stadsretten).
- 1903-09. Hans Christian Nicolai Giørtz (auditør) 10. jan. 1903 - 26. apr. 1909 (assessor i Landsover- samt hof- og stadsretten).
- 1905-13. Eyvind Gunnar Olrik (fuldmægtig i Justitsministeriet) 1. maj 1905 (kgl. res. 11. apr.) - 19. maj 1913 (assessor i Landsover- samt hof- og stadsretten).
- 1905-14. Axel Anton Christian Rasmussen (protokolfører i Kriminal- og politiretten) 1. sept. 1905 (kgl. res. 24. aug.) - 31. aug. 1914 (assessor i Landsover- samt hof- og stadsretten. Kgl. res. 31. aug.).

- 1905-15. Cosmus Adolf Christian Meyer (auditor) 13. sept. 1905 - 14. juli 1915 (assessor i Landsover- samt hof- og stadsretten).
- 1906-12, Lars Martin Julius Møller (ekspeditionssekretær i Justitsministeriet) 30. juni 1906 - 31. dec. 1912 (næstformand i Sø- og handelsretten i København. Kgl. res. 16. des. 1911).
- 1908-16. Christian Ludvig Riise (politiassistent og dommerfuldmægtig i Odense) 9. jan. 1908 - 8. dec. 1916 (assessor i Landsover- samt hof- og stadsretten).
- 1909-17. Gustav Veibel Neergaard (byfogedfuldmægtig i Århus) 21. maj 1909 - 28. maj 1917 (assessor i Landsover- samt hof- og stadsretten).
- 1909-15. Carl David Gotfred Rump (ekspeditionssekretær i Justitsministeriet) 2. nov. 1909 - 31. dec. 1915 (næstformand for Sø- og handelsretten i København. Kgl. res. 28. dec.).
- 1910-18. Christian Frederik Schulin Schmidth (assistent i Landbrugsministeriet) 11. jan. 1910 - 18. juli 1918 (assessor i Landsover- samt hof- og stadsretten).
- 1910-19. Olaf Haack (kst. herredsfoged m.v. i Rougsø m. fl. herreder) 22. febr. 1910 - 30. sept. 1919 (dommer i Københavns byret. Kgl. res. 21. juli).
- 1910-19. Frederik Mørup Rüdinger (assistent i Landbrugsministeriet) 28. okt. 1910 - 30. sept. 1919 (dommer i Københavns byret. Kgl. res. 21. juli).
- 1910-19. Georg Poul Nellemann (auditor) 28. okt. 1910 - 30. sept. 1919 (dommer i Københavns byret. Kgl. res. 21. juli).

- 1910-19. Heinrich Emil Kühl (fung. fuldmægtig i Justitsministeriet) 28. okt. 1910 - 21. juli 1919 (vicepræsident for Sø- og handelsretten i København).
- 1911-19. Oluf Haraldsen Krabbe (assistent ved Overinspektionen for Sorø akademis skove) 16. marts 1911 - 30. sept. 1919 (dommer i Københavns byret. Kgl. res. 21. juli).
- 1913-19. Paul-Louis le Maire (byfoged m.m. i Silkeborg) 11. juni 1913 - 15. april 1919 (død).
- 1914-19. Viggo Thorup (assistent i Sø- og handelsretten i København) 9. okt. 1914 - 30. sept. 1919 (dommer i Københavns byret. Kgl. res. 21. juli).
- 1915-19. Poul Christian Poulsen (protokolfører i Kriminal- og politiretten) 30. juli 1915 - 30. sept. 1919 (dommer i Københavns byret. Kgl. res. 21. juli).
- 1916-19. Edward Philip Ipsen (assistent i Justitsministeriet) 7. febr. 1916 - 30. sept. 1919 (dommer i Københavns byret. Kgl. res. 21. juli).
- 1916-19. Jesper Simonsen (protokolfører i Kriminal- og politiretten) 30. dec. 1916 - 30. sept. 1919 (dommer i Københavns byret. Kgl. res. 21. juli).
- 1917-19. Vilhelm Gebhard Moltke (auditør) 1. jan. 1917 (kgl. res. 30. dec. 1916) - 30. sept. 1919 (statsadvokat ved Østre landsretskreds. Kgl.res. 21. juli).
- 1917-19. Hans Gram Bechmann (assistent i Justitsministeriet) 1. jan. 1917 (kgl. res. 30. dec. 1916) - 30. sept. 1919 (dommer i Københavns byret. Kgl. res. 21. juli).
- 1917-19. Herluf David Ludvigsen (kst. assessor i Lands- over- samt hof- og stadsretten) 1. juni 1917 - 30. sept. 1919 (dommer i Københavns byret. Kgl. res. 21. juli).

- 1917-19. Henrik Iacobæus (fuldmægtig ved Københavns amts søndre birk) 14. juli 1917 - 30. sept. 1919 (dommer i Københavns byret. Kgl. res. 21. juli).
- 1917-18. Victor Stahlschmidt (fuldmægtig i Justitsministeriet) 18. juni 1917 - 31. juli 1918 (amtmand over Færø amt. Kgl. res. 22. juli).
- 1918-19. Poul Henrik Gammeltoft (assistent i Justitsministeriet) 25. aug. 1918 - 30. sept. 1919 (statsadvokat for København. Kgl. res. 21. juli).
- 1918-19. Carl Edvard Nielsen (sekretær i Lenskontoret) 25. aug. 1918 - 30. sept. 1919 (dommer i Københavns byret. Kgl. res. 21. juli).
1919. Knud Sinding (protokolfører i Kriminal- og politiretten) 26. maj 1919 - 30. sept. 1919 (dommer i Københavns byret. Kgl. res. 21. juli).

Justitssekretærer

- 1845-76. Peter Carl Wilhelm Eduard Mangor (kopist i Landsover- samt hof- og stadsretten) 16. maj 1845 - 31. aug. 1876 (afsked. Kgl. res. 28. aug.).
- 1876-81. Hans Peter Strande (assistent i Udskrivningsvæsenets revisionskontor) 20. dec. 1876 - 31. dec. 1881 (afsked. Kgl. res. 2. nov.).
- 1882-91. Carl Emanuel Borgen (fuldmægtig i Kriminal- og politiretten) 1. jan. 1882 (kgl. res. 20. dec. 1881) - 23. okt. 1891 (død).
- 1891-1901. Wolfgang Julius Hoppe (protokolfører i Kriminal- og politiretten) 27. nov. 1891 - 3. nov. 1901 (død).
- 1901-06. Frederik Karl Ferdinand Ræbild (protokolfører i Kriminal- og politiretten) 10. dec. 1901 - 28. juni 1906 (død).

1906-19. Carl Christian Toldberg (assistent i Kriminal- og politirettens justitskontor). 25. juli 1906 - 30. sept. 1919 (justitssekretær i Københavns byret. Kgl. res. 3. sept.).

Arkivet

Kriminal- og politiretten var installeret i domhuset på Nytorv, og i et af loftslokalerne i en af sidebygningerne var arkivet anbragt (jfr. s. 14). Arkivet delte iøvrigt rum med arkivalier fra Landsover- samt hof- og stadsretten, Københavns brandforsikring samt andre institutioner.

I 1894 foretog daværende provinsarkivar V.A. Secher en henvendelse til justitiarius for Kriminal- og politiretten med anmodning om, at rettens ældste arkivalier måtte blive afleveret. Man aftalte, at protokolfører Ferslev skulle udarbejde den fornødne afleveringsdesignation, og afleveringen fandt sted i begyndelsen af 1895. Afleveringen omfattede arkivalier fra domstolens oprettelse og indtil ca. 1864, altså de første 20 år. En halv snes år senere foretoges en ny aflevering, men dog af begrænset omfang. Der førtes i de følgende år forhandlinger mellem Landsarkivet og retten om nye afleveringer, men fra Landsarkivets side gik man af pladshensyn kun ugerne med til at modtage nye arkivalier. En aflevering fandt dog sted i 1912, hvorved modtoges arkivalier til og med året 1879. Først i 1924 så Landsarkivet sig i stand til påny at tage imod en aflevering, og hermed havde domstolen afleveret sit arkiv indtil ca. 1890.

Der gik nu en længere årrække, inden der kunne blive tale om nye afleveringer. Landsarkivets magasinreserver var helt opbrugt, og den midlertidige lettelse, der indtraf, da man fra midten af 1930erne fik mulighed for at disponere over en vis magasinplads i Rigsarkivets midlertidige arkivmagasin i Søkvæsthuset, kom ikke kriminalretten til gode. En del allerede modtagne arkivalier fra kriminalrettens arkiv, bl.a. rækker af

afsluttede sager, anbragtes midlertidigt i Søkvæsthuset.

I 1962 fik Landsarkivet mulighed for at disponere over en del af Rigsarkivets nye reservemagasin i Ostelageret i Sydhavnen, og i 1962 kunne man derfor modtage resten af Kriminal- og politirettens arkiv omfattende ca. 1600 bind og 1100 pakker. Afleveringen blev opmålt til ca. 350 m. Den nye aflevering opstilledes i Ostelageret, og Kriminal- og politirettens arkiv var herefter fordelt på 3 forskellige arkivmagasiner. Først da Landsarkivet kunne tage sit nye magasin i brug i 1966, kunne man foretage en samlet og systematisk opstilling af kriminalrettens arkiv. Efter nyopstillingen beslaglagde arkivet ca. 725 hyldemeter.

Så sent som i sommeren 1974 har Landsarkivet fra Byrettens arkiv modtaget en større samling strafferegistre, der hører til rettens arkiv.

Der er gennem årene foretaget omfattende kassationer i rettens arkiv. Den første kassation, som Landsarkivet har kendskab til, stammer fra 1903. I en skriv. af 26. okt. 1903, påtegnet af justitiarius Ingerslev d. 28. okt., gav retten Landsarkivet bemyndigelse til at foretage kassation af følgende sager:

- 1) Dokumenter og koncepter til justitskontorets hovedjournaler indtil 1875.
- 2) Justitssekretærens regnskabsbøger indtil 1876.
- 3) Voteringsprotokol ved den mundtlige votering 1858-75. Retten oplyste, at protokollernes indhold også fandtes andetsteds.
- 4) 1. og 2. civilkammers hævede, forligte eller sluttede sager indtil 1873.
- 5) 1. og 2. afdelings sager indtil 1873.
- 6) Kriminalkamrenes hævede og på andre måder sluttede sager, også forsåvidt de er sluttede til beskrivelse indtil 1869.

Inden tilbageflytningen af rettens arkiv fra Ostelageret til Jagtvejen foretoges kassation af sager inden for 1. og 2. civilkammer 1845-95 og 1. og 2. kammer for offentlige politisager 1863-1919. Dog bevaredes hver 10. årgang. I forbindelse med nyordningen er foretaget en gennemgang af de lange rækker af behandlede sager ved kamrene og af pådømte sager med udtynning for øje.

Inden år 1900 var det lykkedes Landsarkivet at få registreret rettens arkiv indtil 1864, og der blev udarbejdet en håndskreven folioregistratur (nr. b 15, s. 25-111), som stadig er opstillet på læsesalen, og hvori hver enkelt pakke og bind er noteret. Yngre arkivalier efter 1864 blev opstillet, således som de modtoges, og både skiltning og indpakning lod meget tilbage at ønske. Eventuelle benyttede blev henvist til at bruge afleveringsdesignationerne. Først i sommeren 1973 kunne man tage fat på den arkivalske behandling af dette omfattende og betydningsfulde arkivfond, og i sommeren 1974 kunne man afslutte arbejdet. Samtlige løse akter er nu anbragt i arkivæsker, og protokolmaterialer etiketteret, således at der uden vanskelighed kan ekspederes i det. Efter de sidst foretagne udtyndinger omfatter arkivet ca. 385 m.

Hvorledes finder man en sag i rettens arkiv?

Besvarelsen af dette spørgsmål vil i første række afhænge af udgangspunktet og formålet med eftersøgningen. Ønsker man at finde en bestemt persons sag, benytter man i første række de på side 51 ff. opførte strafferegistre. Der findes 4 rækker af registre for henholdsvis følgende perioder: 1845-68, 1869-96, 1897-1905 og 1906-19. Anmærkningerne til de enkelte registre oplyser, hvad man kan finde i de enkelte rækker. Er man ikke tilfreds med de oplysninger, strafferegistrene indeholder, og ønsker man at følge sagens gang gennem retten, må man anvende de på s. 49 ff. opførte journaler med registre, som faktisk er at betragte som en hovednøgle til det samlede arkiv. Ved benyttelsen af disse journaler må man kende den dømte persons navn og det omtrentlige tidspunkt, hvor sagen er blevet rejst. I journalen får man oplysninger om, til hvilket kammer sagen er blevet henvist for nærmere undersøgelse. Som regel indeholder journalen også oplysning om, hvorledes sagen er endt: ved dom, hævet eller henvist til anden myndighed.

Når man har konstateret, til hvilket kammer eller afdeling sagen er henvist, opsøger man journalerne til de enkelte kamre og afdelinger s. 60 ff. Man kender nu tidspunktet, hvor sagen

er taget under behandling, og det volder som regel ingen vanskelighed at finde sagen i det pågældende kammers journal. Gennem denne journal får man henvisninger til kammerets forhørsprotokoller, og man kan herigennem følge sagens gang i alle enkeltheder.

Såfremt man på forhånd kender domsdatoen, er det ikke nødvendigt at anvende hverken strafferegistre eller journaler, idet man direkte kan gå til samlingen af pådømte sager. Samtlige pådømte sager ligger i læg på domsdato. Hvis man kun ønsker at kontrollere dommens ordlyd, kan man nøjes med at rekvirere den pågældende domprotokol.

Det normale vil være, at de enkelte retssager er registreret på den anklagedes navn. Der er dog i hovedjournalen visse tilløb til at samle sager om konkrete sagsforhold under eet, f. eks. bygningssager, sager vedr. ildløs. Det hører imidlertid til undtagelserne. En systematisk gennemgang af strafferegistrene, som naturligvis er en tidkrævende opgave, vil kunne besvare spørgsmålet om afsagte domme i specielle forbrydelser.

Arkivregistratur

I

Alm. korrespondance og regnskabssager

1845-76.	Korrespondanceprotokoller nr. 1-11
<u>Anm.:</u> Indeholder kopier af breve underskrevet af justitiarius.	11 bd.
1845-68.	Register til korrespondanceprotokoller
<u>Anm.:</u> I registeret er i alfabetisk rækkefølge først og fremmest optaget navnene på de personer, mod hvem der verserer retssager.	1 bd.
1891-1911.	Journaler
<u>Anm.:</u> Er på ryggen mærket A. Der synes at mangle et bind fra perioden 1911-19. I journalen er optaget de skrivelser, som udgår i justitiarii navn.	2 bd.

- 1891-1919. Register til journal A 1 bd.
Anm.: Er et sagregister.
- 1845-66. Justitssekretærens journal nr. 1-3 3 bd.
Anm.: Der findes navneregistre i hvert bind.
- 1845-64. Dokumenter og koncepter til justitssekretærens journaler 13 pkr.
- 1845-76. Hoved- og kassebøger nr. 1-6 6 bd.
Anm.: Aut. til brug for justitssekretæren.
- 1845-78. Protokoller over idømte omkostninger nr. 1-8 8 bd.
Anm.: Protokollerne er ført i skemaform og oplyser bl. a. sagens parter, domsdato samt idømte omkostninger til aktor og defensor.
- 1864-76. Kassebog over indbetalte gebyrer 1 bd.
- 1845-64. Regnskabsprotokol over rettens understøttelseskasse 1 bd.
Anm.: Indeholder justitssekretærens regnskab over de ved de civile kamre indkomne bødeindtægter. Provenuet anvendtes hovedsagelig til understøttelse af rettens bude. Understøttelseskassen var en videreførelse af den ved Københavns politiret eksisterende "Fattigbøsse".

II

Arkivalier vedr. domsvirksomheden

1. Almindeligt

Journaler

- 1845-1919. Journaler litra I-LXIX 70 bd.
Anm.: Kronologisk ført fortegnelse over de sager, der har været forelagt retten med henvisning til det kammer eller den afdeling, hvor behandlingen har fundet sted. Disse journaler er altså hoved-

nøglen til at finde en bestemt retssag. Som regel indeholder journalen også oplysninger om, hvorledes sagen er endt: dom, hævet eller henvist til anden myndighed. Der findes som regel et bind for hvert kalenderår.

1845-1910. Registre til journalerne nr. 1-19 19 bd.

Anm.: Alfabetisk navnerregister over de personer, som har været genstand for retsforfølgning. Der henvises fra registeret såvel til journalen som til det kammer eller den afdeling, hvor sagen har været behandlet. Foruden at anvendes som navnerregister er disse registerbind også i nogen udstrækning brugt som sagregistre, idet man fra tid til anden har anvendt visse stikord, f. eks. bygningssager, ildløs m.v.

1911-18. Registre til journalerne (kriminalkamrene og afdelingerne) litra 20 B - 23 B 4 bd.

Anm.: Fra 1911 har man anlagt særlige navnerregistre over de personer, hvis sager er blevet behandlet ved henholdsvis kriminalkamrene og politiafdelingerne. Mænd og kvinder opføres adskilt i registre.

1911-21. Registre til journalerne (civilkamrene) litra I A - III A 3 bd.

Anm.: Er et specielt navnerregister over de personer, hvis sager er behandlet i civilkamrene. Mænd og kvinder opføres adskilt i registre. Indtil 1916 henvises der fra dette register til journalen, fra 1917 har man anlagt en særlig journal for civilkamrene, men af disse journaler er kun bevaret et enkelt bind (se det efterfølgende). Registerbindet litra III A er fra 1. okt. 1919 anvendt i Københavns byret.

1918. Journal for civilsager 1 bd.

Anm.: Fra journalen henvises til det civilkammer, som har behandlet sagen. Der findes som regel også oplysning om, hvorledes sagen er endt: dom, hævet, henvist til anden myndighed etc.

Strafferegistre m.m.

1845-68. Criminalregistre 3 bd.

Anm.: Omfatter både mænd og kvinder. Registrerne er ført på skematisk papir og indeholder flg. rubrikker: Sagens nr., henvisning til domprotokol, den dømtes navn, alder og fødested, forbrydelsens art, dømsdato og straf.

Nemlig:

A - H 1 bd. J - N 1 bd.
O - Ø 1 bd.

1869-96. Strafferegistre 17. bd.

Anm.: Omfatter både mænd og kvinder, de enkelte bind er inddelt i to hovedgrupper: justitssager og offentlige politisager. Denne registrerrække indeholder samme rubrikker som den foregående.

Nemlig:

A 1 bd. B 1 bd.
C - D 1 bd. E - G 1 bd.
H (undtagen Hansen) 1 bd. Hansen 1 bd.
J (undtagen Jensen) 1 bd. Jensen 1 bd.
K 1 bd. L 1 bd.
M 1 bd. N - O (undtagen Nielsen) 1 bd.
Nielsen 1 bd. P - R (undtagen Pedersen) 1 bd.
Pedersen og Petersen 1 bd. S. 1 bd.
T - Ø 1 bd.

1869-96. Registre til strafferegisteret 1869-96 4 bd.

Nemlig:

Justitssager (mænd) 1 bd.
Justitssager (kvinder) 1 bd.
Offentlige politisager (mænd) 1 bd.
Offentlige politisager (kvinder) 1 bd.

1897-1905. Strafferegistre 17 bd.

Anm.: Denne nye række er stort set identisk med strafferegisteret for årene 1869-96, dog er der tilføjet en særlig rubrik for benådning og en henvisningsrubrik.

Nemlig:

A	1 bd.	B	1 bd.
C - D	1 bd.	E - G	1 bd.
H (undtagen Hansen)	1 bd.	Hansen	1 bd.
J (undtagen Jensen)	1 bd.	Jensen	1 bd.
K	1 bd.	L	1 bd.
M	1 bd.	N - O (undtagen Nielsen)	1 bd.
Nielsen	1 bd.	P - R (undtagen Pedersen)	1 bd.
Pedersen	1 bd.	S	1 bd.
T - Ø	1 bd.		

1897-1905. Strafferegistre for udlændinge 5 bd.

Anm.: Indrettet på samme måde som foranstående almindelige strafferegister.

Nemlig:

A - D	1 bd.	E - H	1 bd.
J - K	1 bd.	L - N	1 bd.
O - Ø	1 bd.		

1906-19. Hovedregistre. Litra A - Ø 25 bd.

Anm.: Denne række af strafferegistre afviger fra de foregående derved, at hver person har sit folio, hvor samtlige den pågældende persons straffe er opført i kronologisk orden. For hver person gives flg. oplysninger: Løbenr., navn, fødselsdato og sted, oplysning om den ret, der har afsagt dom, forbrydelsens art, straffens størrelse, appel, benådning, straffuldbyrdelsesresolution og anmærkning.

1906-19. Navneregistre til hovedregisteret 1906-19.
Litra l - 19 19 bd.

Nemlig:

Litra l - 6. Fødte mænd i København 6 bd.

Nemlig:

A - C	1 bd.	D - H	1 bd.
J - K	1 bd.	L - M	1 bd.
N - O	1 bd.	O - Ø	1 bd.

Litra 7 - 11. Fødte kvinder i København 5 bd.

Nemlig:

A - G	1 bd.	H - J	1 bd.
K - M	1 bd.	N - O	1 bd.
R - Ø	1 bd.		

Litra 12 - 14. Fødte mænd i Skandinavien og bilande 3 bd.

Nemlig:

A - H	1 bd.	J - N	1 bd.
O - Ø	1 bd.		

Litra 15 - 16. Fødte kvinder i Skandinavien og bilande 2 bd.

Nemlig:

A - J	1 bd.	K - Ø	1 bd.
-------	-------	-------	-------

Litra 17 - 18. Fødte mænd i øvrige udland 2 bd.

Nemlig:

A - L	1 bd.	M - Ø	1 bd.
-------	-------	-------	-------

Litra 19. Fødte kvinder i øvrige udland 1 bd.

Nemlig:

A - Ø	1 bd.
-------	-------

1845-1919. Registre over private politisager (Civilregistre) Litra A - C 3 bd.

Anm.: Indeholder henvisning til domprotokol, parternes navne, og hvornår dom er afsagt.

Nemlig:

1845-81	1 bd.	1882-1905	1 bd.
1905 aug. -			
1919	1 bd.		

1845-95. Strafferegister over personer dømt ved en kommissionsdomstol 1 bd.

Anm.: Registeret vedrører både mænd og kvinder. Det oplyser flg.: I hvilken retskreds sagen er pådømt, tiltaltes navn, alder og fødested, forbrydelsens art, dømsdato og straf.

- 1847-89: Oversigt over kommissionsdomstole, hvortil medlemmer af Kriminal- og politiretten har været beskikket 1 bd.
- 1890-1905. Alfabetisk register over pådømte nærings-sager 1 bd.
Anm.: Der henvises til domprotokol, den tiltaltes navn, forseelse, når dom er afsagt samt straffen.
- 1890-1905. Alfabetisk register over forligte nærings-sager 1 bd.
Anm.: Indrettet som foregående register.
- 1897-1923. Register over udenbys fødte, som er pådømt ved den samlede ret 3 bd.
Nemlig.:
1897-1907 1 bd. 1907-16 1 bd.
1917-23 1 bd.
- 1897-1919. Register over udenbys fødte i offentlige politisager 1 bd.
- 1904-20. Register over personer med ukendt fødested, der er idømt bøder 1 bd.

Doms- og retslistes

- 1845-64. Domslistes litra 1 - 4 4 bd.
Anm.: Kronologisk førte fortegnelser over afsagte domme med henvisning til sagernes nr. i de forskellige kamre m.m. Den sidst optagne retsdag er 27. sept. 1864.
- 1876-79. Domslistes 1 pk.
Anm.: Der findes også løse domslistes sammen med de pådømte sager.

- 1851-58. Liste over optagne justitssager 1 bd.
Anm.: Kronologisk fortegnelse over optagne justitssager (aktionssager) med henvisning til sagsnr., hvem der har fået sagen overdraget samt i yderste højre kolonne domsdato.
- 1884-1919. Justitssekretærens retslistre litra 1 - 39 39 bd.
Anm.: Kronologisk førte fortegnelser over afsagte domme med angivelse af sagens nr. i kammer og afdeling. Efter 1. okt. 1919 er optaget enkelte domme. Sidste retsdag 12. dec. 1919.
- 1869-82. Justitssekretærens fortegnelser over dømte værnepligtige 2 bd.
Anm.: Fortegnelserne er ført i skemaform, der omfatter flg. rubrikker: navn og lægdsfortegnelse, fødested og alder samt domsdato og angivelse af forbrydelse og straf.
- 1864-86. 1. kriminalkammers fortegnelse over dømte værnepligtige 1 hft. + 1 bd.
Anm.: Skema som ovenstående.
- 1874,
1876-86. 3. kriminalkammers fortegnelse over dømte værnepligtige 1 bd.
Anm.: Skema som ovenstående.
- 1876-82,
1896-99. 4. kriminalkammers fortegnelse over dømte værnepligtige 2 bd.
Anm.: Skema som ovenstående.
- 1876-99. 5. kriminalkammers fortegnelse over dømte værnepligtige 2 bd.
Anm.: Skema som ovenstående.
- 1886-99. 6. kriminalkammers fortegnelse over dømte værnepligtige 1 bd.
Anm.: Skema som ovenstående.

Justitsprotokoller

- 1850-1919. Justitsprotokoller litra 3-27 24 bd.
Anm.: Litra 1-2 og 4 mangler. Sidste retsdag er 4. okt. 1919.

Voteringsprotokoller

- 1845-60. Voteringsprotokoller for offentlige sager litra 1-14 14 bd.
Anm.: Protokollerne er indrettet til at kunne aflåses.
- 1845-61. Voteringsprotokoller for private sager litra A-F 6 bd.
Anm.: Protokollerne er indrettet til at kunne aflåses.
- 1845-1919. Voteringsprotokoller ved den mundtlige votering nr. 1-20 20 bd.
- 1849-77. Voteringsjournaler 1. række 7 bd.
Anm.: Journalerne giver oplysning om, hvilke assessorer der har voteret i de enkelte sager. Nogle af bindene oplyser ligeledes om assessorernes medvirken som censorer ved juridisk eksamen. Denne række af voteringsjournaler har muligvis været ført til brug for rettens justitiarius.
- 1848-74. Voteringsjournaler 2. række 4 bd.
Anm.: I denne journalrække er sagerne opført efter løbenr. Der gives også oplysning om domsdag. Disse journaler er muligvis ført til brug for justitssekretæren.

Domprotokoller

- 1845-1919. Domprotokoller i offentlige sager nr. 1-176 176 bd.
Anm.: Fra bd. 66 (1887) kaldes denne protokolrække: Dombog A (Aktionssager).

- 1887-1919. Domprotokoller i kammersager nr. 66-117 52 bd.
Anm.: Fra 1887 anlægges denne særlige række af domprotokoller i de sager, der påkendes umiddelbart af retten uden aktors og defensors mellemkomst.
- 1845-1919. Domprotokoller i private politisager
litra A-P 41 bd.
- 1886-1917. Domprotokoller for rettens 1. afd. for
offentlige politisager litra A-O 14 bd.
Anm.: Indeholder kun udeblivelsesdomme.
- 1885-1919. Domprotokoller for rettens 2. afd. for
offentlige politisager litra A-Q 15 bd.
Anm.: Indeholder kun udeblivelsesdomme.
- 1902-22. Domprotokoller i 1. afdelings betlersager 4 bd.
Anm.: Aut. som domprotokol for 1. afdeling for offentlige politisager. Sidste bind i rækken, på ryggen mærket: V, er fra 1. okt. 1919 videreført som domprotokol for Byrettens 1. afd. for politisager.
- 1902-23. Domprotokoller i 2. afdelings betlersager 5 bd.
Anm.: Mangler autorisation. Sidste bind i rækken er 15. okt. 1919 autoriseret som dombog for Byrettens 2. afd. for politisager.
- 1902-16. Domprotokoller i 1. afdelings pige-sager 1 bd.
Anm.: Indeholder domme afsagt i henhold til straffelovens § 180, senere lov af 30/3 1906, jfr. lov af 3/3 1860.
- 1902-24. Domprotokoller i 2. afdelings pige-sager 2 bd.
Anm.: Se foregående anmærkning. Sidste bind i rækken er 15. okt. 1919 autoriseret som dombog for Byrettens 2. afdeling for politisager (pigesager).

- 1845-55. Criminel-Register nr. 1 1 bd.
Anm.: Alfabetisk register over dømte personer, opstillet i skemaform. Der gives flg. oplysninger om hver person: den dømtes navn, alder, fødested, forbrydelse og straf. Endvidere henvises der til den relevante domprotokol (nr.) og side.
- 1845-59. Civilregister litra A 1 bd.
Anm.: Navneregister i skemaform. Der gives oplysning om parternes navne samt henvisning til domprotokollens litra og side. Endelig angives sagens nr. og det kammer, der har behandlet den.
- 1863-68. I. afdelings dom-register nr. 1 1 bd.
Anm.: Alfabetisk navneregister over personer, der er blevet dømt ved afdelingen. Registeret indeholder alle domme indtil udgangen af 1865. Efter 1866 kunde domme, afsagte i afdelingen, der ikke opføres på det ved justitskontoret førte register. Registeret er afsluttet med udgangen af jan. 1868.

Diverse protokoller

- 1845-78. Kendelsesprotokol 1 bd.
Anm.: Autoriseret som kendelsesprotokol i offentlige og private sager.
- 1853-85. Kendelsesprotokol for 1. civilkammer 1 bd.
- 1876-1921. Protokoller over sager appelleret til højesteret 3 bd.
Anm.: Hvert bind er forsynet med navne-register. I hver sag oplyses flg.: sagens nr. og parternes navne, domsdato, forbrydelsens art, straffen, de voterendes navne, højesterets domsdato og sagens udfald.
- 1852-81. Saglister 14 bd.
Anm.: Protokollerne er ført i skemaform og oplyser bl.a. aktor og defensors navne i den enkelte sag samt domsdato.

- 1845-79. Stævningsprotokoller 2 bd.
Anm.: Protokollerne oplyser bl.a. hvornår stævning er udtaget, og hvornår sagen falder i rette.
- 1856-61. Stævningslister 1 pk.
- 1845-68. Fortegnelser over personer der er tiltalte i kriminelle og politisager 8 bd.
Anm.: Politisagerne er samlet sidst i de enkelte bind. Protokollerne er ført i skemaform og indeholder tiltaltes navn, fødested, forseelsens art, tidligere straffe og dommens dato og udfald.
- 1869-76. Fortegnelser over personer der er tiltalte i kriminelle sager 2 bd.
Anm.: Indrettet som foregående række.
- 1869-79. Fortegnelse over personer, der er tiltalte i politisager 1 bd.
Anm.: Indrettet som foregående række.
- 1849-1919. Protokoller over den ved grundlovens § 80 og 81 anordnede retsbehandling 95 bd.
Anm.: Aut. 11. juni 1849. Ved den reviderede grundlov af 5. juni 1915 ændredes §§-tallene til 78 og 79. Det sidste bind i rækken mærket 93b er 25. sept. 1919 autoriseret til anvendelse i Byretten. Sidste indførsel er dat. 20. okt. 1919.
- 1849-77. Register til protokoller over den ved grundlovens § 80 og 81 anordnede retsbehandling 2 bd.

2. De enkelte kamre og afdelinger

Kamrenes arkivalier består først og fremmest af lange rækker af forhørsprotokoller, der redegør for de enkelte sagers behandling. Indgangen til disse forhørsprotokoller foregår ved hjælp af særlige journaler med tilhørende registre. Disse registre kan enten befinde sig bagi i de enkelte bind eller i særlige registerbind. I journalen får de til kamre og afdelinger henviste sager et lbnr., men man noterer også i journalen

sagens nr. i justitskontorets journal og sagens nr. i politidirektørens arkiv. Fra journalen henvises til sagens behandling i de forskellige forhørsprotokoller med angivelse af den enkelte protokols løbenr. og side. Hver sag har sin specielle side i journalen, og de fleste sager beslaglægger normalt kun en enkelt side. Desuden har der ved de enkelte kamre været pakker med behandlede sager, henlagt på løbenr. Af dette materiale er idag kun bevaret enkelte årgange. Allerede inden afleveringen til Landsarkivet var væsentlige dele af dette materiale kasseret.

1. kriminalkammer 1845-1919.

1845-1919.	1. kriminalkammers forhørsprotokoller nr. 1-261	261 bd.
1845-1919.	Journaler nr, 1-40 <u>Anm.:</u> Nr. 3-7 (1850-62) mangler. Nr. 17 er delt i 2 bind: 17A (1881-82) og 17B (1882-84).	36 bd.
1895,1910.	Behandlede sager <u>Nemlig:</u> 1895 3 pkr. 1910 6 pkr.	9 pkr.

2. kriminalkammer 1845-1919.

1845-1919.	2. kriminalkammers forhørsprotokoller nr. 1-335	335 bd.
1845-73.	Journaler	7 bd.
1878-1919.	Journaler litra A-Ø	26 bd.
1895,1910.	Behandlede sager <u>Nemlig:</u> 1895 2 pkr. 1910 4 pkr.	6 pkr.

3. kriminalkammer 1845-1919.

1845-1919.	Forhørsprotokoller nr. 1-301	301 bd.
------------	------------------------------	---------

5. kriminalkammer 1845-1919.

- 1845-1919. Forhørsprotokoller nr. 1-296 295 bd.
Anm.: Nr. 25 mangler.
1907. Forhørsprotokol uden nr. 1 bd.
Anm.: Aut. 5. marts 1907 som forhørs-
protokol for rettens 5. kriminalkammer.
Protokollen er anvendt til behandling
af sag nr. 67a/1907, der vedrører en
sædelighedssigtelse mod en ved retten
ansat person. Protokollen er forsegleet
og kun tilgængelig med landsarkivarens
tilladelse. Sagen blev sluttet uden dom.
- 1845-54. Journal 1 bd.
Anm.: For årene 1845-48 er der bagi
bindet tilløb til et navnerregister.
Iøvrigt henvises til efterfølgende
journalregister 1849-54.
- 1849-54. Register til journal 1845-54 1 bd.
Anm.: Et alfabetisk navnerregister.
- 1854-1919. Journaler nr. 1-34 33 bd.
Anm.: Nr. 2 (1856-59) mangler.
- 1845-1910.
(div.år) Behandlede sager 30 pkr.
Nemlig:
1845	2 pkr.	1850	3 pkr.
1860	5 pkr.	1875	5 pkr.
1885	6 pkr.	1895	3 pkr.
1910	6 pkr.		

6. kriminalkammer 1886-1919.

- 1886-1919. Forhørsprotokoller nr. 1-196 196 bd.
Anm.: Bind nr. 1 aut. 1. juni 1886.
- 1886-1919. Journaler nr. 1-20 20 bd.
- 1886-1910,
(div.år) Behandlede sager 11 pkr.
Nemlig:
1886	5 pkr.	1895	2 pkr.
1910	4 pkr.		

6. kriminalkammer B, 1896-1904.

- 1896-1905. Forhørsprotokoller nr. 1-26 26 bd.
Anm.: Bind nr. 1 aut. 18. marts 1896.
- 1896-1906. Journaler nr. 1-3 3 bd.

7. kriminalkammer 1904-1919.

- 1904-19. Forhørsprotokoller nr. 27-87 62 bd.
Anm.: Den 1. indførsel er dateret 6. dec. 1904. Protokollerne litra 40, 42A og B, 45-46, 49 og 52 indeholder "Albertisagen".
- 1908-10. Kopi af forhørene over P.A. Alberti 1 bd.
Anm.: Alberti-sagens nr. i 7. kriminalkammer var nr. 200/1908.
- 1906-19. Journaler nr. 4-8 5 bd.
- 1916-19. Tilsigelsesprotokoller for 7. kriminalkammer og 3. afd. for offentlige politisager 2 bd.
Anm.: Efter 1. okt. 1919 og året ud benyttet af Københavns byrets 9. undersøgelseskammer.
1910. Behandlede sager 1 pk.

7. kriminalkammer A, 1917-1919.

- 1917-19. Forhørsprotokoller nr. 1-20 20 bd.
Anm.: Bind nr. 1 er aut. 27. jan. 1917.
- 1917-19. Journaler nr. 1-2 2 bd.

8. kriminalkammer 1916-1919.

- 1916-19. Forhørsprotokoller nr. 1-37 37 bd.
Anm.: Bind nr. 1 er aut. 14. sept. 1916.
- 1916-19. Journaler nr. 1-2 2 bd.

8. kriminalkammer 1916-1919.

- 1916-19. Forhørsprotokoller nr. 1-37 37 bd.
Anm.: Bind nr. 1 er aut. 14. sept. 1916.
- 1916-19. Journaler nr. 1-2 2 bd.

9. kriminalkammer 1916-1919.

- 1916-19. Forhørsprotokoller hr. 1-24 24 bd.
Anm.: Bind nr. 1 er aut. 2. nov. 1916.
- 1916-19. Journaler nr. 1-2 2 bd.
Anm.: Bind nr. 2 er efter 1. okt. 1919 videreført som journal for 6. kriminel-
le afd. i Københavns byret 1919-21.

9. kriminalkammer A, 1919.

1919. Forhørsprotokoller nr. 1-2 2 bd.
Anm.: Bind nr. 1 er aut. 8. marts 1919.
1919. Journal nr. 1 1 bd.

1. civilkammer 1845-1919.

- 1845-1919. Behandlingsprotokoller nr. 1-106 105 bd.
Anm.: Bind nr. 8 mangler. Efter 1. okt. 1919 er bind nr. 106 videreført som behandlingsprotokol for Københavns byrets 8. afd. for borgerlige sager. Det sidst optagne retsmøde fandt sted 13. marts 1920.
- 1845-1919. Journaler nr. 1-81 76 bd.
Anm.: Bind nr. 20 (1864), nr. 24 (1868), nr. 26-28 (1871-73) mangler. Journalerne nr. 17-25 er desuden anvendt som kammerets hovedbøger.
- 1847-77. 1. civilkammers protokol for kriminelle sager nr. 1 1 bd.

Anm.: Protokollen er aut. i henhold til § 8 i frd. 28. febr. 1845, der giver justitiarius bemyndigelse til at fordele sagerne på de forskellige protokoller og assessorer.

- 1847-74. Journal til 1. civilkammers protokol for kriminelle sager nr. 1 1 bd.
- 1847-60. Hovedbøger for 1. civilkammer nr. 2-6 5 bd.
Anm.: Bind nr. 1 mangler. Se desuden ovenfor under journaler 1845-1919.
- 1887-1918. Kendelsesbøger nr. 2-3 2 bd.
Anm.: Protokol nr. 1 mangler.
- 1849-50,
1876-82. Protokol over optagne sager 2 bd.
- 1868-81. Fortegnelse over forligte og hævede sager 1 bd.
- 1845-95.
(div.år) Behandlede sager 14 pkr.
Nemlig:
1845	3 pkr.	1855	3 pkr.
1865	2 pkr.	1875	2 pkr.
1885	2 pkr.	1895	2 pkr.

2. civilkammer 1845-1919.

- 1845-1919. Behandlingsprotokoller nr. 1-113 113 bd.
Anm.: Bind nr. 113 videreføres som retsbog for Byrettens 8. afd. for borgerlige sager. Sidste indførsel 23. dec. 1920.
- 1845-1919. Journaler nr. 1-70 67 bd.
Anm.: Nr. 18-20 (1869-73) mangler. Bind nr. 70 videreføres efter 1. okt. 1919 i Byrettens 8. senere 7. afd.
- 1847-80. Behandlingsprotokol for kriminelle sager ved 2. civilkammer nr. 1 1 bd.
Anm.: Protokollen er autoriseret i henhold til § 8 i frd. 28. febr. 1845.

1847.	Journal til behandlingsprotokol for kriminelle sager ved 2, civilkammer nr. 1 <u>Anm.:</u> Kun få indførsler.	1 bd.
1863-69.	Journal for de ved 2. civilkammer behandlede kriminelle sager	1 bd.
1845-62.	Hovedbøger nr. 1-10 <u>Anm.:</u> Nr. 8 mangler.	9 bd.
1888-1918.	Kendelsesprotokoller nr. 2-3 <u>Anm.:</u> Nr. 1 mangler.	2 bd.
1871-78.	Fortegnelse over forligte og hævede sager ved 2. civilkammer	1 bd.
1865-85.	Lister over optagne sager ved 2. civilkammer	2 bd.
1845-95, (div.år)	Behandlede sager <u>Nemlig:</u> 1845 1 pk. 1855 1 pk. 1865 1 pk. 1875 1 pk. 1885 2 pkr. 1895 2 pkr.,	8 pkr.

1. afd. for offentlige politisager 1863-1919.

1863-1919.	Forhørsprotokoller nr. 1-111 <u>Anm.:</u> Bind nr. 111 er videreført som retsbog for Københavns byrets 1. afd. for politisager. Sidste indførsel 4. dec. 1919.	111 bd.
1863-1919.	1. afdelings journaler nr. 1-71 <u>Anm.:</u> Bind nr. 12 synes aldrig at have eksisteret. Journalerne indeholder flg. rubrikker: Sagens nr., vedkommendes navn og stilling, lovovertrædelsen, henvisning til forhørsprotokollen, sagens afgørelse (i mindelighed, ved advarsel eller ved dom) og eventuel henvisning til retten.	70 bd.

1863-91.	Registre til 1. afdelings journaler nr. 1-11	11 bd.
1906-17.	Navneregistre til journalerne	1 pk.
1879-1915.	1. afdelings journaler 2. række <u>Anm.:</u> De pågældende journaler må betragtes som en sideløbende række til afdelingens normale række af journaler. De pågældende bind må desuden betragtes som et brudstykke. Årene 1887-1915 bærer litra-nr. 13-17. Journalerne synes fortrinsvis at indeholde betleri og tilholdssager.	6 bd.
1912-19.	Liste over afsagte domme	1 bd.
1865-1915, (div.år)	Behandlede sager <u>Nemlig:</u> 1865 4 pkr. 1875 12 pkr. 1885 3 pkr. 1895 4 pkr. 1905 9 pkr. 1915 9 pkr.	41 pkr.

2. afd. for offentlige politisager 1863-1919.

1863-1919.	Forhørsprotokoller nr. 1-116	116 bd.
1863-1919.	Journaler nr. 1-72	72 bd.
1879-1918.	Journaler for kriminelle sager nr. 5-11	7 bd.
1907-13.	Journaler for betlerisager	2 bd.
1879-93.	Alfabetiske navneregistre <u>Anm.:</u> Er registre til ovenstående journaler nr. 4-25.	6 bd.
1879-90.	Alfabetisk navneregister <u>Anm.:</u> Er register til ovenstående journal for kriminelle sager nr. 5-6.	1 bd.
1869.	Fortegnelse over personer, hvis sager har været behandlet ved 2. afd. for offentlige politisager.	1 bd.
1912-19.	Liste over afsagte domme <u>Anm.:</u> Aut. som forhørsprotokol for 2. afd., men ikke anvendt som sådan.	1 bd.

1865-1910, (div.år).	Behandlede sager			12 pkr.
	<u>Nemlig:</u>			
	1865	3 pkr.	1885	3 pkr.
	1895	5 pkr.	1910	1 pk.

3. afd. for offentlige politisager 1896-1919.

1896-1919.	Forhørsprotokoller nr. 1-47			47 bd.
1896-1919.	Journaler (offentlige politisager) nr. 1-7			7 bd.
1896-1919.	Register til journaler i offentlige politisager nr. 1-2			2 bd.
1896-1919.	Journal for kriminelle sager			1 bd.
1896-1906.	Register til journal over kriminelle sager			1 bd.
1917-19.	B-register			1 bd.
	<u>Anm.:</u> Henviser til journal for kri- minelle sager.			
1910.	Behandlede sager			1 pk.

3. Pådømte sager.

Efter domsafsigelsen samledes de pådømte sager på domsdato og blev henlagt i særlige pakker. Foran den enkelte retsdags domme lå en summarisk fortegnelse over de sager, der var blevet pådømt den nævnte dag. De enkelte domssager kan indeholde originale politirapporter, udskrifter af kammerets forhørsprotokoller, fremlagte bilag m.m. I mange tilfælde kan man også finde løse ark med påtegnet votering af de assessorer, der blev udpeget til at afgøre sagen. Ved nyregistreringen er der foretaget en kraftig udtynding af dette meget omfattende materiale. For perioden 1845-69 er materialet bevaret ubeskåret, og det samme gælder årgangene 1879, 1889, 1899, 1909 og 1919. De mellemliggende år er derimod gennemgået med kassation for øje.

1845-1919. Pådømte sager 1276 pkr.

Nemlig:

1845-69	644 pkr.	1870-78	22 pkr.
1879	34 pkr.	1880-88	30 pkr.
1889	54 pkr.	1890-98	35 pkr.
1899	80 pkr.	1900-08	77 pkr.
1909	111 pkr.	1910-18	109 pkr.

Anm.: Under domsdatoen 17/12 1910 findes 10 pakker omfattende Alberti-sagen.

1919 77 pkr.

Tillæg

Undersøgelseskommissionen af 8. sept. 1916, dens arkiv. Afleveret af Københavns byret 29/8 1966.

Indhold

1916-21. Forhørs- og domprotokoller 3 pkr.

Anm.: Ved kgl. res. 8. sept. 1916 udpegedes kriminalretsassessor Viggo Thorup til leder af en særlig undersøgelseskommission og domstol, der til behandling fik sager vedr. overtrædelse af den af verdenskrigen fremkaldte økonomiske særlovgivning. Også spionsager forelagdes undersøgelseskommissionen.

Nemlig:

litra 1-5, 1916-18	1 pk.	litra 6-9, 1918-19	1 pk.
litra 10-12, 1919-21	1 pk.		

1916-21. Kommissionssager 10 pkr.

Anm.: De af undersøgelseskommissionen undersøgte og pådømte sager er forsynet med løbenr. fra 1-95.

Nemlig:

nr. 1-7	1 pk.	nr. 8-15	1 pk.
nr. 16-18	1 pk.	nr. 19-21	1 pk.
nr. 22-30	1 pk.	nr. 31	1 pk.
nr. 32-47	1 pk.	nr. 48-60	1 pk.
nr. 61-78	1 pk.	nr. 79-95	1 pk.

Københavns politichef (1815-27)

22. aug. 1815 tilsendte Frederik VI kancelliet et reskript, hvori han udtalte et ønske om at få tilvejebragt større enhed mellem den udøvende og dømmende politimyndighed i København. Dette formål skulle opnås ved at udnævne en fælles chef for de to myndigheder. Som indehaver af det nye embede udpegede kongen kancellipræsident J.F. Kaas.

Som politichef skulle Kaas føre præsidiet i politiretten, indfinde sig i retten så ofte hans øvrige embedsforretninger tillod det og i det hele påse, at retten blev holdt med behørig værdighed og plejet med lovbefalet orden og hurtighed. Misbrug fra rettens side skulle påtales, eventuelt indberettes enten til kancelliet eller til kongen. Der skete ikke nogen begrænsning af de eksisterende rettigheder og pligter for politiretsassessorerne, men deres embedsførelse kom under nøjere kontrol. Det samme gjaldt politidirektøren. Nu som før var det politidirektørens embedsopgave at varetage den specielle bestyrelse af hele hovedstadens politivæsen. Den nye politichef skulle imidlertid føre et nærmere og mere umiddelbart tilsyn med politidirektøren, end kancelliet hidtil havde været i stand til, og det pålagdes udtrykkelig politidirektøren i alle tvivlsomme tilfælde at konferere med den nye politichef.

Kaas bevarede stillingen som politichef indtil sin død i 1827. Når han ikke fik nogen efterfølger, hænger det nok sammen med, at kongen i 1820 havde udnævnt en anden af sine meget betroede medarbejdere til politidirektør i København og justitiarius for politiretten, nemlig den daværende højesteretsassessor A.C. Kierulff. Det er sandsynligt, at Kaas' virksomhed som politichef i realiteten ophørte med Kierulffs udnævnelse til politidirektør. Både Kierulff og hans efterfølger Cosmus Bræstrup modtog dog formelt kgl. udnævnelse til "Politichef i København og chef for kystpolitiet".

Landsarkivet har modtaget politichefens arkiv sammen med politidirektørens. Det udgjorde tidligere en del af det såkaldte "historiske arkiv 1740-1869". Man har dog anset det for rimeligt at udskille arkivalierne fra denne samling og etablere et selvstændigt arkivfond.

- 1815-25. Kopibøger over udgåede skrivelser 3 bd.
Anm.: Anlagt ved justitsminister J.F. Kaas' udnævnelse til chef for Københavns politi 22/8 1815. Bagi protol-
lerne findes registre.
Nemlig:
1815-17 1 bd. 1817-19 1 bd.
1819-27 1 bd.
- 1815-18. Journaler 2 bd.
Anm.: Anlagt ved justitsminister J.F. Kaas' udnævnelse til chef for Københavns politi 22/8 1815. Bagi protokol-
lerne findes registre.
Nemlig:
1815-17 1 bd. 1817-18 1 bd.
- 1816-20. Journalsager 1 pk.
Anm.: Indeholder kun en del af de jour-
naliserede sager fra perioden 1815-20.
- 1816-18. Sager vedr. udarbejdelse af instruks for
politiassistenterne 1 pk.
Anm.: Gl. signatur: litra A.c.
- 1817-18. Indberetninger til politichefen fra poli-
tiassistenterne 1 pk.
Anm.: Gl. signatur: Litra A.c.
- 1815-27. Sager vedr. Tugt- rasp- og forbedringshuset 1 pk.
Anm.: Gl. signatur: Litra A.d.
- 1815-24. Diverse sager vedr. Københavns politi 1 pk.
Anm.: Indeholder bl.a. diverse indstil-
linger fra politichef J.F. Kaas til
kongen med påtegnet original kgl. re-
solution, samt enkelte større sager,
f. eks. ang. det københavnske politis
bestyrelse, 1815-19, det franske politi,
1816, forslag om forbedring af det nat-
lige politi, 1817 og politidirektør
Kierulffs udenlandsrejse 1824.
Gl. signatur: Litra B. I-II og IV.
- 1813-27. Diverse sager I - II 2 pkr.
Anm.: Gl. signatur: Litra A. b og d.

Indhold:

Pakke I

- 1) Skriv. vedr. preussisk hofråd Rømer, 1813 1 læg
- 2) Indstilling vedr. en afgift, som skal betales af bekendere af den mosaiske tro, 1815 1 læg
- 3) Sag ang. vandtæt læder, 1815-1816 1 læg
- 4) Den islandske landøreberegning til hundrede øre, alen og fiske, 1816 1 læg
- 5) Det kgl. theaters anvendelse til maskerader o.lign., 1816 1 læg
- 6) Sag ang. løjtnant Dreyer, 1816 1 læg
- 7) Sag ang. baron Müller d'Aarvangen, der har dræbt grev v. Løvenhaupt i duel, 1816 1 læg
- 8) Mytteriet i skibet Platzburg af Baltimore, 1816 1 læg
- 9) Sag vedr. slaven Niels Waldberg, 1817 1 læg
- 10) Sag vedr. overfald på Anders Christensen, 1817 1 læg
- 11) Sag ang. Stürmer el Stromsky, 1818 1 læg
- 12) Sag ang. baron Gersdorff, 1818 1 læg
- 13) Diverse rufferisager, 1818 1 læg
- 14) Sag vedr. tilskadekomne arbejdere i Vor Frue kirke, 1818 1 læg
- 15) Diverse sager vedr. politivæsenets bedre organisation på landet, særlig i Københavns og Frederiksborg amter, 1815-16 1 læg

Pakke II

- 1) Ansøgning fra vognmænd i Kolding, 1819 1 læg
- 2) Skriv. vedr. en oprørske stemning mod kongen, nov. 1819 1 læg

- 3) Sag vedr. bankier Saillard,
1819 1 læg
- 4) Indberetninger om diverse ud-
lændinges ophold i København,
1819 1 læg
- 5) Diverse anonyme skrifter og
klager, 1820 1 læg
- 6) Sag vedr. Jacob Gotfred
Poulsen, 1820 1 læg
- 7) Skriv. fra A.C. Kierulff ang.
et formentlig anslag mod kon-
gen, 1822 1 læg
- 8) Sag vedr. kammerherre Oyen-
hausen, 1822 1 læg
- 9) Skriv. fra A.C. Kierulff ang.
Block-Tøxen, 1823 1 læg
- 10) Sag vedr. misstemning mod den
svenske regering 1819 og 1823 1 læg
- 11) Sag vedr. udstedelse af pas i
Berlin for personer, der via
Sverige kommer til København,
1824 1 læg
- 12) Sag vedr. grev Philippo Ugoni,
1824 1 læg
- 13) Sag vedr. krigsassessor
Schäffer, 1825 1 læg
- 14) Sag vedr. overkrigskommissær
I.F. Schmidt, 1825 1 læg
- 15) Indberetning om oprøret i
Kronstadt, 1825-26 1 læg
- 16) Diverse sager vedr. Kaas per-
sonlig, herunder pengetransak-
tioner m.m., 1819 og 1822 1 læg
- 17) Diverse breve, koncepter m.m.,
ca. 1815-25 1 læg

Københavns politi

Indledning

13. dec. 1683 udnævnte Christian V den daværende præsident i Nyborg og amtsforvalter over Nyborg og Tranekjær amter Claus Rasch til politimester i København. Formelt var han politimester for hele riget, men i realiteten varetog han kun politimesterembedet i København. Også med hensyn til denne funktion var der kun tale om en sporadisk embedsvirksomhed, da Rasch i lange perioder opholdt sig på Fyn. Det var imidlertid første gang, at man i hovedstaden havde en særlig politimester.

Til at begynde med herskede der en vis usikkerhed med hensyn til, hvad den nye embedsmand skulle beskæftige sig med. Efterhånden tilvejebragtes dog fornøden klarhed, og under 5. sept. 1691 udkom en udførlig instruks for politimesteren (trykt i Københavns Diplomatarium bd. VII, s. 354-64).

Instruksen var rettet til "Vores Politimester i Vort Rige Danmark", og den fastslog til indledning, at det var politimesterens opgave at føre tilsyn med, at alle politiforordninger blev efterfulgt. I ikke mindre end 12 kapitler opregnedes politimesterens embedsopgaver. Han skulle bl.a. overvåge, at ingen fremmede trosbekendere uden særlig tilladelse tog ophold i hovedstaden eller andetsteds, og det indskærpedes ham at føre tilsyn med, at man overalt respekterede de kirkelige højtider og helligdage. Han skulle endvidere våge over ærbarhed og gode sæder samt kontrollere, at ingen fremmede eller løsgængere tog ophold i hovedstaden. Det hørte til hans embede at kontrollere gældende bestemmelser om "Skik og Orden" ved bryllupper, begravelser, gæstebud m.m. Det var navnlig befolkningens tilbøjelighed til overdådighed, der skulle holdes nede. En vigtig embedsfunktion var det ligeledes at våge over god orden i torvetiden og på torvene samt i almindelighed at sørge for, at gaderne holdtes rene og ryddelige. Det blev pålagt ham at føre tilsyn med byens vandforsyning, og han skulle også kontrollere alle former for køb og salg og herunder, at gældende prisbestemmelser og takster nøje blev overholdt. Også de eksisterende håndværkerlav skulle være under hans opsig, og man pålagde ham udtrykkelig at

rejse tiltale mod alle, der krænkede lavenes privilegier. En vigtig opgave var det endvidere at have overopsynet over byens vægterkorps samt sørge for, at lygte- og brandvæsen blev holdt i orden. Endelig var det hans pligt at føre fornødent tilsyn med alle tilrejsende.

Adskillige af de opgaver, som hermed blev henlagt under politimesterens direkte administration og ansvar, havde hidtil været varetaget af magistraten. Også i fremtiden eksisterede et nært samarbejde mellem politimester og magistrat, og dette samarbejde fandt bl.a. sit udtryk deri, at politimesteren i mange tilfælde også fungerede som borgmester i hovedstaden. Allerede i 1684 besluttede kongen således at udnævne Rasch til borgmester, en stilling han bevarede til 1691. Samarbejdet mellem den meget stridbare Rasch og magistraten forløb dog ikke gnidningsfrit. Også flere af de efterfølgende politimestre virkede som borgmestre. Denne sammenblanding af embeder varede, indtil Struensee i 1771 greb ind i den københavnske kommunalforfatning og gennemførte en række nye bestemmelser.

Både Rasch og hans efterfølgere må have haft et vist underordnet personale at støtte sig til for at kunne bestride de mange hverv, som allerede i starten blev henlagt til embedet, og som i de efterfølgende år stadig blev forøget. Medens politimesteren var en statsembedsmand, var hans personale kommunalt ansat og blev delvis betalt af kommunekassen. Sandsynligvis var politimesteren fra den tidligste tid haft sit "embedskontor" dør om dør med magistraten, altså på rådhuset.

Allerede i 1701 indskrænkedes den politimyndighed, der hidtil havde været tildelt Claus Rasch, til kun at omfatte hovedstaden, og 5. aug. 1701 udnævntes J.B. Ernst til medhjælper for politimesteren. Hvilket personale, der iøvrigt var tildelt ham, vides ikke. Under 22. okt. 1701 udstedtes en speciel forordning om det københavnske politivæsen, hvori man dels fornyede instruksen af 1691 dels fastsatte regler for den særlige politiret (se foran s. 75). Indledningsvis blev det fastslået, at politimesteren skulle have opmærksomheden henledt på, at alle politiforordninger blev efterlevet uden persons anseelse. Det tilkom politimesteren at antage de fornødne betjente, og han skulle tildele

hver betjent et bestemt distrikt inden for byens volde. Hvis disse betjente konstaterede overtrædelser af politibestemmelserne, skulle de straks indberette dette til politimesteren, der herefter foretog det videre fornødne. Som embedstegn forsynedes betjentene med en stok med en hånd i enden. Ved siden af betjentene eksisterede fra gammel tid det særlige vægterkorps, der patruljerede i byens gader ved nattetid, vågede over ro og orden i gaderne og holdt udkig mod ethvert tilløb til en begyndende ildebrand.

I løbet af 1700-tallet øgedes de embedsforretninger, som var henlagt til politimesterembedet dels ved ny og supplerende lovgivning dels som følge af befolkningstallets vækst i hovedstaden. Der skal ikke på dette sted i detaljer redegøres for de mange nye lovbestemmelser, som regulerede det daglige liv i hovedstaden, og som medførte kontrol og indgriben fra politimesterens side. Fra århundredets slutning skal blot nævnes politimesterens pligt til at kontrollere udsendelsen af trykte skrifter n.m. (se herom nærmere s. 6.). Med hensyn til befolkningstilvæksten kan det oplyses, at da de første politimestre trådte i funktion, havde København ca. 65.000 indbyggere. Godt et hundrede år senere passerede man de første 100.000 indbyggere.

Selv om de eksekutive forretninger voksede støt gennem årene, rådede politimesteren stadig over et begrænset administrativt personale. Endnu ved slutningen af 1700-tallet bestod hans nærmeste medarbejdere af et par fuldmægtige og kopister. Hertil kom en såkaldt politiadjutant samt en vægterinspektør og en vægterløjtnant til at lede det menige vægterkorps. Som omtalt foran havde politimesteren sit kontor på rådhuset, og da dette blev ødelagt under den store brand i 1795, flyttedes politikammeret til Charlottenborg på Kongens Nytorv.

Når talen er om politimesterens embedsforretninger, skal det her gentages, at politimesteren, foruden sine eksekutive forretninger, med årene fik en udvidet domsmyndighed, der ikke alene vedrørte de såkaldte offentlige politisager, men også en række mindre kriminelle sager (se herom foran s. 1-3). I dette forhold medførte oprettelsen i 1771 af hof- og stadsretten tilsyneladende ingen ændring. Ved forberedelsen af disse sager fik

politimesteren assistance af sine fuldmægtige, men det var politimesteren alene, der havde myndighed til at afsige de såkaldte "kendelser". Først i 1793 oprettedes en formelig domstol med juridisk uddannede dommere. Domstolen kaldtes Politiretten i København, og politimesteren fungerede i de første år som justitiarius. Meget tyder dog på, at politimesteren, efter politirettens oprettelse, først og fremmest har været optaget af de eksekutive forretninger, medens den dømmende virksomhed i udstrakt grad kom til at hvile på de nyudnævnte politirets-assessorer.

Københavns bombardement i 1807 og krigen med England fra 1807-14 har utvivlsomt stillet det københavnske politi og dets leder overfor mange vanskelige opgaver, og man erkendte på højeste sted, at forholdene ikke var tilfredsstillende, og at der måtte gennemføres visse ændringer i politiets øverste ledelse. I årene 1809-15 gennemførtes visse nyordninger, der nok til en vis grad må føres tilbage til Frederik.s personlige indgriben. De afslører imidlertid også en vis usikkerhed overfor, hvorledes man skulle gribe problemerne an.

Et væsentligt formål med regeringens indgriben i politiets forhold var utvivlsomt at give politimesteren mere tid til at koncentrere sig om de eksekutive forretninger. Ved reskript af 4. april 1809 ophævede man bestemmelsen om, at politimesteren skulle varetage hvervet som justitiarius for politiretten, og retten fik herefter sin egen justitiarius. Nu som før var det dog politimesteren, hvis embedsopgave det var at drage omsorg for at opståede politisager blev henvist til behandling i politiretten, men han havde ikke længere noget ansvar for rettens daglige arbejde. På den anden side reablerede man imidlertid politimesterens gamle bemyndigelse til på eget ansvar at afgøre visse mindre politiforseelser uden appel og at diktere enten bøde eller en mindre fængselsstraf. Man indførte ved denne lejlighed en særlig protokol for disse sager, som helt op til nutiden har været kaldt "politidirektørens protokol".

Man benyttede ligeledes lejligheden til at udfærdige en ny instruks for politimesteren. Også denne instruks bærer datoen 4. april 1809. Det hed bl.a. i denne instruks, at det var poli-

timesterens pligt at våge over den udvortes ærbarhed og de gode sæder, han skulle påsé, at søn- og helligdage ikke vanhelligedes ved et offentligt forsømmeligt foretagende, og i det hele taget skulle han have indseende med, at intet samfund uden tilladelse udøvede en fremmed religion, og at den herskende religion ikke krænkedes. Han skulle dernæst håndhæve den offentlige rolighed og den almindelige orden samt forebygge og standse opløb. Han skulle iagttage de pligter, som påhvilede ham i ildebrandstilfælde, holde et vågent øje med alle mistænkelige personer, herunder fremmede jøder uden lejdebrev, løsgængere og rejsende. I den anledning skulle pasvæsenet være under hans bestyrelse. Han skulle desuden nøje påse, at der intetsteds blev drevet ulovligt spil eller hasardspil. Endvidere skulle han våge over, at der ikke anvendtes falsk mønt, vægt eller mål eller forøvedes nogen form for bedrageri. De anordnede takster skulle følges, og ingen måtte drive uberettiget næring eller forprang. Han skulle overvåge, at de levnedsmidler, der forhandlede, var sunde, og at de borgere, der havde pligt til at ligge inde med visse forråd af levnedsmidler, også virkelig var forsynede efter forskrifterne. Han havde dernæst pligt til at holde god torveorden og i almindelighed drage omsorg for ordenens opretholdelse, når der foregik ualmindelige folkeforsamlinger. Det var endvidere hans pligt at overvåge, at gaderne holdtes rene og ryddelige, at gadebelysning og alt vedr. lygtevæsenet var i orden. I almindelighed blev det fastslået som hans pligt at våge over alle politiforanstaltninger, som havde til formål at fremme den offentlige bekvemmelighed. Eventuelle mangler skulle indberettes for autoriteterne, formodentlig først og fremmest magistraten. Dernæst pålagde man politimesteren at holde opsyn med klubber og andre forlystelsessammenslutninger. Ligesom tidligere var det en vigtig opgave for politimesteren at våge over de eksisterende laugsrettigheder og i mindelighed søge at få afgjort stridigheder mellem mestre, svende og drenge eller mellem husbond og tyende. Til sidst i instruksen understregedes politimesterens pligt at søge at opdage forbrydelser og at betrygge imod samme.

En vis aflastning i politimesterens mange daglige forret-

ninger gennemførtes ved oprettelsen af et særligt kontor under politimesteren, der skulle tage sig af kontrollen med de rejsende. Ved reskript af 20. aug. 1811 oprettedes "Kontoret for rejsende", delt i et sekretariat for ankommende rejsende og et sekretariat for bortgående rejsende. Hvert sekretariat lededes af en sekretær.

Ordningen fra 1809 fik dog ikke nogen lang levetid. Da embedet som justitiarius for politiretten blev vakant i 1813, ved C.F. Lassens udnævnelse til højesteretsassessor, besluttede man påny at forene embedet som justitiarius med politimesterembedet, og den daværende politimester Rasmus Langeland Bagger overtog ved reskript af 27. april 1813 påny begge embeder. Da han året efter udnævntes til borgmester i København, udpegede man den tidligere politimester i København Hans Haagen som hans efterfølger både som justitiarius og som leder af det københavnske politi. Det var ved denne udnævnelse, at man for første gang anvendte titlen "politidirektør". Foreningen af de to embeder medførte ingen ændring i det i 1809 etablerede forhold, at politidirektøren uden appel kunne diktere mulkt eller fængselsstraf i mindre politisager. Man har utvivlsomt haft den opfattelse, at denne hurtige afgørelse i en række mindre sager var en administrativ gevinst.

Frederik VI var imidlertid ikke tilfreds med det københavnske politis virksomhed, og han fandt det nødvendigt, at der for fremtiden blev skabt mulighed for at føre en nøjere kontrol såvel med udførelsen af de eksekutive forretninger som med virksomheden i politiretten. Det besluttedes derfor i 1815 at oprette et nyt embede som politichef for København, og til denne stilling udpegedes selveste justitsministeren J.F. Kaas (se nærmere foran s.71). Et af den nye politichefs første initiativer bestod i at **affektivisere** det eksekutive politis virksomhed. Nyordningen gennemførtes i henhold til reskript af 22. aug. 1815.

Der skulle for fremtiden under politidirektøren ansættes 6 politiassistenter, der hver fik et nøje afgrænset distrikt. De skulle bo i dette distrikt og i et og alt gå politidirektøren til hånd. De skulle således på det nøjeste våge over lovenes overholdelse og god orden, være opmærksomme på alt, hvad der kunne

give grund til mistanke om nogen forbrydelse og straks indberette dette. De skulle selv kunne handle, hvis der ikke var tid til at indhente nærmere ordre, bl.a. skulle de kunne foretage arrestationer og foranstalte den anklagede bragt på politikammeret eller til nærmeste vagt. De skulle ligeledes kunne bilægge eventuelle konflikter ved at få tilvejebragt en mindelig overenskomst, og de skulle i det hele taget hjælpe folk til rette og forebygge uordener og overtrædelser af loven. For at lette tilsynet med de fremmede, skulle ledøren af "Kontoret for rejsende" give assistenterne besked om de fremmedes logi. Desuden blev for fremtiden fæstemænd og -koner sat direkte under assistenternes tilsyn.

Indførelsen af politiassistenter var det første tilløb til oprettelsen af politistationer. Man havde dog slået et for stort brød op, og det belv i de følgende år nødvendigt at indskrænke assistenternes antal fra 6 til 3. Selv i den indskrænkede form havde man dog gennemført en aflastning af politidirektøren og skabt mulighed for en bedre politimæssig overvågning af hovedstaden.

Trods den lokale aflastning hvilede der fortsat et væld af meget forskellige opgaver på politidirektørens skuldre. Foruden det daglige arbejde på politikammeret havde politidirektøren adskillige andre hverv. Han havde således sæde i en lang række kommissioner og direktioner, i hvis sammenkomster han skulle deltage. Ved en kancelliskrivelse af 28. sept. 1815 opregnede kancelliet på givne foranledning, i hvilke kommissioner politidirektøren havde sæde.

Han skulle således deltage i forhandlingerne i den kommunale brandkommission, i kommissionen for gadernes belysning, det københavnske fattigvæsens direktion og havneadministrationen. Kancelliet fandt det endvidere passende, at han var medlem af brolægskommissionen, den bestandige provideringskommission, vandkommissionen samt den midlertidige kommission for visse næringsvejenes forlæggelse uden for København. Da man ændrede den hidtil eksisterende kgl. direktion for fattigvæsenet ved reskript af 20. okt. 1815 og oprettede en såkaldt administrerende direktion bestående af 3 medlemmer, hed det i § 2, at politi-

direktøren skulle tiltræde direktionen, når der foretoges politisager og i sådanne sager optræde som direktionens formand.

Politidirektøren havde nu som før et snævert samarbejde med magistraten, og man finder da også fra denne periode en betydelig samling af såkaldte rådstuebreve i politidirektørens arkiv. Politidirektørens kontor eller sekretariat lå også fra 1815 dør om dør med magistraten. I 1815 flyttedes kammeret til det nye råd- og domhus på Nytorv. Indtil indflytningen i den nye politigård i 1924 havde politidirektøren sit kontor på Domhuset på Nytorv.

I 1827 døde justitsminister Kaas og hermed ophørte i realiteten det særlige embede som chef for det københavnske politi, selv om titlen indtil videre opretholdtes. Fra 1820 var Fr. VI.s håndgangne mand A.C. Kierulff politidirektør, og man anså det åbenbart ikke for nødvendigt af give ham en ny overordnet.

Trods gennemførelsen af reformen af 1815 var man indenfor de øverste politimyndigheder klar over, at hovedstaden ikke havde den politimæssige dækning, som var nødvendig for at overvåge overholdelsen af alle de gældende politibestemmelser og at bekæmpe den eksisterende kriminalitet. En reform var nødvendig, og Kierulff blev da også i 1825 sendt ud på en europæisk rundtur for at studere politiets organisation i en række europæiske storbyer. Han udarbejdede visse reformforslag, men ingen af disse blev realiseret. Formodentlig er man meget tilbage for de økonomiske konsekvenser. Selv om den grundlæggende reform blev udskudt til bedre tider, indså man dog nødvendigheden af at aflaste politidirektøren i hans daglige arbejde, og fra 1823 satte man en vicepolitidirektør ved hans side, der dog samtidig virkede som assessor i politiretten. Omtrent på samme tid indskrænkedes politiassistenternes antal fra 6 til 3.

I 1834 blev Kierulff udnævnt til overpræsident i København, men han bevarede indtil videre i hvert fald titlen som øverste chef for det københavnske politi og chef for det såkaldte kystpoliti. Som hans efterfølger som politidirektør udnævntes den tidligere vicepolitidirektør Cosmos Bræstrup. Efter et års tids forløb gav man også ham en officiel stedfortræder, idet man konstituerede politiretssassessor v. Osten som vicepolitidirektør fra

18. marts 1835.

Som omtalt s. 25ff ophævedes politiretten i 1845 og erstattedes med den såkaldte kriminal- og politiret i København. Politidirektøren blev ikke justitiarius for denne ret, men det blev for fremtiden politidirektøren, der traf bestemmelse, om der skulle rejses tiltale for den nye domstol, og hvem der skulle fungere som aktor og defensor i de kriminelle sager. Det var ligeledes politidirektøren, der traf beslutning om appel, såfremt denne afgørelse ikke var henlagt under kancelliet. Disse forretninger havde hidtil været varetaget af den såkaldte "Kongens Foged" i København, men de gik nu over til politidirektøren. I realiteten udøvedes denne del af politidirektørens embedsområde dog af vicepolitidirektøren, der med tiden fik bemyndigelse til på eget ansvar at udføre denne funktion. Denne ordning opretholdtes indtil retsplejereformens gennemførelse fra 1. okt. 1919. Med hensyn til de offentlige politisager var det fortsat politidirektøren, der foretog henvisning af sagerne til behandling i den nye kriminal- og politiret. Havd angår de private politisager, kunne parterne direkte henvende sig til den nye domstol, og man behøvede ikke at gå vejen omkring politidirektøren. Han kunne dog fortsat på parternes begæring anstille forligsmægling. Oprettelsen af den nye kriminal- og politiret medførte heller ingen indskrænkning i politidirektørens fra 1809 eksisterende myndighed til at afgøre en række mindre politisager ved politidirektørens egen protokol.

Ved Kierulffs tilbagetræden som overpræsident i 1845 overtog Cosmus Bræstrup hvervet som fungerende politichef i København og chef for kystpolitiet, og hermed var også formelt ledelsen af det københavnske politi samlet hos een og samme person. Først i 1859 modtog Bræstrup kgl. udnævnelse i disse stillinger.

Fra sin forgænger havde Bræstrup arvet problemerne omkring moderniseringen og udvidelsen af det københavnske politi. I 1857 rejste han påny sagen, og baggrunden herfor var bl.a., at man i København stod over for overgangen til gasbelysning i gaderne, hvilket ville medføre opløsning af det fra gammel tid eksisterende vægterkorps. Regeringen nedsatte en kommission, der skulle udarbejde forslag, men det gik ikke så hurtigt med at realisere

planerne, som politidirektøren egentlig ønskede. Først i 1863 var tidspunktet inde til reformens gennemførelse. Da den nødvendige lovgivning var bragt i hus, søgte Bræstrup sin afsked, og det blev den daværende byfoged og politimester i Helsingør Wilhelm Crone, som kom til at føre reformen ud i livet. I Københavns politis historie betegner året 1863 et afgørende vendepunkt.

11. febr. 1863 kunne Christian IX sætte sit navn under den af rigsdagen vedtagne lov om det københavnske politi. Loven bestemte, at nyordningen skulle træde i kraft 1. juli 1863. Inden dette kunne ske, skulle der desuden af justitsministeriet udarbejdes et regulativ, som fik datoen 12. juni 1863, en instruks for politiet, der bærer datoen 23. juni 1863, og en bekendtgørelse af 26. juni 1863 om Københavns inddeling i politikredse.

Nu som før skulle det københavnske politi ledes af en politidirektør, udnævnt af kongen. Hans stedfortræder var den ligeledes af kongen udnævnte vicepolitidirektør, hvis væsentligste opgave dog blev at varetage de ovenfor omtalte overøvrighedsforretninger i relation til kriminal- og politiretten. Politiloven forudsatte ganske vist, at disse forretninger skulle ophøre i nær fremtid, hvorefter stillingen som vicepolitidirektør skulle inddrages. Dette skete imidlertid ikke, og ordningen fortsatte indtil 1. okt. 1919. Den på det tidspunkt fungerende vicepolitidirektør afskediges dog førts i 1927.

Politiloven af 1863 betød både en udvidelse af politiets centrale ledelse og en styrkelse af den lokale polititjeneste i hovedstadens forskellige kvarterer. Direkte under politidirektøren og med sæde på domhuset organiseredes den såkaldte hovedstation, opdelt i 3 afdelinger under ledelse af hver sin politiinspektør. Som betegnelse for hovedstationen benyttede man også det gamle navn: politikammeret.

Lederen af 1. afdeling eller 1. politiinspektorat var hele politistyrkens nærmeste foresatte. Under 1. inspektorat var endvidere henlagt alle sager vedr. ordenspolitiet, herunder også torvepolitiet. Inspektoratet førte desuden tilsyn med de offentlige køretøjer, med dampskibes og jernbanetogs ankomst og afgang.

1. politiinspektør ordnede endvidere den fornødne tjeneste ved kriminal- og politiretten og førte tilsynet med politistationerne.

Under 2. politiinspektorat eller 2. afdeling henlagdes opsynet med kriminalpolitiet. Politiinspektøren fordelte de forskellige sager blandt sit personale, og gav anvisning og vejledning med hensyn til de undersøgelser, der skulle foretages.

Under 3. politiinspektorat eller 3. afdeling var henlagt sundhedspolitiets forretninger, herunder tilsynet med løsagtige kvinder. Endvidere var det denne inspektørs opgave at føre overopsynet med politiarresterne.

Den lokale polititjeneste varetoges af 6 såkaldte politiassistenter. Københavns kommune blev inddelt i 6 politikredse, der hver fik en politistation med de fornødne kontorlokaler, opholdsværelser for det vagthavende personale (politistationerne skulle holdes åbne dag og nat) samt detention. De 6 politiassistenter var daglige ledere af hver sin station og de fik pligt til at have deres privatbolig i nærheden af stationen.

Det påhvilede de lokale stationer at modtage flytteanmeldelser fra logerende, tyende og håndværkssvende. Der indrettedes 6 politistationer på følgende adresser:

1. station. Gråbrødretorv 15
2. station. Lille Kongensgade 18
3. station. Store Kongensgade 68
4. station. Christianshavns Torv 2
5. station. Gasvejen 11
6. station. Fælledvej 13.

Foruden det allerede nævnte personale fik politidirektøren desuden til daglig medhjælp en kontorchef, 3 fuldmægtige, 1 inventarieskriver og et antal kontormedhjælpere. Desuden skulle der ved politiet ansættes en fast læge. Med hensyn til det underordnede personale fastsatte loven, at der mindst skulle ansættes 21 overpolitibetjente og 210 betjente. Desuden skulle der være en vagtmester og det fornødne antal vægttere ved arresthuset. Kun politidirektør og vicepolitidirektør skulle udnævnes af kongen. Stillingerne som politiinspektører og -assistenter samt kontorchef, fuldmægtige og læge beskikkedes af justitsministeriet

efter politidirektørens indstilling, og efter at magistraten var hørt. Det øvrige personale blev ansat og afskediget af politidirektøren, dog skulle magistraten høres i tilfælde af, at der skulle ydes pension til de pågældende. Politidirektørens og vicepolitidirektørens løn blev afholdt af statskassen, ligesom staten udredede udgifterne til kriminal- og politiretten. Iøvrigt betalte staten en fast sum, i loven fastsat til 38.000 rdl., til bestridelse af de øvrige politiudgifter. Resten - og det vil sige langt den største udgift - betaltes af Københavns kommune.

Loven af 11. februar 1863 med tilhørende regulativ og instruks var indtil 1. april 1938 det retslige grundlag, hvorpå det københavnske politis virksomhed hvilede. Loven af 11. februar 1863 indeholdt imidlertid også i § 8 en bestemmelse om, at justitsministeren efter forhandling med kommunalbestyrelsen skulle affatte en såkaldt politivedtægt med de nødvendige bestemmelser om ordens- og renlighedspolitiet i København. Vedtægten skulle endvidere indeholde straffebestemmelser for begåede lovovertrædelser af politivedtægtens regler. Forsåvidt forseelsen var begået af voksne, kunne der idømmes bøder på indtil 50 rdl. Disse overtrædelser skulle på politidirektørens anmodning pådømmes af kriminal- og politiretten.

Under 18. jan. 1869 udstedtes den første politivedtægt for København. I den følgende periode blev det ofte nødvendigt dels at udarbejde tillæg til den gældende vedtægt dels at foranstalte udarbejdelse af en helt ny vedtægt. Således udkom under 1. marts 1913 en ny politivedtægt, der forsynedes med tillæg henholdsvis i 1922, 1926, 1931 og 1933.

I forbindelse med politireformen af 1863 gennemførtes ligeledes en kraftig beskæring af den myndighed, som politidirektøren hidtil havde haft med hensyn til at træffe afgørelse i en række offentlige politisager. For fremtiden skulle disse sager henvises til behandling i kriminal- og politiretten (se s. 30). Helt forsvandt politidirektørens protokol dog ikke, idet politidirektøren fortsat bl.a. kunne diktere straf til de kvinder og deres medhjælpere, som var under politiets kontrol, og som søgte erhverv ved utugt. Men af den tidligere eksisterende ret omfattende dømmende myndighed for politidirektøren var der kun lidt tilbage.

I årene 1863-1919 skete der igen principielle ændringer i det københavnske politis organisation. Den kraftige befolkningsudvikling indenfor Københavns kommune og de store arealindlemmelser efter år 1900 medførte naturligvis, at politiets personale måtte udvides. I selve organisationen skete der i 1902 en ændring, at man oprettede et 4. politiinspektorat, hvis chef fra 3. februar 1902 var den daværende politifuldmægtig, senere rigsadvokat B.A. Goll. Det nye inspektorat overtog alle tidligere under 2. politiinspektorat henlagte sager, som ikke i snævrere forstand hørte til opdagelsespolitiet. Det blev ligeledes nødvendigt at indrette flere politikredse og lokale politistationer. Også det i politidirektørens sekretariat beskæftigede personale samt den menige politistyrke måtte udvides.

Fra gammel tid sorterede det kommunale københavnske fængselsvæsen under politimesteren (politidirektøren). Han førte i hvert fald et vist tilsyn, selv om kommunalbestyrelsen naturligvis havde den afgørende indflydelse på økonomien. Ved den store brand i 1795 gik såvel rådhuset med de derværende kælderarrester til grunde, ligesom det gamle "Slutteri" blev ødelagt. I forbindelse med opførelsen af dom- og rådhuset anlagdes på den anden side af Slutterigade en ny fængsels- og arrestbygning, der kaldtes "det civile arresthus". Mellem dette og råd- og domhuset indrettedes overdækkede gange, således at arrestanter bekvemt kunne føres over til fremstilling i retten. Pladsmangelen i denne bygning blev hurtig mærkbar, og i 1841 besluttedes det at udvide bygningen. Den nye bygning kunne tages i brug samtidig med, at kriminal- og politiretten trådte i funktion i 1845.

Den stærke befolkningstilvækst i sidste halvdel af 1800-tallet medførte imidlertid, at man påny måtte tænke på udvidelse og modernisering af de til rådighed stående arrest- og fængselslokaler. I første omgang klarede man sig ved at anbringe kvindelige fanger i straffeanstalten på Christianshavn, og i 1887 kunne man tage en tilbygning til arresthuset i Slutterigade i brug for kvindelige fanger. Efter lange og vanskelige forhandlinger mellem stat og kommune opførtes i årene 1892-95 et nyt københavnsk fængsel, kaldet Vestre fængsel, der blev taget i brug i 1895. En betydelig udvidelse fandt sted i 1914-18. Udbygningen af det køben-

havnske fængsels- og arrestvæsen medførte en kraftig udvidelse af det til institutionerne knyttede personale, og det blev nødvendigt under politidirektøren at udnævne en særlig fængselsinspektør. Til belysning af fængsels- og arrestvæsenets forhold finder man et betydeligt materiale i politiets arkiv. Se iøvrigt Den tekniske Forenings Tidsskrift 1895-96, hvor stadsarkitekt L. Fenger har offentliggjort en længere historisk redegørelse for Københavns fængsler. I den nye politigård, der blev taget i brug i 1924, indrettedes fængselsafdelinger for både mænd og kvinder.

Som led i retsplejereformen, der trådte i kraft 1. oktober 1919, oprettedes under Københavns politidirektør den såkaldte politiadvokatur. I henhold til lov af 30. juni 1919 skulle der under politidirektøren ansættes 12 politifuldmægtige, som beskikkedes af justitsministeren efter politidirektørens indstilling. Deres opgave var at forberede straffesager til forelæggelse for domstolene. Til at begynde med benævnedes disse nye embedsmænd politiassessorer af henholdsvis 1. og 2. grad, senere blev deres titel politiadvokat. De aflønnedes af statskassen, da de var at betragte som en del af den nye selvstændige anklagemyndighed. Hver af dem ledede sit undersøgelseskommission. Deres nærmeste foresatte var en såkaldt ledende politiadvokat.

De indledende undersøgelser i kriminelle sager foretoges nu som før af personalet ved 2. politiinspektorat, som også foranledigede den ved grundloven fastsatte fremstilling af den anholdte for en dommer. Når den indledende undersøgelse var tilendebragt, overgik sagen til behandling i de forskellige undersøgelseskommissioner, til hvilke var knyttet dels opdagelsespoliti dels kontorpersonale. I undersøgelseskommissionen foretoges de fornødne yderligere undersøgelser som før 1919 var blevet udført i kriminal- og politirettens forskellige kommissioner, og når undersøgelsen var afsluttet, foretoges en indstilling til statsadvokaten om sagens videre behandling. Statsadvokaten kunne herefter beslutte selv at føre sagen videre eller overlade til politiadvokat eller dennes fuldmægtig at møde i retten på anklagemyndighedens vegne. I tilståelsessager kunne politiadvokaten beslutte direkte at forelægge sagen for domstolen. I de offentlige politisager var det

indtil videre politidirektøren, der alene traf beslutning, om en sag skulle forelægges domstolene eller kunne sluttet uden tiltale. Som fællesbetegnelse for samtlige undersøgelseskamre anvendtes betegnelsen 5. politiinspektorat, hvis faktiske leder var den førnævnte ledende politiadvokat. Han varetog fra 1919 i realiteten undersøgelseskamrenes fælles sekretariatsopgaver, herunder fordelingen af sager mellem de forskellige undersøgelseskamre. Denne sekretariatsvirksomhed videreførtes fra 1927 i det nyoprettede såkaldte straffekontor, for hvilket den ledende politiadvokat var chef. Foruden at fordele sagerne mellem de forskellige undersøgelseskamre, var det straffekontorets opgave at forestå korrespondancen mellem kamrene og andre institutioner, først og fremmest statsadvokaten og Københavns byret. Endvidere foretog kontoret henlæggelse af de såkaldte sluttede sager (sager hvori der ikke søgtes dom) samt foranstaltede eksekvering eller anke af domme i kriminelle og visse politisager. Endelig behandlede kontoret andragender om benådning og tilladelse til anke for højesteret. Ved siden af straffekontoret oprettedes senere et særligt kontor for politisager.

Retsplejereformens gennemførelse i 1919 medførte iøvrigt ingen større ændringer i det københavnske politis organisation. Nu som før udgjorde staden København en særlig politikreds under ledelse af en politidirektør, assisteret indtil 1927 af en vicepolitidirektør. Begge embedsmænd udnævntes af kongen og aflønnedes af statskassen. Man opretholdt stadig den såkaldte hovedstation, der var opdelt i 4 inspektorater eller afdelinger. Man bevarede endvidere byområdets inddeling i 9 politikredse med hver sin politistation under ledelse af en politiassistent. Hele politistyrken, med undtagelse af det til 2. politiinspektorat knyttede statspoliti, var ansat og aflønnet af Københavns kommune. Endvidere hørte det københavnske fængselsvæsen under politidirektørens administration, medens den daglige ledelse varetoges af en fængselsinspektør. Endelig var der knyttet to læger til det københavnske politi. Såvel disse som fængselspersonalet var ligeledes kommunalt ansat og aflønnet.

Politiets kontorforretninger varetoges efter 1919 dels af politidirektørens sekretariat dels af de enkelte politiinspekto-

rater. Tilsyneladende henlagdes lidt efter lidt flere og flere af de egentlige kontorforretninger til de enkelte inspektorater. Til politidirektørens sekretariat knyttedes et særligt kassererkontor, et bogholderkontor, et paskontor og et inventarieskriverkontor. Sekretariatet lededes af en kontorchef med assistance af ekspeditionssekretærer, fuldmægtige og et omfattende kontorphersonale. I sekretariatet eller politikontoret førtes den fra gammel tid eksisterende hovedjournal og endvidere den såkaldte politidirektørens protokol. Endvidere behandlede sekretariatet i perioden 1919-45 følgende sager: kontrol med rejsende, udstedelse af pas, bortauktionering af hittegoods, registrering af husvilde, blinde og døvstumme indtil 1925, registrering af selvmordere indtil 1937 og af ulykkestilfælde, hvor politiet havde været indblandet indtil 1937. Sekretariatet indsamlede endvidere indtil 1923 mandtaller over Københavns befolkning, hvorefter denne registrering overgik til det nyoprettede folkeregister. I sekretariatet førtes endelig politidirektørens protokol i æresoprejsningssager.

1. politiinspektorat varetog også efter 1919 ordenspolitiets opgaver, og politiinspektøren var den samlede politistyrkes øverste foresatte. Fra 1. august 1934 oprettedes under dette inspektorat en speciel færdselsafdeling med et særligt motorkontor, der lededes af en vicepolitiinspektør. Da man fik organiseret en særlig sekretariats- og personaleafdeling blev denne ligeledes underlagt en vicepolitiinspektør. Til inspektoratet var endvidere knyttet en udrykningsafdeling og en søpolitiafdeling. Til sekretariatsafdelingen hørte den såkaldte oplysningscentral, et bevillingskontor og et journalkontor. Under personaleafdelingen hørte også politiets atelier og politihundeafdelingen. Med hensyn til ressortfordelingen kan det endelig oplyses, at inspektoratet i 1934 afgav de fleste af de veterinærsager, som man hidtil havde behandlet, til 3. politiinspektorat, og sager vedr. markedstilsyn, bortlodning m.m. til 4. politiinspektorat. Til gengæld modtog man fra 3. inspektorat samtlige beværttersager.

2. politiinspektorat varetog nu som før opdagelsespolitiets forretninger, hvilket vil sige, at inspektoratet efter 1919 havde et snævert samarbejde med 5. politiinspektorat (undersøgelseskommissionerne). Inspektoratets hovedopgave var at efterforske alle krimi-

nelle forbrydelser og at foranstalte det såkaldte grundlovsforhør i henhold til grundlovens § 38. Hvis grundlovsforhøret resulterede i opretholdelse af foretagens anholdelse, sendtes sagen normalt videre til undersøgelseskammerne. Større bedragerisager blev som regel ikke behandlet af opdagelsespolitiet, men sendtes straks til behandling i undersøgelseskammer. Overtrædelser af politivedtægten, der kunne afgøres ved bødeforlæg, sendtes derimod ikke til undersøgelseskammer, men afgjordes direkte af inspektoratet. Under inspektoratet hørte endvidere tilsyn med mistænkelige personer, erhvervsløse samt udlændinge og forskellig kriminalpræventiv virksomhed. Endelig var det i 1904 oprettede kriminalmuseum henlagt under 2. inspektorat.

3. politiinspektorat havde også efter 1919 som opgave at varetage sundhedspolitiets, sædelighedspolitiets og veterinærpolitietts forretninger. Sundhedspolitiet førte tilsyn med de i sundhedsvedtægten nævnte skadelige næringsbrug, foretog undersøgelser af usunde boliger, beværtninger, værksteder og fabrikslokaler samt førte tilsyn med røgulemper og dårlige sanitære forhold m.v. Inspektoratet kontrollerede endvidere overholdelsen af tandlæge-, læge-, apoteker- og giftloven samt førte kontrol med levnedsmidler, herunder specielt kød- og mælkekontrol. Sædelighedspolitiets opgave var i denne periode først og fremmest at kontrollere den offentlige usædelighed samt modvirke venerisk smitte. I denne forbindelse førtes kontrol med restauranter, barer m.m. Endelig varetog veterinærpolitiet tilsynet med ind- og udførsel af dyr, overvågede smitsomme sygdomme blandt husdyr og kvæg samt behandlede sager vedr. dyrplageri. Fra 1934 udvidedes veterinærpolitietts opgaver (se under 1. politiinspektorat).

4. politiinspektorats hovedopgave var at behandle familieretlige sager d.v.s. sager vedr. separation og skilsmisse, faderskab, navnelovssager, adoptioner, børnetilsynssager samt tvangsindlæggelse af sindssyge. Man behandlede endvidere sager vedr. værnepligts- og sømandsloven samt foretog civile eftersøgnings-sager. I den politiløse tid (okt. 1944 - maj 1945) behandlede de "civile politisager" i et under magistratens 1. afd. oprettet kontor i Vesterport.

5. politiinspektorat (undersøgelseskammerne) se foran s. 89.

6. politiinspektorat oprettedes i maj 1942 og havde til opgave at behandle sager vedr. overtrædelse af de såkaldte kriselove, der var en følge af besættelsestidens ekstraordinære forhold. Det drejede sig om sager vedr. landets forsyning med nødvendige varer, forbrugsbegrænsning, fordeling af eksisterende varebeholdninger, regulering af vareproduktionen samt prisregulering. Ved oprettelsen af det særlige krisepoliti tilsigtede man at give disse sager en hurtig afvikling. Krisepolitiet organiseredes i en politiafdeling, en juridisk afdeling og en sekretariatsafdeling samt et kosterkontor. I den juridiske afdeling udfærdiges anklageskrifter og indstillinger til statsadvokaten. I den politiløse tid (sept. 1944 til maj 1945) varetoges krisepolitiets opgaver af statsadvokaten for København, der lod oprette et særligt kontor til behandling af sager vedr. sortbørshandel og handel med rationeringsmærker. Efter krigens ophør behandlede krisepolitiet navnlig værnemagersager samt sager vedr. ulovlig pengeombytning. Det særlige krisepoliti blev nedlagt i 1952.

På de foregående blade er i store træk behandlet det københavnske politis organisation fra de ældste tider og indtil 1945. Tilbage står blot at omtale de følger, som loven om rigspolitiet af 18. maj 1937, der trådte i kraft 1. april 1938, fik for Københavns politi. Københavns politi blev nu en del af det nye rigspoliti og underlagt rigspolitichefen. For fremtiden afholdtes samtlige udgifter til Københavns politi af statskassen. Statskassen overtog således aflønningen af hele den københavnske politistyrke, som i 1938 omfattede følgende personalegrupper: 16 vicepolitiasistenten, 74 overpolitibetjente, 131 inspektionsbetjente og 1009 politibetjente. Hertil skal føjes 1 kvindelig overbetjent og 7 kvindelige politibetjente. Endvidere overtog statskassen samtlige driftsudgifter, herunder også driften af den nyopførte politigård og de forskellige politistationer. Også driften af de københavnske fængsler blev en statsudgift, og der gennemførtes samtidig den administrative reform, at disse fængsler ikke længere skulle stå under politidirektørens øverste administration, men henlægges under direktoratet for fængselsvæsenet.

Hermed var den mere end 200-årige nære forbindelse mellem det københavnske politi og den københavnske kommunalbestyrelse definitivt afsluttet.

Politimestre (politidirektører)

- 1682-1705. Claus Rasch (præsident i Nyborg og amtsforvalter over Nyborg og Tranekjær amter) 13. dec. 1682 - 8. jan. 1705 (død).
Politimester Rasch udnævntes 27. sept. 1684 tillige til borgmester i København og fik i 1702 tillige sæde i den nyoprettede politiret. 5. aug. 1701 beskikkedes den senere politimester J.B.Ernst til medhjælper for Rasch.
- 1705-10. Ole Christensen Rømer (professor i astronomi m.m.) 24. jan. 1705 - 19. sept. 1710 (død).
- 1710-22. Johan Bartram Ernst (assessor i hofretten) 29. sept. 1710 - 22. sept. 1722 (død).
- 1723-26. Johan Filip Ratecken (bestyrer af Hørsholm gods) 15. jan. 1723 - 13. apr. 1726 (afsked).
Ratecken udnævntes 27. juni 1723 tillige til viceborgmester.
- 1726-31. Hans Himmerich (oberst) 2. sept. 1726 - 1731 (afsked).
Himmerich udnævntes 7. okt. 1726 tillige til borgmester.
- 1731-61. Erik Jensen Torm (administrator af Vallø gods) 19. febr. 1731 - 8. sept. 1761 (afsked).
Torm udnævntes 19. febr. 1731 tillige til borgmester.
- 1761-71. Frederik Horn (højesteretsprokurator) 4. sept. 1761 - 25. juni 1771 (justitiarius i hof- og stadsretten).
Horn var fra 18. juni 1751 adjungeret politimester i København samt borgmester.
- 1771-72. Vilhelm Bornemann (generalauditor) 6. april 1771 - 21. maj 1772 (højesteretsassessor).
- 1772-88. Christian Fædder (viceborgmester og medlem af teaterdirektionen) 21. maj 1772 - 30. maj 1788 (afsked).

- 1788-94. Johan Thomas Flindt (generalauditor) 6. juni 1788-13. aug. 1794 (afsked).
Flindt udnævntes tillige til viceborgmester 31. maj 1793.
- 1794-99. Christian Magdalus Thestrup Cold (professor i lovkyndighed) 20. okt. 1794 - 20. nov. 1799
(kancellideputeret).
- 1800-09. Hans Haagen (søkrigsprokurør) 24. jan. 1800-13. jan. 1809 (generalauditor i søetaten).
- 1809-14. Rasmus Langeland Bagger (borgmester i Slagelse m.m.) 13. jan. 1809 - 9. apr. 1814 (borgmester i København).
Bagger udnævntes 27. apr. 1813 tillige til justitarius i politiretten.
- 1814-15. Hans Haagen (tidl. politimester i København, generaldirektør i søetaten) 19. maj 1814 - 3. juli 1815 (død).
Ved Haagens nyudnævnelse indførtes titlen politidirektør.
- 1815-20. Otto Himmelstrup Hvidberg (kontorchef ved brandkommissionen) 25. aug. 1815 - 1. jan. 1820 (afsked).
- 1820-34. Andreas Christian Kierulff (højesteretsassessor) 1. jan. 1820 - 11. jan. 1834 (overpræsident i København).
Ved justitsminister Kaas' død overtog Kierulff tillige stillingen som chef for Københavns politi og for kystpolitiet. Indtil videre var han kun udnævnt ad interim, men 1. nov. 1828 modtog han kgl. udnævnelse i disse to stillinger, som han varetog indtil 23. juni 1845.
- 1834-63. Christian Jacob Cosmos Bræstrup (vicepolitidirektør og politiretsassessor) 11. jan. 1834 - 31. marts 1863 (afsked. Kgl. res. 6. marts).
23. juni 1845 udnævntes Bræstrup til fung. chef for Københavns politi og for kystpolitiet. 24. febr. 1859 modtog han kgl. udnævnelse i disse 2 stillinger.

- 1863-87. Vilhelm Christoffer Crone (byfoged og politimester i Helsingør) 1. april 1863 (kgl. res. 6. marts) - 18. okt. 1887 (død).
- 1887-1917. Eugen Petersen (vicepolitidirektør) 15. aug. 1887 - 31. aug. 1917 (afsked. Kgl. res. 20. aug.).
- 1917-26. Theodor Dybdal (borgmester i København) 1. sept. 1917 (kgl. res. 22. aug.) - 31. jan. 1926 (afsked. kgl. res. 12. jan.).
Fra 6. febr. 1926 - 4. jan. 1927 var vicepolitidirektør V.D. Christensen konstitueret som politidirektør.
- 1927-35. Aage Fabricius Hansen (politimester i Roskilde) 4. jan. 1927 - 6. april 1935 (død).
- 1935-37. Eigil Thune Jacobsen (chef for statspolitiet) kst. politidirektør 1935, kgl. udnævnelse 8. jan. 1936 - 30. juni 1937 (rigspolitichef. kgl. res. 1. juni 1937).
- 1937-45. Ivan Peder Hutzen Stamm (chef for statspolitiet) 1. juli 1937 (kgl. res. 1. juni) - 6. maj 1945 (fritaget for tjeneste. Afsked fra 1. juni 1946 i henhold til kgl. res. 29. marts 1946.)

Litteratur

Oluf Nielsen: Københavnske politimestre og politidirektører. 1881.

Vicepolitidirektører

Ved kgl. reskript af 29. marts 1823 (Reskriptsamlingen 1823 s. 83 - 84) blev det bestemt, at politiretsassessor Chr. J.C. Bræstrup skulle ansættes som vicepolitidirektør i København med pligt til at fungere i samtlige politidirektørens forretninger, så ofte denne var forhindret. Som sådan skulle han også foretage henvisning af offentlige politisager til politiretten, medens det tilkom l. assessor at foretage fordeling af sagerne, når justitarius var fraværende. Efter 1845 blev det vicepolitidirektørens

embedsopgave på eget ansvar, men i politidirektørens navn at udføre de politidirektøren i henhold til frd. 28. febr. 1845 § 4 påhvilende forretninger med hensyn til aktions anlæg i kriminelle sager og de afsagte dommes fuldbyrdelse eller indankning.

- 1823-34. Christian Jacob Cosmus Bræstrup (politiretsassessor) 29. marts 1823, tillige ekstraordinær assessor i politiretten 30. april 1834 (politidirektør. Kgl. res. 11/1 1834).
- 1835-69. Jan David v. Osten (politiretsassessor) 16. maj 1845 - 1. dec. 1869 (død).
Sammen med sin stilling i politiretten varetog v. Osten fra 18. marts 1835 hvervet som kst. vicepolitidirektør med pligt til at varetage politidirektørens forretninger, når denne var forhindret.
- 1869-71. Peter Frederik Koch (fuldmægtig i justitsministeriet) kst. vicepolitidirektør 14. dec. 1869 - 27. marts 1871. (kriminalretsassessor).
- 1871-77. Valdemar Oldenburg (auditør) kst. vicepolitidirektør 29. marts 1871 - 28. sept. 1877 (byfoged m.m. i Odense).
- 1877-87. Eugen Petersen (fuldmægtig ved Københavns amts nordre birk) kst. vicepolitidirektør 3. okt. 1877, kgl. udnævnelse 23. febr. 1886 - 15. aug. 1887 (politidirektør i København).
- 1887-1905. Vilhelm Carl Ravn (fuldmægtig ved Københavns politi) 26. sept. 1887 - 16. maj 1905 (død).
- 1905-27. Valdemar Christen Dollerup Christensen (fuldmægtig i Københavns politi) 21. juni 1905 - 30. sept. 1927 (kgl. res. 29. april).
Embedet som vicepolitidirektør blev herefter nedlagt.

Politidirektørens arkiv

Politidirektørens arkiv hører til landsarkivets store arkivfonds. Der er ganske vidst gennem tiderne gået væsentlige dele af arkivet

tabt, muligvis også ved kassationer, men alligevel fylder det afgivne og nu registrerede materiale ca. 410 løbende m.

Landsarkivet modtog den 1. aflevering fra politidirektøren i foråret 1896, og denne aflevering omfattede bl. a. politiretens arkiv, politidirektørens arkiv samt kystpolitiet på Sjælland. Den indeholdt arkivmateriale til ca. 1844. I 1900 og 1911 modtoges nye afleveringer, og hermed havde man modtaget det meste materiale ældre end ca. 1863. Der gik nu en længere årrække, inden det påny blev muligt for landsarkivet at modtage en ny aflevering, og først i marts 1951 modtog landsarkivet arkivalier til ca. 1900. Imellem de to afleveringer fra henholdsvis 1911 og 1951 havde politidirektøren fraflyttet lokalerne på Domhuset og var rykket ind i den nye politigård, og der er grund til at tro, at man i forbindelse med flytningen har foretaget visse kassationer.

Da landsarkivet i begyndelsen af 1960'erne havde fået dispositionsret over en del af det af rigsarkivet lejede reservemagasin i Sydhavnen, kunne man påny åbne for afleveringer, og i maj 1962 afleverede politidirektørembedet arkivalier, hovedsagelig fra perioden 1900-19. Dog indeholdt denne aflevering også en del nyere sager, bl.a. Københavns vagtværns arkiv fra besættelsestiden. Endelig modtog landsarkivet i dec. 1974 en ny stor aflevering, således at man kan regne med, at politidirektørens arkiv skulle være fuldstændig afleveret til og med 1945. For enkelte afdelinger er der dog modtaget arkivalier ud over denne tidsgrænse, idet man bl.a. har modtaget en række protokoller, som nu ikke mere føres og er afløst af løsblade, kartotekskort m.m.

Den nu foreliggende registratur indeholder en fortegnelse over det hidtil modtagne materiale. For at lette benyttelsen af det omfangsrige arkiv er det inddelt i 4 tidsafsnit, nemlig sager ældre end 1793, sager fra perioden 1794-1863 samt sager fra perioden 1863 til 1919 og fra tiden efter 1919. Dette har medført visse brud med de allerstængeste proveniensprincipper, men til gengæld er registraturen forhåbentlig lettere af anvende. En række gennemgående protokolrækker er samlet opført i det første tidsafsnit, hvori de forekommer, og i de efterfølgende afsnit har man nøjedes med at foretage henvisninger. Det samme gælder også protokolrækker og samlinger af sager, som til forskellig tid har sorteret

enten under forskellige inspektorater eller forskellige kontorer. Man kunne have valgt strengt at opstille arkivmaterialet efter den til enhver tid eksisterende kontorordning, men dette ville have medført en betydelig uoverskuelighed. Man har derfor foretrukket at opstille de mange protokoller og sagpakker i deres naturlige sammenhæng. Når den nyeste del af arkivet indeholder tilsyneladende helt mærkværdige lakuner, skyldes det for en stor del den overlast, Politigården var udsat for i den politiløse tid fra sept. 1944 til maj 1945. Politigårdens egentlige arkivlokale blev i denne periode anvendt til øvelsesskydninger for Hipo-korpset, og man foretrak i vid udstrækning at skyde til måls efter arkivprotokoller. Da politiet vendte tilbage i maj 1945, forestod et omfattende oprydningsarbejde, og herunder er utvivlsomt en del arkivmateriale gået tabt.

Arkivregistratur

Perioden indtil 1793

Arkivet fra denne periode er afleveret til landsarkivet i 1896, og det fylder idag ca. 2 hylde metre. Arkivet har utvivlsomt været langt mere omfangsrigt tidligere, men hvornår de ældste dele af arkivet er gået tabt, kan ikke nøjere fastslås. Det er dog overvejende sandsynligt, at gammelt arkivstof er gået tabt, da Københavns rådhus brændte i sommeren 1795.

Grundstammen i det gamle politimesterarkiv var en række fornemme pergamentsbind indeholdende samlede rækker af modtagne kancelli-, kollegie- og rådstuebreve m.m. Kun en enkelt af disse gamle rækker er bevaret. Det behøver ikke alene at skyldes branden. Meget tyder på, at en interesseret "arkivar" ved politimesterembedet har anset den gamle ordning med de indbundne og kronologisk ordnede breve for upraktisk og har villet tilvejebringe en arkivalisk nyordning. Det er muligvis den samme person, der har grundlagt den noget usystematiske samling, der tidligere gik under betegnelsen "det historiske arkiv 1740-1869". Hvem, der har skabt denne samling og hvornår, lader sig ikke bestemt fastslå. På et tidspunkt hvor de gamle rækker af indkomne breve endnu eksisterede, har en anden "arkivar" tilvejebragt et meget omhyggeligt folioregister dækkende perioden 1621-1794.

Arkivet belyser først og fremmest politimesterens eksekutive myndighed. Med hensyn til politimesterens dømmende myndighed kan denne først arkivalisk dokumenteres fra 1776. Det forekommer imidlertid usandsynligt, at denne del af politimesterens arbejdsområde ikke skulle have givet sig et arkivalisk nedslag. Man må derfor gå ud fra, at dette materiale enten er blevet kasseret i ældre tid eller gået til grunde ved branden i 1795. Det sidste er nok det mest sandsynlige. De bevarede arkivalier fra 1776-93, der belyser politimesterens dømmende virksomhed i den såkaldte "politiret" er af praktiske grunde udskilt af politimesterarkivet og anbragt i spidsen for Københavns politirets arkiv 1793-1845.

1727-93. Kancellibreve 3 pkr.

Anm.: De her registrerede 3 pakker kancellibreve synes at være en rest af en tidligere samling kancellibreve, der har omfattet 12 bind. På et eller andet tidspunkt, som nu ikke nærmere kan fastslås, er disse bind blevet opløst og en del af indholdet fjernet. Det nedenfor omtalte "Register m.m. 1621-1794" angiver det oprindelige indhold af de 12 bind.

Nemlig:

1727-73	1 pkr.	1774-88	1 pkr.
1789-93	1 pkr.		

1774-88. Kollegialbreve 2 pkr.

Anm.: Samlingen bestod oprindeligt af 6 bind dækkende perioden 1700-94. Det nedenfor omtalte "Register m.m. 1621-1794" s. 135-83 redegør for den oprindelige samlings indhold.

Nemlig:

1774-81	1 pkr.	1782-88	1 pkr.
---------	--------	---------	--------

1732-93. Rådstuebreve 5 bd.

Anm.: Indeholder foruden magistratens breve til politimesteren i mange tilfælde også det originale brev fra politimesteren, der har givet anledning til magistratens skrivelse. Til skrivelserne hører desuden diverse dokumenter, enten i original eller afskrift. Indholdet af de 5 bind er detaljregistreret i det nedenfor nævnte "Register over Reskripter m.m. 1621-1794" s. 183-235.

Nemlig:

1732-70	1 bd.	1771-73	1 bd.
1774-80	1 bd.	1781-88	1 bd.
1788-93	1 bd.		

1685-1774. Bevillinger, bestallinger etc. 3 pkr.

Anm.: Har oprindelig foreligget som bind, mærket bd. 1-3, men bindene er senere forsvundet. Indholdet er detaljregistreret i det nedenfor omtalte "Register over

Reskripter m.m. 1621-1794", s. 236-82.

Nemlig:

1685-1773 1 pk. 1685-1729 1 pk.
1729-74 1 pk.

- 1621-1794. Register over Reskripter og Collegii
Breve m.v. 1 bd.
- Anm.: Registerets tilblivelse lader sig ikke nøjere tidsbestemme, men muligvis stammer det fra ca. 1794. Det indeholder en udførlig indholdsfortegnelse over breve m.m. indkommet til politimesteren. Disse breve har oprindeligt været indbundet, og registeret henviser til disse binds pagina. Der har foreligget følgende grupper af breve: Reskripter 1621-1794, kancellibreve 1724-94, kollegialbreve 1700-94, rådstuebreve 1732-93 og bevillinger og bestallinger 1685-1774.
- 1683-1794. Register over kgl. reskripter, kollegiebreve, magistratsbeslutninger og politiforanstaltninger, som findes ved politikammeret i København 1 bd.
- Anm.: Registeret har ingen arkivalsk betydning, men kan benyttes af den, der har interesse i at få en henvisning til gældende bestemmelser om et bestemt sagsområde.
- 1779-90. Journal over sager og dokumenter nr. 1 1 bd.
- Anm.: Er en kronologisk ført fortegnelse over indkomne klager, der har været taget under behandling ved politimesterens protokoller. Gennem denne journal kan man finde frem til den protokol, hvor sagen er blevet behandlet. Fra 1788 udvides protokollen med oplysninger om sagens udfald, bødens størrelse m.m. Muligvis har der eksisteret en fortsættelse, nummeret nr. 2-4, men de eksisterer ikke mere. Se videre s. 107.
- 1766-93. Politimesterens korrespondanceprotokoller 5 bd.
- Anm.: Kopibog over udgåede breve. De her registrerede 5 bind dækker perioden 7. aug. 1766 - 5. okt. 1793. Rækken fortsætter også efter 1793. Se nedenfor.

Nemlig:

1766-74	1 bd.	1774-86	1 bd.
1786-90	1 bd.	1790-92	1 bd.
1792-93	1 bd.		

1788-94. Kopibog over indkomne breve til politimesteren 1 bd.

Anm.: Indeholder hovedsagelig breve fra myndigheder (kancelliet, kollegierne og magistraten).
Bagi protokollen person- og sagregister.

1756-1812. Regnskabsprotokol for politibetjentenes ligkasse 1 bd.

Anm.: Ligkassen oprettedes 13. april 1756. Gl. signatur: Hist. arkiv 1740-1869. Litra B nr. XIII.

1754-57. Kommissionen af 1754 om flytning af de københavnske tømmerpladser 1 bd.

Anm.: Ved kgl. res. af 20. dec. 1754 ned-sattes en kommission af militære og civile embedsmænd, herunder også Københavns politimester Torm, der fik til opgave at forberede en flytning af de københavnske tømmerpladser. Senere pålagdes det også kommissionen at stille forslag om brandforanstaltninger ved Amalienborg og om bebyggelsesforholdene uden for byens porte. Protokollen indeholder afskrift af et betydeligt antal betænkninger m.m. om de her nævnte spørgsmål.
Gl. signatur: Det gamle hist. arkiv. Afd. K.V.

1789-93. Renovationsdirektionens forhandlingsprotokol 1 bd.

Anm.: I denne protokol er optaget referat og afgørelse af de mange klager, der forelægges direktionen i anledning af overtrædelse af gældende forskrifter vedr. byens renholdelse. Direktionen kunne idømme bøder. Politimesteren var medlem af denne direktion.
Gl. signatur: Det gamle hist. arkiv, Afd. K. IIIa.

- 1786-95. Renovationsdirektionens kopibog 1 bd.
Anm.: Indeholder afgående breve fra direktionen. Gl. signatur: Det gamle hist. arkiv. Afd. K. IIIb.
- 1749-88. Brand-Sessionsprotokol 1 bd.
Anm.: Om Brandsessionen el. brandretten hedder det i Brandordningen for Købehavn m.m. af 9/5 1749 6. kap., at heri påkendes alle forseelser, som begås imod brandordningen. Retten holder sine møder i det sædvanlige værelse på Rådhuset og består af politimesteren, stadshauptmanden, branddirektøren, vicebranddirektøren og brandkaptajnen. Politimesteren er retsens l. kommitterede, og protokollen føres normalt af den edsvorne politifuldmægtig. Gl. signatur: Det gl. hist. arkiv. Afd. K.I.
- 1749-97. Brand-Sessionens kopibog 1 bd.
Anm.: Er kopibog over udgåede skrivelser. Gl. signatur: Det gl. hist. arkiv. Afd. K. I.
- 1771ff. Protokol over nummererede arbejdsvoagne 1 bd.
Anm.: Anlagt i henhold til politiplakat af 18. juli 1771. Vognene er opført efter de forskellige laug, hvortil de hører.
- 1737-92. Diverse sager 1 pk.
Anm.: Samtlige sager i denne pakke er udtaget af Politidirektørens ældre historiske arkiv. I parentes angives den gl. signatur.
Indhold:
Trykt brødtakst, dat. 12/2 1737, (G.X.1) 1 læg
Diverse vedr. det kgl. theater, 1774 (G.XI.1) 1 læg
Sager vedr. renovationsvæsenet, 1771-80 (C.I.1) 1 læg
Bolværker, slæbesteder samt ulovlige skure på Christianshavn, 1782-89 (K.II) 1 læg

Gadebelysning, 1785-91 (C.X.16)	1 læg
Offentlig prostitution, 1789-92 (C.X. 18)	1 læg

Perioden 1793-1863

Efter rådhusbranden i 1795 fik politimesteren midlertidige embedslokaler på Charlottenborg, og han residerede her indtil 1815, da han fik kontorer i det nyopførte Råd- og Domhus på Nytorv. Til brug for det voksende arkiv indrettedes arkivlokale på Domhusets loft. I årene 1896, 1900 og 1911 modtog landsarkivet sukcessivt arkivalier fra perioden 1793-1863. Arkivet er i 1974 blevet ompakket og nyregistreret.

Også i denne periode videreførtes den gamle tradition med at indsamle indkomne breve fra forskellige overordnede myndigheder i særlige rækker. Man videreførte også den særlige journal, hvori man bl. a. indførte de sager, der skulle forelægges Politiretten. Med årene blev denne journal kaldet "Hovedjournalen", den protokol, hvori man samlede al indkommen post, og den udgjorde sammen med de tilhørende journalsager hovedhjørnestenen i politidirektørens arkiv. Den er blevet ført helt til sept. 1944. Af praktiske grunde udtog man en række vigtigere sager af denne lange række af almindelige journalsager, og oprettede en særlig saggruppe, som man kaldte "det historiske arkiv". Også denne praksis er fulgt helt ned til nutiden. Disse samlinger er opretholdt, men man bør dog altid sikre sig, at alt relevant materiale er udtaget af den almindelige journalrække og henlagt i disse specielle saggrupper. Rækken af hovedjournaler med tilhørende registre og sagpakker er af praktiske grunde holdt sammen og opstillet i den del af arkivet, der stammer fra perioden 1793-1863.

En anden betydningsfuld protokolrække, der oprettes i denne periode og ligeledes videreføres ned til nutiden, er den såkaldte "Politidirektørens protokol". Om denne protokol se nærmere indledningen s. 78.

1794-1847,
(div.år)

Kancellibreve

19 pkr.

Anm.: I langt de fleste tilfælde indeholder pakkerne kun den originale skrivelse. I andre tilfælde kan der være knyttet bilag af forskellig art til skrivelserne. Enkelte større sager er omtalt ved de pakker, hvori de er henlagt.

Nemlig:

1794-99	1 pk.	1800-01	1 pk.
1802-03	1 pk.	1804-05	1 pk.
1806-07	1 pk.	1808	1 pk.
1810-11	1 pk.	1812-13	1 pk.
1814,1817	1 pk.	1818-19	1 pk.
1821,1823	1 pk.	1824	1 pk.
1828-29	1 pk.	1831-32	1 pk.

Anm.: Heri sag vedr. svensk hofråd N.L.P. Bagge og grønthandlernes stude på Højbroplads (begge 1831).

1833-34	1 pk.	1835,1840	1 pk.
---------	-------	-----------	-------

Anm.: Heri sag vedr. de københavnske jøder (1834)

1841-42	1 pk.
---------	-------

Anm.: Heri retssagen mod udgiverne af Københavns Commissionstidende (1841)

1843-44	1 pk.
---------	-------

Anm.: Heri sag vedr. cand.phil. Bartholin Lunds klage over de københavnske arrester (1843).

1845-47	1 pk.
---------	-------

1800-07.

Kancelliskrivelsler

1 bd.

Anm.: Er en kopibog over modtagne kancelliskrivelsler.

1800-50.

Journaler over indkomne kancelliskrivelsler 4 bd.

Anm.: De indkomne skrivelser har fået fortløbende numre. Journalen er ikke ført 1812 og 1816-17.

Nemlig:

1800-10	1 bd.	1811-15	1 bd.
1818-40	1 bd.	1840-50	1 bd.

Anm.: Fra slutningen af marts 1848 videreført som journal over indkomne breve fra justitsministeriet.

1834-51. Navneregister til journaler over kancelliskrivelser 1 bd.

Anm.: Fra slutningen af marts 1848 er det et navneregister over skrivelser fra justitsministeriet.

1794-1863, (div.år) Rådstuebreve 44 pkr.

Anm.: Flg. årgange mangler: 1822-23, 1826-28, 1833, 1835-36, 1843, 1845, 1848, 1850, 1852, 1854, 1856.

Nemlig:

1794-1804	1 pk.	1805-07	1 pk.
1808-10	1 pk.	1811-16	1 pk.
1817-18	1 pk.	1820	1 pk.
1821	1 pk.	1824	1 pk.
1825	1 pk.	1829-34	5 pkr.

Anm.: 1 pk. for hvert år.

1837	2 pkr.	1838	2 pkr.
1839	1 pk.	1840	2 pkr.
1841	2 pkr.	1842	2 pkr.
1844	2 pkr.	1846	2 pkr.
1847	2 pkr.	1849	2 pkr.
1851	2 pkr.	1853	2 pkr.
1855	2 pkr.	1857	2 pkr.
1858	1 pk.	1859-60	1 pk.
1861-63	1 pk.		

1801-18. Indkomne breve fra militære myndigheder i hovedstaden 2 pkr.

Anm.: Gl. signatur: Hist. arkiv
1740-1869. C. III a-b.

Nemlig:

1801-10 1 pk. 1811-18 1 pk.

1815-19. Skrivelser fra politichef Kaas til poli-
tidirektør Hvidberg 1 pk.

Anm.: Gl. signatur: Hist. arkiv
1740-1869. G. II.

1848-63. Ministeriebrevne 10 pkr.

Anm.: Indeholder fortrinsvis skrivel-
ser fra justitsministeriet. Dog findes
enkelte skrivelser fra andre ministe-
rier. Årgangene 1852-53 mangler.

Nemlig:

1848-50 1 pk. 1851 1 pk.

1854-60 7 pkr. 1861-63 1 pk.

Anm.: 1 pk. for
hvert år.

1850-63. Journaler over ministerieskrivelser 3 bd.

Anm.: Fortsætter rækken af journaler
over kancelliskrivelser.

Nemlig:

1850-56 1 bd. 1855-60 1 bd.

1860-63 1 bd.

1853-63. Navneregister til journaler over mini-
sterieskrivelser 1 bd.

1793-1859. Korrespondanceprotokoller 130 bd.

Anm.: Kopibøger over politimesterens
(politidirektørens) breve. 1 bd. i
denne række bærer påskriften litra 5
(se s.101).

- 1814-59. Alfabetiske registre til korrespondance-
protokollerne 44 bd.
Anm.: 1817-18 mangler.
- 1826-49. Koncepter til politidirektør Bræstrups
skrivelser 1 pk.
Anm.: De fleste breve er indført i kor-
respondanceprotokollerne, men dog ikke
alle.
Gl. signatur: Hist. arkiv 1740-1869.
Afd. M.
- 1809-63. Politidirektørens protokol 48 bd.
Anm.: Med hensyn til indretning af den-
ne protokol og politidirektørens straf-
femyndighed se foran s. 74 og 86.
Indtil 1845 benævnedes protokollen med
den gamle betegnelse: Politimesterens
(politidirektørens) 3. protokol, deref-
ter: Politidirektørens protokol og fra
1854-60 protokol A.
- 1824-57. Journaler til politidirektørens protokol 25 bd.
Anm.: Det 1. bind er påbegyndt 2. aug.
1824 og er håndskrevet. Fra 1826 anven-
des skematisk papir. De 3 sidste bind
benævnes: Journal til politidirektørens
protokol A. (1854-57).
- 1853-60. Politidirektørens protokol litra B 5 bd.
Anm.: Det første bind i denne række er
aut. 12/7 1853. Denne protokolrække sy-
nes ikke at være reserveret bestemte
saggrupper.
- 1853-60. Journaler til politidirektørens protokol
litra B 7 bd.
1857. Politidirektørens protokol litra C 1 bd.
Anm.: Protokollen er ikke udskrevet.
Der synes ikke at være indført bestemte
saggrupper i denne protokol.
1857. Journal til politidirektørens protokol
litra C 1 bd.

- 1845-63. Alfabetiske registre over tilhold givet ved politidirektørens protokol 2 bd.
- 1823-69. Protokoller for reservesager 5 bd.
Anm.: Indeholder referat af forløbet af de værnepligtssager, der er blevet afgjort ved politidirektørens protokol.
- 1821-55. Journaler over reservesager 2 bd.
Anm.: Der henvises fra journal til foranstående protokoller for reservesager.
Nemlig:
1821-40 1 bd. 1841-55 1 bd.
- 1855-70. Journaler for værnepligtssager I - III 3 bd.
Anm.: Er en fortsættelse af foranstående journaler over reservesager. Den nye række indeholder flere oplysninger om den enkelte sag. Hvert bind er desuden bagi forsynet med alfabetisk register.
Nemlig:
1855-58 1 bd. 1858-61 1 bd.
1861-70 1 bd.
- 1793-1944. Hovedjournaler 580 bd.
Anm.: Denne protokolrække må betragtes som ryggraden i politimesterens (politidirektørens) arkiv. Den oprindelige titel på disse protokoller var i perioden 1793-1814: Journal over sager og dokumenter nr. 5-56. Den 1. indførsel i det 1. bind, der på ryggen bærer løbe-nr. 5, er dat. 13/2 1793. Der er åbenbart tale om en journalrække, der er påbegyndt i den foregående periode. Se desuden foran s. 101. I perioden 1815-63 kaldes rækken for: Journaler og fra 1864: Hovedjournaler. Fra 1802 føres journalen på fortrykt skematisk papir. For perioden 1793-1845 kan man benytte journalerne som indgang til Politirettens arkiv, idet der i anmærkningsrubrikken ud for hver sag er anført, ved hvilken protokol i Politiretten, sagen er behandlet.

I protokollerne for 1793-98 findes et alfabetisk register med henvisning til journalnr. Fra 1798 eksisterer selvstændige journalregistre, se nedenfor.

Hovedjournalen slutter med nr. 3934/1944, dat. 19. sept. 1944.

1798-1944. Journalregistre 148 bd.

Anm.: For perioden 1793-97 findes der registre i de enkelte journalbind. Fra 1798 findes normalt et registerbind for hvert kalenderår.

1790-1943. Journalsager 624 pkr.

Anm.: For perioden 1790-98 findes kun en enkelt pakke journalsager. Herefter er der bevaret et betydeligt antal journalsager for hvert år. Indtil 1860 er materialet bevaret intakt, og desuden er flg. årgange bevaret intakt nemlig 1870, 1880, 1890, 1900 og 1910. De øvrige årgange er gennemgået med kassation for øje. Fra 1920 og fremefter var der allerede inden afleveringen foretaget en udtynding.

Nemlig:

1790-1870	483 pkr.	1871-79	4 pkr.
1880	22 pkr.	1881-89	8 pkr.
1890	16 pkr.	1891-99	6 pkr.
1900	17 pkr.	1901-09	6 pkr.
1910	21 pkr.	1911-19	6 pkr.
1920	5 pkr.	1921	5 pkr.
1922	4 pkr.	1923	3 pkr.
1924	2 pkr.	1925	3 pkr.
1926-32	7 pkr.	1933-34	1 pk.
<u>Anm.:</u> 1 pk. for hvert år.			
1935-36	1 pk.	1937-38	1 pk.
1939	1 pk.	1940-41	1 pk.
1942-43	1 pk.		

Udtagne journalsager saglig ordnet

Ved afleveringen af politidirektørens arkiv til landsarkivet i 1896 modtoges en samling arkivalier, der hidtil havde været opbevaret på politidirektørens kontor. Man kaldte denne samling: "Det gamle historiske arkiv" (ca. 1740-1869). Hovedparten af sagerne var ikke journaliseret. Det drejede sig hovedsagelig om sager af principiel betydning eller af mere intrikat art, og formodentlig har politidirektøren ønsket, at de skulle anbringes i hans kontor. Af praktiske grunde er samlingen bevaret, men der er blevet gennemgået og nyregistreret. Da samlingen utvivlsomt er vokset op lidt efter lidt over en længere periode, var opstillingen temmelig usystematisk. Ved den fornyede gennemgang er der søgt at råde bod herpå. Sager ældre end 1793 er såvidt muligt udskilt.

De nu udtagne sager er opstillet efter følgende skema:

- A. Politiets organisation, personale og lokaleforhold.
- B. Fængsels- og arrestforhold samt sager vedr. forbrydelser og forbrydere.
- C. Næringsforhold.
- D. Bevillingssager, Teater og forlystelsesetablissementer.
- E. Diverse kontrol- og tilsynssager.
- F. Veterinær- og sundhedssager.
- G. Sociale forhold.
- H. Renovationsforhold.
- I. Trafikforhold.
- J. Politiske forhold.
- K. Kongehuset og fremmede fyrstebesøg.
- L. Diverse.

A. Politiets organisation, personale- og lokaleforhold.

- 1. 1824-25. Politidirektør Kierulffs forslag til ny politiorganisation 1 pk.
Anm.: Gl. signatur: B. VI.
- 2. 1825. Politidirektør Kierulffs koncepter m.m. til rejseberetning 1 pk.

Anm.: I forbindelse med overvejelser om en ændret organisation af Københavns politi foretog politidirektør Kierulff en længere udenlandsrejse, hvor han bla. besøgte Berlin, Prag, Wien, München, Bruxelles og Hamborg.
Gl. signatur: B.V.

3. 1839. Københavns politis organisation omkring 1839 1 pk.

Anm.: Materialet er indsamlet i anledning af en forespørgsel fra England.
Gl. signatur: B. VIII.

4. 1857-60. Forhandlingsprotokol for kommissionen vedr. en omdannelse af Københavns politi 1 bd.

Anm.: 2. juni 1857 nedsatte justitsministeriet en kommission til overvejelse af forslag til en omorganisation af Københavns politi.
Gl. signatur: B. XII.

5. 1857-62. Diverse sager vedr. omorganisationen af Københavns politi 1 pk.

Anm.: Gl. signatur: B. XII.

6. 1815-16,
1820, 1863. Ansøgninger om ansættelse i politiet 1 pk.

Anm.: Gl. signatur: B. III og IX.

- 7-
10. 1800-61. Diverse sager vedr. Københavns politi 4 pkr.

Anm.: Indeholder bl.a. instrukser samt sager vedr. politiets organisation m.m. Enkelte sager fra tiden før 1793 er udskilt og indlemmet i det ældre arkiv.
Gl. signatur: B. I - II, IV, VII-X.

Nemlig:

1800-19	1 pk.	1820-24	1 pk.
1825-32	1 pk.	1833-61	1 pk.

B. Fængsels- og arrestforhold samt sager vedr. forbrydelser og
forbrydere.

11. 1837-55. Diverse sager vedr. det københavnske
arrestvæsen 1 pk.
Anm.: Gl. signatur: B. VIII-X.
12. 1842-45. Kommissionen vedr. tilbygningen til Stadens
civile arresthus 1 pk.
Anm.: Kommissionen blev nedsat i hen-
hold til kgl. res. af 24. dec. 1841.
Gl. signatur: B. IX.
13. 1806-36,
(div.år) Korrespondancesager vedr. falske penge-
sedler og obligationer 1 pk.
Anm.: Gl. signatur: G. III.
14. 1809. Kommissionen til at undersøge nogle mis-
brug ved udveksling af skillemønt fra
banken 1 pk.
Anm.: Kommissionen, der bestod af ju-
stitiarius P.C. Bagger og landsoverrets-
assessor Bleckingberg, blev nedsat 16/6
1809. 16. sept. 1809 afgav kommissionen
en beretning til kancelliet.
Gl. signatur: I. VI 1.
15. 1827-28. Korrespondancesager vedr. en politiunder-
søgelse om fabrikation af falske obliga-
tioner 1 pk.
Anm.: Gl. signatur: I. VI.2.
- 16-
17. 1835-63. Korrespondancesager vedr. falske penge-
sedler og mønter 2 pkr.
Anm.: Forrest i pk. 1835-47 ligger en
journal over indkomne rapporter om fals-
ke penge. Ved enkelte sager findes eks-
emplarer af falske sedler og mønter.
Gl. signatur: G. IV a-b.

Nemlig:

1835-47 1 pk. 1848-63 1 pk.

18-

19. 1806-07. Kommissionen til at behandle og påkende sagen mod grosserer Georg Andreas Kyhn m. fl. for falsk. I - II 2 pkr.

Anm.: Kommissionen, der bestod af politimester Haagen, hof- og stadsretsassessor Feddersen og politiretsassessor Bagger, blev nedsat 29. maj 1806. Dom afsagt 20. april 1807. Gl. signatur: I. II a-b.

20. 1836. Korrespondancesager vedr. en politiundersøgelse om et pengebedrageri fra vekselrerer Henriques 1 pk.

Anm.: Gl. signatur: I. VI.3.

21-

26. 1839-40. Kommissionen til at påkende sagen om ildspåsættelse på Københavns Ladegård 14/8 1839 4 bd. 2 pkr.

Anm.: Kommissionen, der bestod af højesteretsassessor Eberlin, birke-dommer Frederiksen og politiretsassessor Weiss, blev nedsat 3. sept. 1839. Kommissionen afsagde dom 11. maj 1840.

Nemlig:

Kommissionens protokol, aut. 5/9 1839 1 bd.
Domsakt, dat. 11. maj 1840 1 bd.
Udskrift af kommissionens protokol til brug for aktor, 1839 1 bd.
Udskrift af politirettens forhør i sagen, aug. 1839 1 bd.
Dokumenter fremlagt i kommissionen, 1839-40. I-II 2 pkr.
Gl. signatur: I. VII a-d.

27. 1841-42. Kommissionen til at behandle og påkende sagen mod J.M. Lublin og H.A. Borella for falskmøntneri 1 pk.

Anm.: Kommissionen, der bestod af politiretsassessor v. Osten og lands-overretsassessor Flensborg, blev ned-sat 27. febr. 1841. Dom blev afsagt 13. jan. 1842.

Gl. signatur: I. V.

28. 1849-50. Korrespondancesager vedr. personer, der af armèen anses for mistænkelige (overløbere, dessertører m.m.) 1 pk.

Anm.: Gl. signatur: C. IV.

29. 1854-55. Forhørsudskrifter m.m. vedr. et forbudt tysk selskab af murersvende og dets eventuelle forgrening til København 1 pk.

Anm.: Gl. signatur: I. VIII.

30. 1784-1811.

Kopibøger over sager der oversendes til pådømmelse ved diverse militære domstole 1 pk.

Anm.: Gl. signatur: G. VIII. 1.

31. 1820-47,
(div.år) Trykte fortegnelser over straffede personer i Slesvig og Holsten 1 pk.

Anm.: Fortegnelserne indeholder i skematisk form oplysninger om den straffede person og hans signalement, forbrydelsens art samt straffen og det sted, hvor undersøgelsen har fundet sted.

Gl. signatur: G. V. a-b.

C. Næringsforhold

32. 1809-61. Diverse laugssager 1 pk.

Anm.: Gl. signatur: G. VI.

Indhold:

Div. sager vedr. skibstømrerne, 1809-48 1 læg

Generaltabeller over laugenes medlemmer, 1814-61 1 læg

Korrespondancesager vedr. forskellige laugssvendes herberger eller samlingssteder, 1840 1 læg
Behandlede laugssager i politiretten, 1842-45 1 læg

33. 1795-1805.

Bryggerkommissionens protokol 1 bd.

Anm.: I henhold til frd. af 13/6 1755 ang. Københavns bryggerlaug etableredes en særlig domstol, kaldet Bryggerkommissionen, hvis opgave var at dømme i de sager, der appelleredes fra det såkaldte prøve-kammer, der bedømte øllets kvalitet. Domstolen skulle holdes på politikammeret, og retten var sammensat af politimesteren samt 2 af magistraten og 2 af de 32 mænds forsamling udpegede repræsentanter. Parterne skulle selv forebringe deres klager ligesom ved politiretten, og de måtte ikke møde ved prokurator. Afgørelserne kunne ikke appelleres. Ved frd. 30/8 1805 om ølbrygningen i København ophævedes Bryggerlaugget og den hidtil anvendte "ølvrugning".
Gl. signatur: K. IV.

34. 1795-1800.

Indkomne sager til Bryggerkommissionen 1 pk.

Anm.: Gl. signatur: K. IV.

35. 1817-19. Betænkninger ang. forholdsregler til forbedring af det københavnske øl 1 pk.

Anm.: I henhold til § 8 i frd. af 30/8 1805 tilkom det politiet at føre opsyn med bryggeriernes produkter. I pakken findes også forhørsudskrifter i sager mod københavnske bryggere.
Gl. signatur: I. IV.

D. Bevillingssager. Teater og forlystelsesetablissemeter.

36. 1816-48. Korrespondancesager vedr. diverse forlystelsesinstitutioner 1 pk.

Anm.: I parantes angives den gl. signatur.

Indhold:

Det kgl. theater, 1816-43
(G. XI. 1) 1 læg
Tivoli, 1842-48 (G.X. 12) 1 læg

37. 1836-48. Korrespondancesager vedr. bevilling
til at holde dansebod 1 pk.
Anm.: Gl. signatur: C. VI.

E. Diverse kontrol- og tilsynssager.

38. 1815-44. Korrespondancesager vedr. tilsynet
med trykte skrifter 1 pk.
Anm.: Gl. signatur: P. II.

- 39-
42. 1816-63,
(div.år) Korrespondancesager vedr. klubber, sel-
skaber og foreninger 4 pkr.
Anm.: Indeholder bl. a. anmeldelser
om oprettelse, love, ændringer i
bestyrelsen samt planlagte foran-
staltninger.
Gl. signatur: G. VII a-e.

Nemlig:

1816-23	1 pk.	1824-38	1 pk.
1839-47	1 pk.	1848-63	1 pk.

43. 1780-
1835. Diverse fortegnelser over jøder, der
opholder sig i København 1 pk.
Anm.: Bag i pakken et læg vedr. jø-
deurolighederne i København, 1820.
Gl. signatur: C. IX. a-e.

44. 1794-
1805. Journal over ankomne fremmede jøder 1 bd.
Anm.: I henhold til kgl. reskript af
27/12 1793 udstedtes en rådstuepla-
kat af 30/12 der fastsatte nye straffe
for fremmede jøder, der uden kgl. lej-
debrev opholdt sig i København.
Gl. signatur: C. IX c.

45-

48. 1809-50. Protokol over ikke-danske bekendere af den mosaiske religion

4 bd.

Anm.: I henhold til § 19 i anordn. af 29/3 1814 skulle fremmede jøder ansøge kancelliet om opholdstilladelse. Allerede fra 1809 havde politimesteren anlagt en særlig protokol, hvori de fremmede jøder registreredes, deres ankomst og afrejse. Bestemmelsen ophævedes ved lov af 5. april 1850.

Gl. signatur: C. IX a.

Nemlig:

1809-22	1 bd.	1823-47	1 bd.
1835-50	1 bd.	1847-50	1 bd.

49. 1844-46. Fortegnelser over jøder i København, født udenfor Danmark

1 pk.

Anm.: Gl. signatur: C. IX e.

F. Veterinær- og sundhedssager.

50. 1831-53. Korrespondancesager vedr. sundhedsvæsenet

1 pk.

Anm.: I parentes angives den gl. signatur.

Indhold:

Karantænevæsenet, 1831-48 (C. X. 2)	1 læg
Koleraepidemien, 1853 (C. XI)	1 læg

G. Sociale forhold.

Ingen i denne gruppe. Se dog under: Diverse sager I - III.

H. Renovationsforhold.

51. 1827-56. Korrespondancesager vedr. renovationsvæsen m.m.

1 pk.

Anm.: I parentes angives den gamle signatur.

Indhold:

Renovationssager, 1827-52 (C. I. 2-6)	1 læg
Sager vedr. brønde, 1854-56 (C. XI)	1 læg

I. Trafikforhold.

52. 1828-63. Korrespondancesager vedr. hyrekuske
og droskevæsenet i København 1 pk.
Anm.: Gl. signatur: C. V.

J. Politiske forhold.

53. 1820-31. Korrespondancesager vedr. undersøgelsen
mod dr. Dampe m. fl. 1 pk.

Anm.: I henhold til kancelliets skr.
af 18/11 1820 fik politidirektør
Kierulff og overretsassessor H. G.
Bentzen ordre til som kommissarier
at indlede en undersøgelse "af et
Selskab heri Staden, der har dannet
sig i den hensigt at bevirke en Folke-
Opstand".

Gl. signatur: E. I.

- 54-
55. 1822-58. Korrespondancesager vedr. politiets kon-
trol med tidens politiske bevægelser 2 pkr.
Anm.: Gl. signatur: E. III-IV og VI.

Nemlig:

1822-41 1 pk. 1842-58 1 pk.

56. 1834-45. Korrespondancesager vedr. politiets
kontrol med politiske bevægelser i
studenterkredse 1 pk.
Anm.: Gl. signatur: E. II-IV.

57. 1830-38. Korrespondancesager vedr. oprørske
opslag m.m. 1 pk.
Anm.: Gl. signatur: E. II. 1.

58. 1834-36. Korrespondancesager vedr. udenlandske politisk mistænkelige personer 1 pk.
Anm.: Gl. signatur: E. V.

K. Kongehuset og fremmede fyrstebesøg.

59. 1794-1859. Korrespondancesager vedr. diverse forhold ved kongehuset og hoffet 1 pk.
Anm.: Gl. signatur: D. I-II.

Indhold:

Christiansborg slots brand 1794, fortegnelse over reddede sager	1 læg
Skrivelser fra overhofmarskal Hauch ang. diverse begivenheder ved hoffet, 1801-13	1 læg
Skrivelser fra overhofmarskal Hauch ang. diverse forhold og personer ved hoffet, 1801-14	1 læg
Bryllupshøjtidelighederne ved hoffet, 1828	1 læg
Fred. VI.s regeringsjubilæum, 1833	1 læg
Fred. VI.s bisættelse, 1840	1 læg
Den preussiske konges besøg, 1844	1 læg
Chr. VIII.s død og bisættelse, 1848	1 læg
Prinsen af Nederlandenes besøg, 1855	1 læg
General Canroberts besøg, 1855	1 læg
Den russiske storfyrstes besøg, 1859	1 læg

L. Diverse.

- 60-62. 1793-1862. Korrespondancesager vedr. enkeltpersoner 3 pkr.
Anm.: Samlingen er yderst broget både med hensyn til de personer, den omhandler, og årsagen til, at der findes en særlig sag om dem. Adskillige af sagerne er ujournaliserede, men på grund af

person og årsag har de været forelagt politichef eller politidirektør.

Gl. signatur: H. I-III og I. V.

Nemlig:

A - E 1 pk. F - K 1 pk.
L - Ø 1 pk.

63. 1800-10. Indkomne sager til Brand-sessionen 1 pk.
Anm.: Gl. signatur: K. II.

64. 1800. Korrespondancesager vedr. presning af
håndværkersvende m.fl. til tjeneste på
Holmen 1 pk.
Anm.: Gl. signatur: Hist. arkiv
1740-1869. C. II.

65. 1807. Korrespondancesager vedr. det engelske
bombardement af København i 1807 1 pk.
Anm.: Gl. signatur: Hist. arkiv
1740-1869. D. I. 1.
I denne pakke er endvidere henlagt
en skrivelse fra Vandkomm., dateret
10/2 1808 om gravede brønde under be-
lejringen i 1807.

66-
68. 1797-1860. Diverse sager I-III 3 pkr.
Anm.: I parentes angives den gl.
signatur.

Indhold:

Pakke I:

Politimester Colds erklæring om
flytning af Axeltorvet, 1797
(C.X.11) 1 læg

Instruks for justitiarius i Po-
litiretten m.m. 1809-13 1 læg

Forslag til levering af klæde
m.m. fra straffeanstalten til
armèen, 1814 (G.X.3) 1 læg

Indstilling til kongen om hunde-
afgift, 1815 (C.X.15) 1 læg

Diverse skrivelser fra kontraadmiraal Krieger, 1815 (G.XI.2)	1 læg
Klage fra beboerne i Valby om anviske torvepladser, 1815 (C.X.12)	1 læg
Skriv. fra vejcorpset om grøfter og vandløb på Vesterbro, 1815 (C.X.3)	1 læg
Fortegnelse over udbrudte fanger, 1815-16 (G.X.2)	1 læg
Udgifter ved pågribelse af udbrudte fanger fra tugthuset, 1815-17 (G.X.4)	1 læg
Falske pengesedler, 1815-19 og 1824-33 (G.IX.6)	1 læg
Sager vedr. prostitutionen, 1815-42 (C.X.18)	1 læg
Tilsyn med lejlighedsarbejdere, 1816 (C.X.6)	1 læg
Rapporter om knækbrædder, 1816 (C.X.13)	1 læg
Sløjfning af grøfter på Blegdamsvejen, 1816 (C.X.5)	1 læg
Sager vedr. tyende og fæstevæsen, 1816, 1822 og 1829 (C.X.9)	1 læg
Søndagsskole i forbedringshuset, 1817 (G.X.5)	1 læg
Kontrol med tilmeldinger og flytninger, 1817 (G.X.7)	1 læg
Erklæring om beskaffenheden af støbte talglys, 1817 (G.IX.1)	1 læg
Opstanden og ildspåsættelsen i tugt- og rasphuset 25/6 1817 (I.IV)	1 læg
Sager vedr. husvilde, 1817-18 (C.X.4)	1 læg
Indberetning om katolikker i Nørre kvarter og på Christianshavn, 1818 (C.X.10)	1 læg
Forslag til omordning af medicinalpolitiet, 1819 (P.I.1)	1 læg
Forslag ang. løsgængerens behandling, 1819-23 (C.X.8)	1 læg

Pakke II:

Forslag til forandring af flyttetiden, 1820 (C.X.14)	1 læg
Fortegnelse over mistænkelige personer i de forskellige kvarterer, 1820 (P.I.3)	1 læg
Oversigt over fnatpatienter og veneriske patienter blandt militæret, 1820 (G.IX.3)	1 læg
Sag vedr. karrikatur af Fred. VI, 1820 (E.IV.1)	1 læg
Private breve fra Kierulffs embedstid, 1820-36 (G.IX.8)	1 læg
Omkostninger ved syge arrestanters kur og pleje, 1821 (G.X.8)	1 læg
Rapporter om overfald på vejfarende, 1821-26 (P.I.5)	1 læg
Anslag mod kongens liv, 1822 (E.IV.2)	1 læg
Rapport ang. et formodet påtænkt udbrud af slaverne i Stokhuset, 1823 (G.X.6)	1 læg
Omdannelse af Wilders bro til vindebro, 1823 (C.X.17)	1 læg
Modtagelse af fanger i Blå-tårn, 1824 (G.X.7)	1 læg
Anslag mod kongen og prins Christian, 1824 (E.IV.3)	1 læg
Udkast til havneanordning, 1824 (P.I.4)	1 læg
Diverse indberetninger fra Kystpolitiet, 1824, 1842-43 (G.IX.12)	1 læg
Diverse skrivelser fra vicepolitidirektør Bræstrups tid, 1825-30 (G.IX.14)	1 læg
Diverse ansøgninger om understøttelse, 1825-37 (G.IX.7)	1 læg
Skriv. fra kancelliet ang. tømmersvendenes arbejdsnedlæggelse, 1826 (P.I.6)	1 læg
Diverse brand- og vandsager, 1828-58	1 læg

Pakke III:

	Antallet af næringsbrugere i København i slutningen af 1831 (G.X.9)	1 læg
	Diverse private anliggender der har været forelagt Bræstrup til afgørelse, 1831-58 (G.IX.13)	1 læg
	Dragervæsenet på Toldboden, 1834-55 (C.XI)	1 læg
	Frk. Dannemands bryllup med løjtnant Zachariæ, 1836 (E.IV.5)	1 læg
	Diverse bjergningssager, 1838-60 (G.X.11)	1 læg
	Besværing fra høkere over fastsættelsen af torvepriser, 1844 (G.IX.5)	1 læg
	Adam Oehlschlägers bisættelse, 1850 (D.II.6)	1 læg
	H.C. Ørsteds bisættelse, 1851 (D.II.7)	1 læg
	Tumult mellem civile og militære, 26/9 1852 (E.IV.11)	1 læg
	Assessor Rothes indberetninger til Bræstrup ang. foretagne diverse politiundersøgelser i provinsen, 1854-59 (G.X.13)	1 læg
	En formodet sammensværgelse mellem de i København garnisonerede holstenske soldater, 1857 (E.IV.12)	1 læg
	Rapporter om opslåede skandskrifter mod generalkrigskommissær Wisborg, 1858 (E.IV.13)	1 læg
1801-06.	Journal over indkomne breve	1 bd.
	<u>Anm.:</u> Til at begynde med indføres brevets indhold meget udførligt. Efterhånden bliver indførslerne ret summariske. De enkelte breve har fået et fortløbende nr., og ud for hvert brev er angivet, hvad der er sket i sagen.	
1812-15.	Journaler over indkomne breve	2 bd.
	<u>Anm.:</u> Disse bind er ført på fortrykt skematisk papir og oplyser om, hvad der er sket med brevet: Hvornår besvaret, berigtiget på anden måde samt anmærkninger.	

Nemlig:

1812-13 1 bd. 1814-15 1 bd.

1845-63. Journaler for fogedforretninger (foged-
 protokoller) 17 bd.

Anm.: Indeholder notater om bl.a. for-
kyndelser og eksekution af afsagte dom-
me. Bag i protokollen findes alfabetis-
ke registre.

Nemlig:

1845-46	1 bd.	1846-47	1 bd.
1847-48	1 bd.	1848-49	1 bd.
1849-50	1 bd.	1850-51	1 bd.
1852	1 bd.	1852-53	1 bd.
1853-54	1 bd.	1854	1 bd.
1855-56	1 bd.	1856-57	1 bd.
1857-58	1 bd.	1858-59	1 bd.
1860-61	1 bd.	1861-62	1 bd.
1862-63	1 bd.		

1820-28. Protokol over straffede personer 1 bd.

Anm.: Protokollen giver flg. oplys-
ninger. Den straffedes navn, føde-
sted og alder, straffen og forbry-
delsens art. Endvidere findes der en
anmærkningsrubrik med div. oplysning-
er. Bag i protokollen findes alfabetisk
register.

1842-45,
1849-60. Protokol over løsladte personer 4 bd.

Anm.: Ført på fortrykt skematisk papir.
Der gives flg. oplysninger: Navn, stil-
ling, bopæl, fødested og alder, hvorfor
tiltalt el. straffet og når løsladt.
Endvidere findes en bemærkningsrubrik.
Bag i protokollen alfabetisk register.

Nemlig:

1842-45	1 bd.	1849-53	1 bd.
1853-57	1 bd.	1857-60	1 bd.

1849-61. Protokoll over bortsendte personer 2 bd.

Anm.: Ført på fortrykt skematisk papir. Protokollen indeholder flg. rubrikker: Navn, fødested og alder, forbrydelsens art og straffen, hvortil og når hjemsendt samt signalement. Bag i protokollen alfabetisk navnerregister.

Nemlig:

1849-55 1 bd. 1855-61 1 bd.

1861-62. Anmeldte forbrydelser 8 bd.

Anm.: Indeholder den først optagne rapport i sagen. Fra 1863 findes i 2. inspektorat udførlige anmeldelsesprotokoller under titløn: Protokol over stjalne og tabte sager.

Nemlig:

1860-61 1 bd. 1861 2 bd.
1861-62 1 bd. 1862 3 bd.
1862-63 1 bd.

1861-62. Anmeldte forbrydelser 13 pkr.

Anm.: Er sager til tyverianmeldelsesprotokollerne.

Nemlig:

1861 6 pkr. 1862 7 pkr.

1860-63. Protokoller over tilrejsende 15 bd.

Anm.: Ført på skematisk papir. Protokollerne indeholder flg. oplysninger: Den rejsendes personalia, hvor han har taget logi, hvorlænge han vil blive i byen og hvornår bortrejst.

Nemlig:

1860-61 1 bd. 1861 5 bd.
1862 5 bd. 1862-63 1 bd.
1863 3 bd.

- 1826-30. Protokol over Logerende nr. 4 1 bd.
Anm.: Er en fortegnelse over kvinder, der mistænkes for løsagtighed. Protokollen indeholder først og fremmest oplysninger om de pågældende kvinders adresseforandringer, dog også enkelte personelle oplysninger. Protokollen er forsynet med et alfabetisk register. Protokol nr. 1-3 eksisterer ikke.
- 1833-42. Protokol over løsagtige kvinder 1 bd.
Anm.: Protokollen, der er forsynet med alfabetisk register, indeholder ret udførlige personlige oplysninger om de indførte kvinder.
- 1828-48. Journal over indskrevne offentlige fruentimmer 1 bd.
Anm.: De indskrevne kvinder har løbe nr. 1-726. I periodens slutning gives som regel udførlige personlige oplysninger om de enkelte kvinder. Protokollen giver desuden oplysning om ændringer af bopæl, lægeeftersyn og eventuelle idømte straffe. Protokollen har foran alfabetisk navnerregister.
- 1843-49. Protokol over indskrevne offentlige fruentimmer 1 bd.
Anm.: Er en videreførelse af den foran registrerede "Journal", dog har man ikke givet de enkelte kvinder nr. Bag i protokollen alfabetisk navnerregister.
- 1849-60. Protokol over indskrevne offentlige fruentimmer 1 bd.
Anm.: I denne protokol, der er en videreførelse af den foregående, er man atter begyndt at give de indskrevne kvinder nr. Foran i protokollen findes alfabetisk navnerregister. Bag i protokollen findes forskellige oversigter f. eks. over kvindernes øgenavne, de huse hvori de var indlogeret, fortegnelse over afdøde kvinder siden 1830 med angivelse af dødssted m.m.

- 1855-62. Protokol over indførte offentlige fruentimere 1 bd.
Anm.: Som regel har hver person sin side, og der indledes med en kort levnedbeskrivelse. Derefter følger adresseændringerne og notater om læge- eller hospitalsbehandling. Protokollen er foran forsynet med alfabetisk navnerregister.
- 1843-50. Observationsprotokoller 3 bd.
Anm.: Protokollen er anlagt 29. august 1843. Protokollen er anlagt som en alfabetisk fortegnelse over de kvinder, der har været til eftersyn for venerisk sygdom eller har været indlagt på hospital. Som regel gives også visse personlige oplysninger om de enkelte kvinder. Der er henvisning fra den ene protokol til den anden.
Nemlig:
1843-48 (nr. 1) 1845-50 (nr. 2)
1845-49 (nr. 3?)
- 1850-65. Observationsprotokoller 3 bd.
Anm.: På ryggen står: Observationsprotokol nr. 3. Er en protokol over unge kvinder, som er mistænkt for at drive utugt eller for at være smittet med kønsygdomme. De er blevet forhørt af politiet og undersøgt af læge, og protokollen giver ofte meget omhyggelige oplysninger om den enkeltes personalia, beskæftigelse m.m. Bag i protokollen alfabetisk navnerregister.
Se videre under 3. inspektorat.
Nemlig:
1850-54 1 bd. 1854-56 1 bd.
1856-65 1 bd.
- 1849-63. Observationsprotokoller 3 bd.
Anm.: Denne protokolrække er en kronologisk ført fortegnelse over de kvinder, der er blevet undersøgt for kønsygdomme samt indlagt og udskrevet fra hospital. Protokollen indeholder desuden

enkelte personlige oplysninger om de undersøgte kvinder. I protokollerne findes alfabetiske navneregistre.

Nemlig:

1849-55 1 bd. 1855-60 1 bd.
1860-63 1 bd.

1833-62. Rapporter om offentlige fruentimmere 4 pkr.

Nemlig:

1833-57 1 pk. 1858-60 1 pk.
1861 1 pk. 1862 1 pk.

1860-63. Rapporter om løsagtige kvinder 7 pkr.

Nemlig:

1860 2 pkr. 1861 2 pkr.
1862 2 pkr. 1863 1 pk.

1839-63. Politilægens protokoller 2 pkr.

Anm.: 6 bd. i 2 pkr.

Nemlig:

1839-49 1 pk. 1849-63 1, pk.

1839-64. Alfabetiske registre til politilægens
protokoller 1 pk.

Anm.: 3 bd. i 1 pk.

1845-63. Syns- og undersøgelsesforretninger over
selvmordere og dødfundne personer 6 bd.

Nemlig:

1845-48 1 bd. 1848-51 1 bd.
1851-53 1 bd. 1853-57 1 bd.
1857-62 1 bd. 1862-63 1 bd.

1805-23. Diverse registre 1 pk.

Indhold:

- 1) Fortegnelse over lig, der er jordet på kirkegården udenfor Nørreport 1805-06 og 1809-10 2 bd.
- 2) Alfabetisk fortegnelse over københavnske bryggere 1806-1809 1 bd.
- 3) Fortegnelse over hjemvendte søfolk fra engelsk fangenskab, 1814 (?) 1 bd.
- 4) Fortegnelse over anholdte fulde folk, personer uden logis, uberettiget ophold m.m., 1820-23 1 bd.

Perioden 1863-1919.

Hovedmængden af arkivalier fra denne periode er modtaget ved to afleveringer i 1911 og 1951, men der er dog afleveret supplerende materiale ved senere lejligheder, senest i december 1974. Arkivalierne er blevet gennemgået med en nyregistrering for øje, og de er desuden blevet ompakket og etiketteret. Arkivmaterialet fra denne periode lå til at begynde med på Domhusets loft, idet politidirektøren i hele den her behandlede periode residerede på Domhuset. I 1924 fraflyttede Københavns politi Domhuset på Nytorv og tog den nyopførte Politigård i besiddelse. Samtidig overførtes arkivalierne til den nye bygning, hvor der indrettedes et særligt arkivlokale. Meget tyder på, at man ved denne lejlighed har kasseret en række arkivalier, navnlig pakkesager, som man ikke længere mente at have brug for. En række centrale protokolrækker med tilhørende sager blev dog bevaret intakt.

Politidirektørens sekretariat

1863-1936. Politidirektørens protokol 48 bd.

Anm.: Se foran s. 108.

Nemlig:

1863-65	1 bd.	1865-67	1 bd.
1867-69	1 bd.	1869-71	1 bd.
1871-74	1 bd.	1874-75	1 bd.
1876-78	1 bd.	1878-79	1 bd.
1879-81	1 bd.	1881-82	1 bd.
1882-83	1 bd.	1883-85	1 bd.
1885-86	1 bd.	1886-88	1 bd.
1888-89	1 bd.	1889-90	1 bd.
1890-91	1 bd.	1891-92	1 bd.
1892-93	1 bd.	1893	1 bd.
1894-95	1 bd.	1895	1 bd.
1896	1 bd.	1896-97	1 bd.
1897	1 bd.	1897-98	1 bd.

1898	2 bd.	1898-99	1 bd.
1899	1 bd.	1899-1900	1 bd.
1900	1 bd.	1900-01	1 bd.
1901	1 bd.	1901-02	1 bd.
1902-03	1 bd.	1903	1 bd.
1903-04	1 bd.	1904	1 bd.
1904-05	1 bd.	1905-06	1 bd.
1906-07	1 bd.	1907-10	1 bd.
1911-14	1 bd.	1914-17	1 bd.
1917-23	1 bd.	1923-27	1 bd.
1927-36	1 bd.		

1863-1933. Journaler til politidirektørens protokol 47 bd.

Anm.: Ført på fortrykt skematisk papir og med flg. rubrikker: år og dag, register-nr., sagens art, afgjort ved resolution, forlig eller anden måde, afgjort med mulkt el. anden straf, mulktene tilfaldet samt yderligere oplysninger. Skemaet ændres i 1897 og 1907. Fra 1907 findes indheftet alfabetisk personregister bag i de enkelte bind.

Nemlig:

1863-64	1 bd.	1865-68	4 bd.
1869-70	1 bd.	<u>Anm.:</u> 1 bd. for hvert år.	
1871-74	1 bd.	1874-76	1 bd.
1876-78	1 bd.	1878-80	1 bd.
1880-82	1 bd.	1882-83	1 bd.
1883-85	1 bd.	1886-87	1 bd.
1887-89	1 bd.	1889-91	1 bd.
1891-93	1 bd.	1893-95	1 bd.
1896-1920	25 bd.		
<u>Anm.:</u> 1 bd. for hvert år.		1921-22	1 bd.
1923-24	1 bd.	1925-27	1 bd.
1927-33	1 bd.		

1863-1906. Journalregistre til politidirektørens protokol 16 bd.

Anm.: Fra 1907 indheftes registre bag i politidirektørens protokol.

Nemlig:

1863-65	1 bd.	1866-77	1 bd.
1877-81	1 bd.	1882-86	1 bd.
1886-90	1 bd.	1891-95	1 bd.
1896-97	1 bd.	1898-1906	9 bd.

Anm.: 1 bd. for
hvert år.

1864-1929. Alfabetiske registre over tilhold givet ved
politidirektørens protokol 4 bd.

Nemlig:

1864-82	1 bd.	1883-96	1 bd.
1897-1913	1 bd.	1914-29	1 bd.

- 1863-69. Protokoller for reservesager, se s.109.
1863-70. Journaler for værnepligtssager, se s.109.
1863-1919. Hovedjournaler, se s.109.
1863-1919. Journalregistre til hovedjournalen, se s.110.
1863-1919. Journalsager, se s. 110.

Udtagne journalsager saglig ordnet

Også efter 1863 fortsatte man med at samle vigtigere journalsager på politidirektørens kontor og undlade at henlægge dem i den lange række af journalsager. Man kaldte denne samling "Nyere historisk Arkiv", og den var opdelt i 3 rækker, mærket A-C. Samlingen har tydeligt præg af at være blevet til over en længere årrække, og der var ikke tale om en systematisk opdeling af sagerne. Landsarkivet modtog denne gruppe sager i 1962, og ved afleveringen i 1974 modtoges yderligere materiale af samme karakter, som naturligt hører sammen med "Nyere historisk Arkiv". Man har derfor fundet det praktisk at opløse de gamle grupper A-C og foretage en mere systematisk opstilling. Hele samlingen er blevet nyregistreret, og ved gennemgangen er fjernet en del dubletter, tryksager og rene ekspeditionssager. Med hensyn til de dele af samlingen, som ved afleveringen hørte til "Nyere historisk Arkiv" er den gamle signatur noteret i

anmærkningerne. Se også under 1. politiinspektorat s. 157 ff. Ved nyregistreringen er anvendt den på side 111 anvendte gruppering.

A. Politiets organisation, personale og lokaleforhold.

1. 1849-64. Korrespondancesager vedr. omordningen af Københavns politi 1 pk.
Anm.: Gl. signatur: Nyere hist. arkiv. Afd. A, nr. 1.
- Indhold:
- 1) Diverse forslag, udkast m.m. 1849-62 1 læg
 - 2) Journal m. tilhørende sager vedr. omordningen af Københavns politi, 1863-64 1 læg
 - 3) Brevbog for sager vedr. omordningen af Københavns politi, 1863-64 1 bd.
 - 4) Fortegnelse over ansøgere til Københavns politi, 1863ff 1 bd.
2. 1881-1916. Korrespondancesager vedr. Politivedtægten og ændringer i denne 1 pk.
Anm.: Gl. signatur: Nyere hist. arkiv. Afd. C. nr. 16-17.
- 2a. 1919-22. Korrespondancesager vedr. retsplejereformens gennemførelse 1 pk.
Anm.: Indeholder diverse sager vedr. retsplejereformens indflydelse på Københavns politis organisation og fremtidige arbejdsopgaver.
3. 1925-26. Politikommissionen af 23/6 1925, dens arkiv 1 pk.
Anm.: 23/6 1925 nedsatte justitsministeriet en kommission, hvis formål var at overveje, om der var grund til at ændre den bestående ordning af landets politi. Politiinspektør Hakon Jørgensen blev medlem af kommissionen.
Gl. signatur: Nyere hist. arkiv. Afd. C. nr. 14.

4. 1926-27. Forhandlingsprotokol for politikommissionen af 27/3 1926 1 bd.
Anm.: Kommissionen blev nedsat 27/3 1926 af politidirektøren med politiinspektør Buch som formand. Dens opgave var at undersøge, om den eksisterende politistyrke var tilstrækkelig til på forsvarlig måde at røgte påhvilende hverv.
Gl. signatur: Nyere hist. arkiv.
Afd. C. nr. 10.
5. 1926-29. Politikommissionen af 27/3 1926, dens arkiv 1 pk.
Anm.: Gl. signatur: Nyere hist. arkiv.
Afd. C. nr. 10-14.
6. 1929-31. Politikommissionen af 12/1 1929, dens arkiv 1 pk.
Anm.: 12/1 1929 nedsatte justitsministeriet et udvalg, hvis formål var at overveje spørgsmålet om en ordning af Københavns politi. Politidirektør Fabricius Hansen var medlem af udvalget.
Gl. signatur: Nyere hist. arkiv.
Afd. C. nr. 12-14.
- 1933-39. Korrespondancesager vedr. enhedspolitiets oprettelse 1 pk.
7. 1931-33. Politikommissionen af 18/6 1931, dens arkiv 1 pk.
Anm.: Ved skriv. af 18/6 1931 nedsatte justitsministeriet en kommission med det formål at overveje mulighederne for et udvidet samarbejde mellem politikredsene. Politidirektør A. Fabricius Hansen var medlem af kommissionen.
Gl. signatur: Nyere hist. arkiv.
Afd. C. nr. 11.
8. 1899-1905. Korrespondancesager vedr. indlemmelsen af Brønshøj, Valby og Sundbyerne i København 1 pk.
Anm.: Gl. signatur: Nyere hist. arkiv.
Afd. B. nr. 6.

- 8a. 1937-45. Korrespondancesager vedr. hovedstadskommissionen 1 pk.
Anm.: Vedrører Københavns politis synspunkter i forbindelse med en eventuel indlemmelse af Frederiksberg kommune og andre kommuner i hovedstadsområdet i Københavns kommune.
9. 1938-41. Korrespondancesager vedr. eventuel henlægelse af de under Frederiksberg politikreds henhørende politimæssige forretninger under Københavns politi 1 pk.
Anm.: 1. febr. 1938 nedsatte justitsministeriet et udvalg med den opgave at undersøge muligheden for at henlægge de under Frederiksberg politikreds henhørende politimæssige forretninger under Københavns politi. Politidirektør I. Stamm fik sæde i udvalget.
Gl. signatur: Nyere hist. arkiv.
Afd. C. nr. 35.
10. 1902-18. Korrespondancesager vedr. oprettelsen af Centralbureauet for identifikation af forbrydere 1 pk.
Anm.: Gl. signatur: Nyere hist. arkiv.
Afd. C. nr. 2.
- 10a. 1928-48. Korrespondancesager vedr. politiets pressearkiv og generalregistratur 1 pk.
Indhold:
Korrespondancesager vedr. politiets pressearkiv, 1928-48 1 læg
Anm.: Fra ca. 1928 påbegyndtes en udklipsvirksomhed af avisartikler af interesse for Københavns politi, og man beskæftigede en særlig pressesekretær med dette arbejde. Fra 1/6 1948 overgik udklipsvirksomheden til 4. afd.
Korrespondancesager vedr. udarbejdelsen af forslag til generalregistratur for Københavns politi, 1932-34 1 læg

Anm.: 22/12 1932 nedsatte politidirektøren et udvalg med kontorchef K. Larsen som formand for at udarbejde forslag om indretning og førelse af generalregister for Københavns politi.

11. 1876-94. Korrespondancesager vedr. udvidelse af politistyrken 1 pk.
Anm.: Gl. signatur: Nyere hist. arkiv. Afd. A. nr. 2-5.
12. 1901-14. Korrespondancesager vedr. udvidelse af politistyrken i København 1 pk.
Anm.: Sagen rejses i forbindelse med de store indlemmelser i Københavns kommune efter år 1900. Gl. signatur: Nyere hist. arkiv. Afd. C. nr. 9.
13. 1873-90. Korrespondancesager vedr. politistyrkens lønningsforhold 1 pk.
Anm.: Gl. signatur: Nyere hist. arkiv. Afd. A. nr. 2-4. I pakken er henlagt et læg vedr. politiet i Gøteborg, Stockholm m.m., 1886-90.
14. 1902-15. Korrespondancesager vedr. politistyrkens fridøgn, ferie m.m. 1 pk.
Anm.: Gl. signatur: Nyere hist. arkiv. Afd. C. nr. 8.
15. 1908-19. Korrespondancesager vedr. lønforbedringer for politistyrken 1 pk.
Anm.: Gl. signatur: Nyere hist. arkiv. Afd. C. nr. 5.
16. 1910-21. Korrespondancesager vedr. ansættelse af kvindeligt politi 1 pk.
Anm.: Foruden generelle sager indeholder pakken også ansøgninger om stillinger som kvindeligt politi. Gl. signatur: Nyere hist. arkiv. Afd. C. nr. 26.

17. 1885-94. Korrespondancesager vedr. de såkaldte "statskassebetjente" 1 pk.
Anm.: I henhold til foreløbig lov af 27. okt. 1885 ansattes under Københavns politi ca. 100 politibetjente, der aflønnedes af statskasseseidler.
18. 1885-92. Gendarmerikorpsset 1 pk.
Anm.: Udskilt af rækken af journalsager. J. nr. 5950/1885.
19. 1871-1950. Korrespondancesager vedr. Københavns politis Begravelsesforening, Understøttelsesforening og Bræstrups stiftelse 1 pk.
Anm.: Gl. signatur: Nyere hist.arkiv. Afd. C. nr. 1.
Indhold:
Begravelsesforeningen, 1871-1932 1 læg
Understøttelsesforeningen, 1875-1950 1 læg
Bræstrups stiftelse, 1897-1918 1 læg
- 19a. 1919-50. Korrespondancesager vedr. politirådet i København 1 pk.
Anm.: Indeholder først og fremmest sager vedr. valg af politirådet, men også enkelte sager der har været forelagt rådet. Se desuden anmærkningen til efterfølgende protokol.
- 19b. 1920-51. Protokol ang. valg til politirådet i København 1 bd.
Anm.: I henhold til retsplejelovens § 118 nedsattes med politidirektøren som formand et råd, hvis opgave bl.a. var at fremkomme med forslag ang. tjenestens udførelse og regler for forfremmelse og afskedigelse af medlemmer af politistyrken. 13/10 1920 godkendte justitsministeriet det for rådet gældende reglement, der indeholdt de nærmere regler for afholdelse af valg til rådet.

- 19c. 1924. Korrespondancesager vedr. Københavns politiforening 1 pk.
Anm.: Samtlige sager er journaliseret i hovedjournalen under nr. 4429 med undernumre. Der har utvivlsomt eksisteret tilsvarende sager fra andre år, men de synes ikke bevaret i samme udstrækning.
- 19d. 1937-38. Korrespondancesager vedr. udvalget til udarbejdelse af instruks for politiassistentene 1 pk.
Anm.: Udvalget nedsattes 4/12 1936 af politidirektøren med politiinspektør Møllerup som formand.
- 19e. 1882-1954. Korrespondancesager vedr. de under politiet ansatte læger 1 pk.
Anm.: Indeholder bl. a. sager vedr. ansættelse, aflønning, udarbejdelse af instrukser for de forskellige grupper af læger, herunder visiterende læger og fængselslæger.
- 19f. 1899-1951. Diverse sager vedr. politikorpset 1 pk.
Indhold:
1) Spørgeskort til politiet, 1899-1951 1 læg
2) Fri tandbehandling, 1920-45 1 læg
3) Polititjenestemændenes forhandlingsret, 1921-38 1 læg
4) Aflønning af de københavnske polititjenestemænd, 1936-37 1 læg
20. 1936-37. Korrespondancesager vedr. et af politidirektøren i dec. 1936 nedsat internt udvalg til at overveje Københavns politis ønsker om ændringer af de af regeringen forelagte nye tjenestemandsløve samt politi- og arrestlove 1 pk.
Anm.: Gl. signatur: Nyere hist. arkiv. Afd. C. nr. 34.

21. 1936-37. Korrespondancesager vedr. forelagte lovforslag om ny tjenestemandsløvslov, enhedspoliti m.m. 1 pk.
Anm.: Gl. signatur: Nyere hist. arkiv. Afd. C. nr. 15.
22. 1863-1921. Korrespondancesager vedr. politiets lokaler 1 pk.
Anm.: Gl. signatur: Nyere hist. arkiv. Afd. C. nr. 3 og 4.
23. 1870-1919. Protokol over lejekontrakter indgået af politiet 1 bd.
Anm.: Gl. signatur: Nyere hist. arkiv. Afd. C. nr. 4.
24. 1874-1903. Korrespondancesager vedr. politiets lokaleforhold 1 pk.
Anm.: Pakken indeholder forskellige forslag til nybygninger, herunder nyt fængsel samt sager vedr. overtagelse af de kommunale kontorer i Domhuset efter magistratens udflytning i 1903.
Gl. signatur: Nyere hist. arkiv. Afd. B. nr. 38.
25. 1910-38. Korrespondancesager vedr. opførelsen af Politigården på Polititorvet og dens ibrugtagen 1 pk.
Anm.: Gl. signatur: Nyere hist. arkiv. Afd. C. nr. 27.
- 25a. 1932-38. Korrespondancesager vedr. politiets lokaler 1 pk.
Anm.: Bagest i pakken findes en del ældre planer over kontorfordelingen på Politigården.

26. 1926-60. Korrespondancesager vedr. Politigårdens
marketenderi 1 pk.
Anm.: Gl. signatur: Nyere hist. arkiv.
Afd. C. nr. 29.
- 26a. 1941-54. Korrespondance- og regnskabssager vedr.
Politigårdens kooperative marketenderi 1 pk.
- 27-
29. 1869-
1935. Diverse korrespondancesager vedr. Køben-
havns politi I-III 3 pkr.
Anm.: Gl. signatur: Nyere hist. arkiv.
Litra A-C, diverse nr.

Indhold:

I (27)

- Politivedtægten af 18. jan. 1869,
1868-69 1 læg
- Sammenlægning af politivæsenet for
København og Frederiksberg,
1872-77 1 læg
- Politiskolen, 1911-35 1 læg

II (28)

- Politiets telefoner, 1873-1910 1 læg
- Politiets omordning, normalar-
bejdsdag, alarmskabene, 1918-19 1 læg
- Ny tjenestefordeling, 1911-14 1 læg
- Ordning af spisetider under nat-
tjeneste, 1914-15 1 læg
- Omordning af ordenspolitiets
tjeneste, 1915-16 1 læg
- Om at nyde forfriskninger i
patruljetiden, 1912-15 1 læg
- Lettelser i stationsvagtjtjenes-
ten, 1911 1 læg
- Stationsskrivernes ønske om at
gøre tjeneste i civil påklædning,
1915 1 læg
- De "lange Holds" stationsvagt,
1915 1 læg

III (29)

	Patruljetjenesten i forstædernes udkanter, 1869-72	1 læg
	Jacob Pinques legat, 1881-95	1 læg
	Reglement for politihjælp, 1887-1889	1 læg
	Diverse angreb på politiet, 1895-1896	1 læg
	Frihavns politiet, 1895-97	1 læg
	Udgivelse af "Danske Politief-terretninger", 1901-20	1 læg
	Kassererembedet, 1903-11	1 læg
29a-b.	1878-1945. Bekendtgørelser fra politiet offentliggjort i københavnske dagblade	1 bd. 1 pk.

B. Fængsels- og arrestforhold samt sager vedr. forbrydelser og forbrydere.

30. 1858-1920. Korrespondancesager vedr. de københavnske arrester og fængsler 1 pk.
Anm.: Indeholder hovedsagelig generelle sager.
Gl. signatur: Nyere hist. arkiv.
Afd. C. nr. 19-20.
31. 1871-1920. Korrespondancesager vedr. Christianshavns arrest 1 pk.
Anm.: Gl. signatur: Nyere hist. arkiv.
Afd. C. nr. 21.
32. 1874-1929. Korrespondancesager vedr. Nytorv arrest 1 pk.
Anm.: Gl. signatur: Nyere hist. arkiv.
Afd. C. nr. 21.
33. 1888-1935. Korrespondancesager vedr. Vestre fængsel 1 pk.
Anm.: Gl. signatur: Nyere hist. arkiv.
Afd. C. nr. 21, 22 og 24.

34. 1896-
1938. Korrespondancesager vedr. diverse fængselsforhold 1 pk.
Anm.: Gl. signatur: Nyere hist. arkiv.
Afd. C. nr. 19-20 og 23.
35. 1871-
1919. Korrespondancesager vedr. transport af arrestanter, herunder anskaffelse af cellevogne 1 pk.
Anm.: Gl. signatur: Nyere hist. arkiv.
Afd. C. nr. 21.
36. 1877-
1938. Korrespondancesager vedr. ansættelse af fængselsinspektør, -præst og ekspeditionssekretær 1 pk.
Anm.: Gl. signatur: Nyere hist. arkiv.
Afd. C. nr. 25.
Indhold:
1) Fængselsinspektøren, 1895-1938 1 læg
2) Fængselspræsten, 1877-1937 1 læg
3) Ekspeditionssekretæren, 1918-1919 1 læg
37. 1884-
1937. Korrespondancesager vedr. fængselspersonalet 1 pk.
Anm.: Pakken indeholder såvel generelle sager om lønforhold m.m. samt enkelte personalesager.
Gl. signatur: Nyere hist. arkiv.
Afd. C. nr. 19-20.
38. 1863-
1924. Fortegnelse over sager ang. udlevering af forbrydere til og fra udlandet 1 bd.
Anm.: Bag i protokollen findes et alfabetisk register. Protokollen oplyser forbryderens navn og forseelse samt udleveringsdato eller modtagelsesdato. Endvidere er angivet de enkelte sagers journalnr. i politidirektørens journal.
Gl. signatur: Nyere hist. arkiv.
Afd. C. nr. 33.

39. 1885-1915. Korrespondancesager vedr. enkelte forbrydelser og forbrydere 1 pk.
Anm.: Gl. signatur: Nyere hist. arkiv.
Litra A-B, diverse nr.
Indhold:
Juweltyveriet i Kronprinsensgade, 1911 1 læg
Bankrøveriet i Sparekassens Østerbroafdeling, 1913 1 læg
J.F. Damschneider, 1910-15 1 læg
E.F.W. Haseloff, 1891-93 1 læg
Lommetyvebanden Banfy, Giebartowsky m.fl., 1885-91 1 læg
- 39a. 1930-31. Korrespondancesager vedr. det såkaldte "Borende X" 1 pk.
Anm.: Det borende X eller grønthandler Jul. Alfred Torvald Framlev, der en lang årrække havde unddraget sig pågribelse trods talrige indbrud, blev omsider afsløret og dømt ved Østre landsret 18/8 1931. Pakken indeholder dels visse udskrifter af straffesagen mod Framlev dels diverse korrespondancesager i forbindelse med jagten på ham.
- C. Næringsforhold.
40. 1883-1930. Korrespondancesager vedr. torvehandelens tilrettelægning 1 pk.
Anm.: Gl. signatur: Nyere hist. arkiv.
Litra B. nr. 47.
41. 1905-23. Korrespondancesager vedr. vedr. fisketorvet på Gl. Strand og fiskeriauktionerne i Christiansgade 1 pk.
Anm.: Gl. signatur: Nyere hist. arkiv.
Afd. B. nr. 13.
- 41a. 1893-1921. Korrespondancesager vedr. Grønttorvet 1 pk.

42. 1876-
1920. Korrespondancesager vedr. administrationen
af helligdagsloven og lukkeloven 1 pk.
Anm.: Gl. signatur: Nyere hist. arkiv.
Afd. B. nr. 21.
43. 1883-
1901. Korrespondancesager vedr. beværterforhold 1 pk.
Anm.: Gl. signatur: Nyere hist. arkiv.
Afd. B. nr. 5.
44. 1888-
1913. Korrespondancesager vedr. natbevilling
til restauranter 1 pk.
Anm.: Forrest i pakken ligger en sam-
let fortegnelse over givne bevillinger.
Gl. signatur: Nyere hist. arkiv.
Afd. B. nr. 31.
- 44a. 1886-93. Protokol over optrædende personer i offent-
lige beværtningslokaler 1 bd.
Anm.: Protokollen indeholder i kronolo-
gisk rækkefølge og ordnet efter de for-
skellige etableringer navn, fødested
og alder på de personer, der har fået
tilladelse til optræden. Der oplyses des-
uden præstationens art, den pågældendes
adresse og afmeldelsesdato.
45. 1873-97. Korrespondancesager vedr. tildeling af
stadepladser for mineralvandsvogne 1 pk.
Anm.: Gl. signatur: Nyere hist. arkiv.
Afd. B. nr. 30.
46. 1864-
1925. Fortegnelse over sager ang. kvaksalveri
og uberettiget handel med medikamenter 1 bd.
Anm.: Fortegnelsen indeholder navn på
den sigtede samt henvisning til jour-
nalnr. i politidirektørens journal.
Gl. signatur: Nyere hist. arkiv.
Afd. C. nr. 33.

47. 1915-35. Korrespondancesager vedr. forbud mod salg af fyrværkerisager m.m. 1 pk.
Anm.: Gl. signatur: Nyere hist. arkiv. Afd. C. nr. 30. Se også pk. nr. 59.

48. 1863-1927. Korrespondancesager vedr. diverse næringssspørgsmål 1 pk.
Anm.: Gl. signatur: Nyere hist. arkiv. Afd. A-B, diverse nr.

Indhold:

Stadepladser på Vandkunsten, 1863-86	1 læg
Pantelånervæsenet, 1867-68	1 læg
Vejerboderne, 1869-85	1 læg
Undervægtigt brød, 1867-97	1 læg
Stadepladser på Fæstningster- rainet, 1882-83	1 læg
Tilladelse til at anbringe stole og borde på fortovet, 1871-1912	1 læg
Gadehandel, 1909-27	1 læg

D. Bevillingssager. Teatre og forlystelsesetablisser.

49. 1864-91. Kopibog over politidirektørens erklæringer om dramatiske forestillinger 1 bd.
Anm.: Gl. signatur: Nyere hist. arkiv. Afd. C. nr. 33.

50. 1864-1935. Korrespondancesager vedr. bevillinger til Københavns Sommertivoli 1 pk.
Anm.: Gl. signatur: Nyere hist. arkiv. Afd. B. nr. 46.

51. 1855-1937 (div.år). Korrespondancesager vedr. tildeling af teaterbevillinger 1 pk.
Anm.: Gl. signatur: Nyere hist. arkiv. Afd. B. nr. 44-45.

Indhold:

Folketeatret, 1855, 1867-1937	1 læg
Casino, 1860, 1888-1936	1 læg
Diverse bevillinger, 1878-81	1 læg
Dagmar-teatret, 1882-1936	1 læg
Nørrebros Teater (Store Ravns- borg), 1897-1937	1 læg
Scala, 1901-30	1 læg
Sønderbro Teater, 1901-32	1 læg
Apolloteatret, 1905, 1920-37	1 læg
Røde Kro teatret, 1905-36	1 læg
Olympia (Arenateatret), 1906-13	1 læg
Det ny Teater, 1911-37	1 læg
Vinterpaladset, 1919-24	1 læg
Casinos lille sal, 1919-37	1 læg
Politikens Hus, 1919-23	1 læg

52. 1893-
1933. Korrespondancesager vedr. bevillinger til
opførelse af theaterforestillinger 1 pk.
Anm.: Gl. signatur: Nyere hist. arkiv.
Afd. B. nr. 43.

53. 1883-
1910. Korrespondancesager vedr. bevilling til at
drive forskellige former for spil, bl. a.
totalisatorspil 1 pk.
Anm.: Gl. signatur: Nyere hist. arkiv.
Afd. B. nr. 39.

54. 1883-
1916. Korrespondancesager vedr. bevillinger til
forskellige forlystelsesforanstaltninger 1 pk.
Anm.: Gl. signatur: Nyere hist. arkiv.
Afd. B. nr. 8.

Indhold:

Circus Varieté, 1883-1916	1 læg
Lørups Ridehus, 1884-1900	1 læg
Circus, 1887-1905	1 læg
Brønshøj Tivoli, 1902-07	1 læg

55. 1894-
1936. Korrespondancesager vedr. bevillinger til
varieteté, circus, optræden m.m. 1 pk.
Anm.: Gl. signatur: Nyere hist. arkiv.
Afd. B. nr. 34.

E. Diverse kontrol- og tilsynssager.

56. 1895-
1914. Korrespondancesager vedr. tilsyn med lotte-
rier, præmieobligationsselskaber m.m. 1 pk.
Anm.: Gl. signatur: Nyere hist. arkiv.
Afd. C. nr. 28.
57. 1911. Korrespondancesager vedr. overtrædelse af
præmieobligationsloven 1 pk.
Anm.: Gl. signatur: Nyere hist. arkiv.
Afd. C. nr. 28.
58. 1869-85. Korrespondancesager vedr. kontrol med
private lotterier 1 pk.
Anm.: Gl. signatur: Nyere hist. arkiv.
Afd. A. nr. 8.
59. 1875-94. Korrespondancesager vedr. kontrol med salg
af sprængstoffer og let antændelige stoffer 1 pk.
Anm.: Gl. signatur: Nyere hist. arkiv.
Litra A. nr. 12. Se også pk. nr. 47.

F. Veterinærsager.

60. 1865-92. Korrespondancesager vedr. forholdsregler
mod kvægsygdomme 1 pk.
Anm.: Gl. signatur: Nyere hist. arkiv.
Afd. A. nr. 6 og 11.
Indhold:
Mund- og klovsyge, 1865-92 1 læg
Kvægpesten, 1877 1 læg
61. 1864-
1909. Korrespondancesager vedr. diverse veteri-
nærspørgsmål 1 pk.

Anm.: Gl. signatur: Nyere hist. arkiv.
Afd. B. nr. 26.

Indhold:

Veterinærvæsenet i alm., 1864-96	1 læg
Lokale i Havnegade til kreatur- tilsyn, 1886-87	1 læg
Udførsel af kød, 1901-09	1 læg

G. Sociale forhold.

62. 1874-
1906. Korrespondancesager vedr. den offentlige
prostitution 1 pk.
Anm.: Gl. signatur: Nyere hist. arkiv.
Afd. B. nr. 37.
63. 1896-98. Korrespondancesager vedr. kommissionen af
17. aug. 1896 ang. den københavnske pro-
stitution 1 pk.
Anm.: Kommissionen blev nedsat 17/8 1896
af justitsministeriet, og politidirek-
tøren fik sæde i kommissionen. Dens op-
gave var at gennemgå de bestående admi-
nistrative bestemmelser om tilsynet med
den københavnske prostitution og eventu-
elt at stille forslag om lovændringer.
Gl. signatur: Nyere hist. arkiv.
Afd. B. nr. 36.
64. 1896-
1900,
(ca.) Diverse tryksager vedr. prostitutions-
spørgsmålet 1 pk.
Anm.: Gl. signatur: Nyere hist. arkiv.
Afd. B. nr. 36.
65. 1892-
1904. Korrespondancesager vedr. Frelsens Hær 1 pk.
Anm.: Gl. signatur: Nyere hist. arkiv.
Afd. B. nr. 14.
- 66., 1872-
1917. Korrespondancesager vedr. bortfæstning
af tyende 1 pk.

Anm.: Gl. signatur: Nyere hist. arkiv.
Afd. B. nr. 14.

H. Renovationsforhold.

67. 1873-89. Korrespondancesager vedr. diverse renovationsforhold 1 pk.

Anm.: Gl. signatur: Nyere hist. arkiv.
Afd. A. nr. 7.

Indhold:

Københavns renovationskompagni,
1873-85 1 læg
Gadefejningen der udføres af
Fattigvæsenet, 1875-91 1 læg
Renholdelse af Havnegade,
1880-89 1 læg

68. 1882-1918. Korrespondancesager vedr. dagrenovations bortkørsel 1 pk.

Anm.: Gl. signatur: Nyere hist. arkiv.
Afd. B. nr. 11.

I. Trafikforhold.

69. 1884-92. Korrespondancesager vedr. Strandvejens dampsporvogn 1 pk.

Anm.: Gl. signatur: Nyere hist. arkiv.
Afd. A. nr. 11.

70. 1885-1919. Korrespondancesager vedr. omnibus- og sporvognskørsel 1 pk.

Anm.: Gl. signatur: Nyere hist. arkiv.
Afd. B. nr. 40.

Indhold:

Omnibuskørsel, 1885-96 1 læg
Sporvognskørsel, 1895-1919 1 læg

71. 1894-1927. Korrespondancesager vedr. udarbejdelse af

- droskereglemter, ændring af takster m.m. 1 pk.
Anm.: Gl. signatur: Nyere hist. arkiv.
Afd. C. nr. 39-40.
72. 1906-24. Korrespondancesager vedr. diverse droske-
spørgsmål 1 pk.
Anm.: Gl. signatur: Nyere hist. arkiv.
Afd. C. nr. 38.
73. 1903-21. Korrespondancesager vedr. revision af
automobillovgivningen 1 pk.
Anm.: Gl. signatur: Nyere hist. arkiv.
Afd. B. nr. 1.
74. 1902-18. Korrespondancesager vedr. automobil-
kørsel 1 pk.
Anm.: Gl. signatur: Nyere hist. arkiv.
Afd. B. nr. 2-3.
75. 1871-
1913. Korrespondancesager vedr. sejlladsen på
Søerne 1 pk.
Anm.: Gl. signatur: Nyere hist. arkiv.
Afd. B. nr. 42.
76. 1866-
1905. Korrespondancesager vedr. skøjteløbning
og færdsel på Søerne 1 pk.
Anm.: Gl. signatur: Nyere hist. arkiv.
Afd. B. nr. 42.
77. 1867-68,
1894-95. Korrespondancesager vedr. diverse tra-
fikforhold 1 pk.
Anm.: Gl. signatur: Nyere hist. arkiv.
Afd. A. nr. 6 og B. nr. 10.
- Indhold:
Sporvejene, 1867-68	1 læg
Cycklekørsel, 1894-95	1 læg

J. Politiske forhold.

78. 1887-
1918. Korrespondancesager vedr. folke- og
landstingsvalg 1 pk.

Anm.: Gl. signatur: Nyere hist. arkiv.
Afd. B. nr. 48.

79- 1886-
80. 1917,
(div.år) Korrespondancesager vedr. Grundlovsdagen 2 pkr.

Anm.: Gl. signatur: Nyere hist. arkiv.
Afd. A. nr. 13 og B. nr. 20.

Nemlig:

(79) 1886-95 1 pk.
(80) 1896-1917 1 pk.

81-
82. 1890-
1922. Korrespondancesager vedr. 1-Maj-demon-
strationen 2 pkr.

Anm.: Gl. signatur: Nyere hist. arkiv.
Afd. A. nr. 14 og B. nr. 29.

Nemlig:

(81) 1890-1910 1 pk.
(82) 1911-22 1 pk.

83. 1903-19. Korrespondancesager vedr. den ungsocialis-
tiske og syndikalistiske bevægelse 1 pk.

Anm.: Gl. signatur: Nyere hist. arkiv.
Afd. B. nr. 41.

84. 1901-19. Korrespondancesager vedr. Nytårsaften 1 pk.

Anm.: Gl. signatur: Nyere hist. arkiv.
Afd. B. nr. 32-33.

84 a-b
1915-35. Korrespondancesager vedr. socialdemokra-
tiske møder 2 pkr.

Nemlig:

1915-34 1 pk. 1935 1 pk.

84 c. 1918-20. Korrespondancesager vedr. syndikalist-
møder 1 pk.

84 d. 1919-27. Korrespondancesager vedr. demonstrationer
og møder af fagforeninger, arbejdsløse m.m. 1 pk.

84e. 1932-34. Korrespondancesager vedr. kommunistiske møder 1 pk.

84f. 1934-35. Korrespondancesager vedr. diverse politiske møder 1 pk.

Indhold:

- 1) Det konservative folkeparti 1934-35, herunder K.U. 1 læg
- 2) Retsforbundet, 1934-35 1 læg
- 3) Nationalsocialister, 1934-35 1 læg
- 4) Antifascistisk Kampforbund, 1935 1 læg

84g. 1914-35. Korrespondancesager vedr. diverse upolitiske møder og demonstrationer 1 pk.

K. Kongehuset og fremmede fyrstebesøg.

85. 1888. Korrespondancesager vedr. regeringsjubilat 15. nov. 1888 1 pk.
Anm.: Gl. signatur: Nyere hist. arkiv. Afd. A. nr. 9.

86. 1892-1912. Korrespondancesager vedr. det danske kongehus 1 pk.
Anm.: Gl. signatur: Nyere hist. arkiv. Afd. B. nr. 9.

Indhold:

Kongeparrets guldbryllup, 1892	1 læg
Chr. IX.s død, 1906	1 læg
Prinsesse Maries død, 1909	1 læg
Fred. VIII.s død, 1912	1 læg

87. 1883-1914. Korrespondancesager vedr. besøg af fremmede statsoverhoveder og fyrstelige personer 1 pk.
Anm.: Gl. signatur: Nyere hist. arkiv. Afd. B. nr. 28.

L. Diverse.

88. 1864-
1913. Korrespondancesager vedr. forstrands-
væsenet 1 pk.
Anm.: Gl. signatur: Nyere hist. arkiv.
Afd. B. nr. 14.

89. 1888. Korrespondancesager vedr. den nordiske in-
dustri-, landbrugs- og kunstudstilling i
København 1888 1 pk.
Anm.: Gl. signatur: Nyere hist. arkiv.
Afd. A. nr. 9.

90. 1870-
1914. Korrespondancesager vedr. enkeltpersoner 1 pk.
Anm.: Gl. signatur: Nyere hist. arkiv.
Afd. A-C, diverse nr.

Indhold:

Fotograf R.H. Hyldgård, 1910	1 læg
Ingeniør A. Køhl, 1877-1918	1 læg
Generalkonsul C.M. Pay, 1918	1 læg
Købmand S.P. Petersen, Fugle- fjeld, 1907	1 læg
Brødrene Ricard, 1893	1 læg
Anarkisten S.M. Rasmussen, 1906-07	1 læg
Zigeunerfamilien Deikon, 1870-1914	1 læg

1914-44. Udtagne pensionssager 7 pkr.
Anm.: De pågældende pensionssager er
journaliseret i hovedjournalen. Gen-
nemgået med udtynding for øje.

Nemlig:

1914-20	1 pk.	1921-24	1 pk.
1925-28	1 pk.	1929-32	1 pk.
1933-36	1 pk.	1937-40	1 pk.
1941-44	1 pk.		

1894-1939. Protokoller over æresoprejsningssager 6 bd.

Anm.: Anlagt i h.t. lov af 13. apr. 1894. Protokollerne er ført på skematisk papir og indeholder dels personalia dels oplysninger om straf samt dato for politidirektørens afgørelse i h.t. foranstående lov. Protokollerne er bagi forsynet med alfabetisk register. Man kan også finde æresoprejsningssager henlagt blandt hovedjournal-sagerne.

Nemlig:

1894-1918	1 bd.	1918-25	1 bd.
1925-29	1 bd.	1929-33	1 bd.
1933-37	1 bd.	1937-39	1 bd.

1878-1907. Kronologisk fortegnelse over selvmordere og dødfundne personer 1 bd.

Anm.: Indeholder oplysning om tidspunkt, hvor den pågældende er fundet, navn, alder og årsag. Jfr. foran s. 129.

1893-1923. Dødeblade for København 147 pkr.

Anm.: Disse såkaldte dødeblade er et alfabetisk navnerregister over døde i København i perioden 1893-1923. På de enkelte blade er anført fødselsdag og -sted samt dødsdato. Desuden stilling, bopælsadresser samt evt. børn mellem 10 og 14 år. Registerbladene er udtaget af det navnerregister, som politiet udarbejdede på grundlag af de halvårlige mandtaller over Københavns befolkning. Disse mandtaller findes for perioden 1869-99 i Københavns stadsarkiv, for den efterfølgende periode er de afleveret til folkeregisteret. I stadsarkivet findes ligeledes navneregistre 1869-82 og 1900-23. Københavns folke-register er oprettet på grundlag af dette mandtalsmateriale 1923-25.

Politiinspektorerne

Som omtalt i indledningen oprettedes pr. 1. juli 1863 direkte under politidirektøren den såkaldte hovedstation, der opdeltes i 3 afdelinger under ledelse af hver sin politiinspektør.

De sager, der ikke direkte var henlagt under politidirektørens afgørelse, fordeltes efter saglige kriterier mellem de 3 inspektorater. I 1902 oprettedes et 4. politiinspektorat.

Ved nyregistreringen og nyopstillingen af arkivet har det ikke altid været muligt at foretage en helt konsekvent fordeling af arkivalierne mellem henholdsvis politidirektørens sekretariat og de enkelte inspektoratsarkiver. Man har imidlertid ved forskellige henvisninger fra den ene arkivaliegruppe til den anden søgt at gøre det muligt for arkivbenytteren at finde frem til det materiale, der har hans interesse.

1. politiinspektorat

- 1878-1934. 1. politiinspektørs kopibog 4 bd.
Nemlig:
1878-94 1 bd. 1894-1908 1 bd.
1908-22 1 bd. 1922-34 1 bd.
- 1886-1905. Kopibøger for hovedstationens 1. afd. 15. bd.
Anm.: Dækker perioden 1/10 1886 til 17/4 1905. Der har formodentlig også været protokoller fra den foregående periode. Kopierne er håndskrevne.
Nemlig:
1886-87 1 bd. 1887-89 1 bd.
1889-90 1 bd. 1890-91 1 bd.
1891-92 1 bd. 1892-93 1 bd.
1893-95 1 bd. 1895-96 1 bd.
1896-97 1 bd. 1897-99 1 bd.
1899-1900 1 bd. 1900-01 1 bd.
1901-03 1 bd. 1903-04 1 bd.
1904-05 1 bd.
- 1905-33. Kopibøger for hovedstationens 1. afd. 23 bd.
Ny række nr. 1-23
Anm.: Fremstillet i vandkopipresse.
Nemlig:
1905-06 1 bd. 1906-07 1 bd.

1907-08	1 bd.	1908	1 bd.
1908-09	1 bd.	1909-10	1 bd.
1910-11	1 bd.	1911-12	1 bd.
1912-13	1 bd.	1913	1 bd.
1913-14	1 bd.	1914-15	1 bd.
1915-16	1 bd.	1916	1 bd.
1916-17	1 bd.	1917-18	1 bd.
1918	1 bd.	1918-19	1 bd.
1919-20	1 bd.	1920-21	1 bd.
1921-23	1 bd.	1923-28	1 bd.
1928-33	1 bd.		

1905-06. Register til kopibog for hovedstationens
1. afd. Ny række 1 bd.
Anm.: Er et navneregister.

1870-1944. Dagsbefalinger 44 bd. 2 pkr.

Nemlig:

1870-72	1 bd.	1885-86	1 pk.
1887-88	1 pk.	1889-92	1 bd.
1892-95	1 bd.	1895-98	1 bd.
1898-1902	1 bd.	1902-05	1 bd.
1905-08	1 bd.	1908-09 30/1	1 bd.
1909-44	36 bd.		

Anm.: 1 bd. pr. år.

1892-1937. Diverse udtagne journalsager, saglig ordnet 5 pkr.

Anm.: De her registrerede journalsager
svarer til den gruppe sager, der tid-
ligere blev anbragt i det såkaldte "Nye-
re historiske arkiv". Se foran s.133 ff.

Pakke nr. 1

Indhold:

Journalsager vedr. Københavns politiforening,
1899-1935.

Pakke nr. 2.

Indhold:

Ansættelse af cand. jur. Aage Steffensen,
1898-1900 1 læg

Sager vedr. politiassistent Max Tvermoes, 1920-37	1 læg
Eksamensopgaver og bevis af 1924 for inspektionsbetjent Lars Wint- her	1 læg
Sager vedr. politiorkesteret, 1930-37	1 læg
Sager vedr. nedsættelse af for- fremmelsesråd m.m., 1934-36	1 læg
Udvalget om tjenesteordning, ned- sat af politidirektøren 23/10 1934, 1934-37	1 læg
Afskedigelsessagen vedr. overbe- tjent C.M. Strømmen, 1935-37	1 læg

Pakke nr. 3

Indhold:

Sager vedr. fjernidentificering, (fingeraftryk) 1919-26	1 læg
Sager vedr. politiets motorkøre- tøjer, 1921-22	1 læg
Diverse færdselssager, 1921-37	1 læg
Sager vedr. hundelovgivningen, 1925-37	1 læg
Munderingssager, 1926-37	1 læg
Sager vedr. Kosterbladet, 1935-37	1 læg

Pakke nr. 4

Indhold:

Postinddelingen i de forskellige kredse m.m., 1901-37	1 læg
Klager over mangelfuldt politi- tilsyn, 1923-30	1 læg
Sager vedr. udkommando, 1928-35	1 læg
De hjemløses Tog, 1928 - Nakskov, 1931 - Sønderjylland, 1932-33 , - Esbjerg, 1934 - Slagelse 1934 og Saardistriktet, 1934-35.	
Postbesørgelsen mellem hovedstatio- nen og kredsene, 1929-34	1 læg
Nedlæggelse af station 2, 1935	1 læg
Politistationernes telefonpas- ning, 1935	1 læg

Ændringer af stamlistor og kartoteker over kredsene, 1937	1 læg
Rundskuedagen, 1934-43	1 læg
Droskevæsenet, 1934-44	1 læg

Pakke nr. 5

Indhold:

Politiets assistance ved div. be-
givenheder i kongehuset, 1892-1932 1 læg
Nærmere fortegnelse over indholdet
vedlagt.

Politiets assistance ved større be-
gravelser, 1908-32 1 læg

ca. 1895-
1930.

Div. korrespondancesager, saglig ordnet.

Litra A-Ø

2 pkr.

Anm.: Gl. signatur I. Særlige sager
A-Ø- Gennemgået med udtynding for øje.
Forrest i pakken A-K ligger en indholds-
fortegnelse over det bevarede materiale.

Nemlig:

A-K 1 pk. L-Ø 1 pk.

1863-69.

Alfabetiske registre over ankomne rejsende 16 bd.

Anm.: Indførslerne oplyser den ankomnes
navn og stilling, løbenr. i anmeldelses-
protokollen, samt hvornår ankommet og
afrejst.

1863-1952.

Korrespondancesager vedr. de enkelte po-
litistationers lokaleforhold 2 pkr.

Anm.: Der findes et læg for hver af Kø-
benhavns 9 politistationer. En del kort
og planer er udtaget og henlagt i lands-
arkivets almindelige samling af kort og
tegninger.

Nemlig:

Station 1-5, 1863-1952 1 pk.

Station 6-9, 1864-1949 1 pk.

- 1905-33. Korrespondancesager vedr. tildelte biografbevillinger nr. 1-32 2 pkr.
Anm.: Sagerne er fordelt på de enkelte biografteatre. En fortegnelse over teatrene ligger i pk. nr. 1. Enkelte nr. findes ikke.
Nemlig:
Nr. 1-16 1 pk. nr. 16-32 1 pk.
- 1905-29. Protokol over bevilgede og nægtede andragender om biografbevillinger 1 bd.
Anm.: Protokollen, der er forsynet med navneregister, indeholder flg. rubrikker: ansøgerens navn og bopæl, ansøgningsdato, stedet hvor der søges, politidirektørens resolution og dato.
- 1905-09. Ikke-bevilgede andragenden om biografbevilling 1 pk.
- 1908-21. Diverse ansøgninger om biografteaterbevilling nr. 181-580 2 pkr.
Anm.: Ansøgningerne ligger så nogen lunde i kronologisk orden. I visse tilfælde er vedlagt oversigter over indkomne ansøgninger til bestemte teatre.
Nemlig:
Nr. 181-353 (1908-14) 1 pk. Nr. 354-580 (1915-22) 1 pk.
- 1905-22. Diverse biografteatersager 1 pk.
Anm.: Forrest i pk. findes en fortegnelse over indholdet. Af indholdet skal nævnes sagen vedr. Ole Olsens berømte løvejagt på Elleore, 1908.
- ca.1875-1923. Protokol over bevilling som positivspiller 1 bd.
Anm.: Protokollen synes anlagt omkring 1875, og den er benyttet til ca. 1923. Der findes et navneregister bag i protokollen.

1863-1920. Stamrulle over Københavns politis embedsmænd fra 1. juli 1863 1 pk.

Anm.: Anlagt omkring 1920. Indeholder korte biografiske skildringer af flg. embedsmænd under politiet: Politidirektører, vicepolitidirektører, politiinspektører, politiassistenter, kontorchefer og fuldmægtige.

Politistyrken

1863-77. Stamrulle over fast ansat personale 1 bd,

Anm.: Denne stamrulle er anlagt 1/7 1863 og indeholder en kronologisk fortegnelse (efter styrkenummer) over alle fastansatte betjente i perioden 1863-1877. Ved ansættelsen får hver betjent et styrkenummer (et højt nr.), og efterhånden som han avancerer, bliver nummeret mindre. Inden for rullen optræder samme person derfor med flere numre.

Stamrullen er ført på skematisk papir og indeholder flg. rubrikker: styrkenr., navn og stilling, fødested, alder, gift og antal børn, værnepligtsforhold, når ansat, eventuelle bemærkninger (mulkt, ducører o. lign.) samt rubrik for forfremmelser og afgang.

Stamrullen er ikke forsynet med navneregister.

1877-ca.1900. Stamruller nr. 1-600 6 bd.

Anm.: Er en fortsættelse af foregående. Alle i tjeneste ca. 1877 er overført med deres styrkenummer i de nye ruller. Efterhånden som de udtræder af styrken, slettes de, og den næste i anciennitetsrækken overtager det ledige nummer. Også denne række er ført på skematisk papir og indeholder omtrent de samme rubrikker som det foregående bind. Dog findes nu også en rubrik for forældre. Heller ikke disse stamruller er forsynet med registre. Se dog nedenfor: Stamrulle over overtallige betjente.

Nemlig:

1-100	1 bd.	101-200	1 bd.
201-300	1 bd.	301-400	1 bd.
401-500	1 bd.	501-600	1 bd.

ca. 1900-30.

Stamblade nr. 1-1048

12 pkr.

Anm.: Omkring 1900 forlader man de gamle stamruller i protokoller og anlægger et stamblad på svært karton over hvert medlem af politistyrken. Stambladene ligger efter styrkenummer, og der begyndes med nr. 1. Kortene giver flg. oplysninger: Navn, stilling, fødselsdato og sted, udnævnelse indenfor politiet: overtallig betjent, betjent, inspektionsbetjent og overbetjent, samtlige styrkenumre i kronologisk rækkefølge, hvor man har gjort tjeneste, den til enhver tid gældende lønning, forældres navn, værnepligtsforhold, ducører og straffe samt forfremmelser. Desuden indeholder de fleste kort også oplysning om afsked eller død. Der findes ingen navneregistre til disse stamblade.

Nemlig:

1-70	1 pkr.	71-170	1 pkr.
171-260	1 pkr.	261-330	1 pkr.
331-410	1 pkr.	411-490	1 pkr.
491-580	1 pkr.	581-650	1 pkr.
651-730	1 pkr.	731-805	1 pkr.
806-899	1 pkr.	900-1048	1 pkr.

1930-44.

Stamblade i alfabetisk rækkefølge

1 ks.

Anm.: Omkring 1930 opgiver man det gamle system med de store kartonkort og går over til stamblade i mindre format og papir. Denne samling er henlagt alfabetisk på navn, og bladene indeholder stort set de samme oplysninger som de tidligere stamblade.

1877-1905.

Stamrulle over overtallige betjente i Københavns politi

1 bd.

Anm.: Protokollen kaldes i daglig tale: Ansættelsesbogen. Der har muligvis været en forgænger til protokollen, Den er ført på skematisk papir og indeholder flg. rubrikker: Løbenr., styrkenr. (som overtallig), navn, fødested og fødselsdag, når ansat som overtallig, forældres navn, gift, værnepligtsforhold, når aflagt ed, når ansat i fast nr., afgang og anmærkninger.

Bag i protokollen findes navneregister. Da protokollen oplyser styrkenr. som fastansat, kan den anvendes som nøgle til de almindelige stamruller indenfor perioden ca. 1877-1905.

- 1877-1905. Register til ansættelsesbogen 1 bd.
Anm.: Er et senere udarbejdet navneregister til foranstående stamrulle over overtallige betjente.
- 1914-28. Stamkort over kvindelige betjente 1 pk.
Anm.: Der anvendes samme kort som for mænd, men de kvindelige betjente har intet styrkenr. Der findes kun 6 stamkort på kvinder fra denne periode.
- 1881-1944. Afskedigede politibetjente 50 pkr.
Anm.: Heri afgåede politibetjentes personaleakter. Fra 1881-1903 ligger akterne på løbenr. 1-1114. Fra 1904 får sagerne et løbe-nr. indenfor året. I pakkerne 1940 og 41 findes unummerede akter vedrørende honorarlønnede politibetjente. Disse ligger på afgangsdato. For 1943 findes udover de ordinære akter, to pkr. vedr. reservebetjente, som er mærket med R foran løbe-nr. I pakken 1943-44 R 50-89 findes enkelte akter vedrørende betjente i fast nr. afgåede 1944, heraf er en enkelt fuldstændig. Manglende nr. ses afgivet til opdagelsespolitiet eller sekretariatet. Register til samlingen af afskedigede politibetjente beror endnu ved embedet. Gennemgået med udtynning for øje. Bevaret er ansøgninger om ansættelse og afsked, eventuelle stamkort o. lign.

Nemlig:

1881-1903	nr.	1-100	1 pk.
"	"	101-250	1 pk.
"	"	251-350	1 pk.
"	"	351-465	1 pk.
"	"	466-575	1 pk.
"	"	576-699	1 pk.
"	"	700-799	1 pk.
"	"	800-899	1 pk.

1881-1903	nr.	900-999	1 pk.
"	"	1000-1114	1 pk.
1904/1-39	og	1905/1-37	1 pk.
1906/1-36	"	1907/1-41	1 pk.
1908/1-45	"	1909/1-35	1 pk.
1910/1-50	"	1911/1-45	1 pk.
1912/1-31	"	1913/1-30	1 pk.
1914/1-36	"	1915/1-31	1 pk.
1916/1-41	"	1917/1-34	1 pk.
1918	nr.	1-45	1 pk.
1919	"	1-61	1 pk.
1920	"	1-69	1 pk.
1921	"	1-70	1 pk.
1922	"	1-63	1 pk.
1923	"	1-49	1 pk.
1924	"	1-44	1 pk.
1925	"	1-31	1 pk.
1926	"	1-34	1 pk.
1927	"	1-29	1 pk.
1928	"	1-38	1 pk.
1929	"	1-27	1 pk.
1930-31	"	1930/1-30 1931/1-28	1 pk.
1932	"	1-32	1 pk.
1933	"	1-38	1 pk.
1933	"	39-73	1 pk.
1934	"	1-44	1 pk.
1935	"	1-29	1 pk.
1936	"	1-35	1 pk.
1937	"	1-34	1 pk.
1938-39	"	1938/1-51 1939/3-28	1 pk.
1939	"	29-82	1 pk.
1940	"	1-47	1 pk.
1941	"	1-44	1 pk.
1941	"	45-68	1 pk.
1942	"	1-51	1 pk.
1942	"	52-95	1 pk.
1942	"	96-130	1 pk.

1943	nr.	3-39	1 pk.
1943	"	40-88	1 pk.
1943	"	89-133	1 pk.
1943	"R	1-49	1 pk.
1943-44	"R	50-89 1944/55, 57, 80	1 pk.

2. politiinspektorat

1869-1945. Journaler 101 bd.

Anm.: Protokollrækken benævnes indtil 1918: 2. afdelings journal, fra 1919-1927: 2. afdelings journal B og herefter: Kriminalpolitiets hovedjournal. Fra 1922 føres særlige registerbind. Protokollerne føres på skematisk papir, og de i afdelingen modtagne sager får dels et løbe-nr. dels en henvisning til politikontorets J.nr. Endvidere findes rubrikker, der oplyser om sagens genstand, modtagelsesdato samt behandling.

1892-1924. Journaler over henlagte sager 2 bd.

Anm.: Journalen er ført i 2. politiinspektorat fra 1/1 1892. De optagne sager er inddelt i flg. grupper:
A) Undersøgelser ang. personer og deres forhold, B) Sager i hvilke begæring om kriminel forfølgning er afslået og C) Sager i hvilke kriminel forfølgning efter omstændighederne er undladt. Protokollerne er bagi forsynet med alfabetisk register.

Nemlig:

1892-1903 1 bd. 1904-24 1 bd.

1863-1920. Protokoller over anholdte indbragt til hovedstationen 196 bd.

Anm.: Protokollerne er ført på fortrykt skematisk papir og indeholder flg. oplysninger: Den anholdtes navn m.m., hvornår indbragt og af hvem, fra hvilken station og rapportens nr., årsag til anholdelsen og oplysning om, hvad der er foretaget med den anholdte.

- 1863-1920. Alfabetiske registre til anholdelsesprotokollen 57 bd.
1894. Alfabetisk register over anholdte 1 bd.
- 1863-1945. Protokol over stjalne og tabte sager 415 bd.
Anm.: Er en anmeldelsesprotokol ført på skematisk papir. Protokollerne indeholder flg. rubrikker: Løbenr. i inspektoratet, anmeldelsesdato, på hvad måde sket og hos eller af hvem. Desuden oplyses genstandens art, om der er fremsat mistanke og da signalement samt til sidst eventuelle bemærkninger om retsforfølgning. I den ældste periode har man åbenbart i inspektoratet kaldt protokollen for "Tyvebogen". Fra 1920 er der i mange tilfælde henvisning til det undersøgelseskammer, hvor sagen behandles, således at sagens forløb kan følges gennem det pågældende kammers journal.
- 1860-84. Register til "Tyvebogen" 22 bd.
Anm.: Er et alfabetisk register til foranstående protokoller.
- 1886-1944. Register over anmeldte forbrydelser 61 bd.
Anm.: Er register til foranstående protokoller over stjalne og tabte sager.
- 1863-1927. Journaler for fogedforretninger 110 bd.
(foged-protokoller)
Anm.: Indeholder notater om bl.a. forkyndelser og eksekution af afsagte domme. Bag i protokollerne findes alfabetiske registre. Protokollens ophør i 1927 synes at have sammenhæng med nedlæggelsen af vicepolitidirektørembedet, hvorunder fogedprotokollens forretninger hidtil havde hørt. Disse forretninger overførtes til politidirektørens sekretariat, opdagelsespolitiet, kontoret for straffesager og kontoret for politisager. Der synes ikke bevaret nogen sammenhængende række af fogedprotokoller for den flg. periode. Se side 189.

- 1902-38. Fortegnelser over betinget benådede personer 5 bd.
Anm.: Sagerne er så nogenlunde indført i kronologisk orden. De enkelte bind har alfabetiske registre.
Nemlig:
1902-08	1 bd.	1908-19	1 bd.
1919-25	1 bd.	1925-31	1 bd.
1931-38	1 bd.		
- 1908-19. Fortegnelse over tiltalefrafald i henhold til § 16 1 bd.
Anm.: I henhold til straffelovstil lægget af 1/4 1905 § 16 kunne personer mellem 14 og 18 år undgå tiltale mod betryggende anbringelse. Bag i protokollen findes alfabetisk register. Fortegnelsen er anlagt 1/4 1908. Med hensyn til de foregående år, se: Fortegnelse over betinget benådede personer 1902-08.
- 1905-38. Fortegnelser over betingede straffedomme 8 bd.
Anm.: Sagerne er så nogenlunde indført i kronologisk orden. Man ophører med at føre disse fortegnelser 16/5 1938. De enkelte bind er forsynet med alfabetisk register.
Nemlig:
1905-13	1 bd.	1913-17	1 bd.
1917-21	1 bd.	1921-28	1 bd.
1928-32	1 bd.	1932-35	1 bd.
1935-37	1 bd.	1936-38	1 bd.

3. politiinspektorat

Sundhedspolitiets sager

- 1900-23. 3. politiinspektorats kopibøger over udgåede breve nr. 1-7 7 bd.

Nemlig:

1900-07	1 bd.	1907-10	1 bd.
1910-13	1 bd.	1913-15	1 bd.
1915-18	1 bd.	1918-22	1 bd.
1922-23	1 bd.		

1907-32. Alfabetisk register til 3. inspektorats kopibøger 2 bd.

Anm.: Er et sagregister.

Nemlig:

1907-14	1 bd.	1914-32	1 bd.
---------	-------	---------	-------

1863-73. Sundhedspolitiets journaler, kronologisk indrettet 2 bd.

Nemlig:

1863-73	1 bd.	1865-66	1 bd.
---------	-------	---------	-------

1863-65. Sundhedspolitiets journalsager 3 pkr.

Anm.: Der findes 1 pk. for hvert år.

1867-86. Sundhedspolitiets journal, saglig indrettet 20 bd.

Anm.: Fra nytår 1867 anlagde inspektoratet denne journal, der er inddelt i saglige grupper, mærket A-N. Visse litra har undergrupper. Forrest i hvert bind er anført en oversigt over de benyttede litra. Der findes alfabetiske registre bag i bindene.

Nemlig:

1867	1 bd.	1868	1 bd.
1869-70	1 bd.	1871	1 bd.
1872	2 bd.	1873-86	14 bd.

Anm.: 1 bd. for hvert år.

1866-86. Journalsager, saglig ordnet A-0 38 pkr.

Anm.: Den ønskede litra fremgår af selve journalen.

Nemlig:

Litra A 1866-86	1 pk.	Litra B 1866-86	5 pkr.
Litra C 1866-86	1 pk.	Litra D I 1866-86	1 pk.
Litra D II 1866-86	2 pkr.	Litra D III 1866-85	1 pk.
Litra D IV 1866-86	2 pkr.	Litra D V 1866-86	2 pkr.
Litra D VI 1866-86	2 pkr.	Litra E I og III 1866-86	1 pk.
Litra E II 1866-86	2 pkr.	Litra F 1866-86	1 pk.
Litra G,H og J. 1866-84	1 pk.	Litra K 1866-86	6 pkr.
Litra L 1866-86	1 pk.	Litra M I og II, 1866-86	1 pk.
Litra M III- IV, 1866-86	3 pkr.	Litra N 1866-86	4 pkr.
Litra O 1877-86	1 pk.		

1887. Sundhedspolitiets journal, kronologisk ordnet 2 bd.

Anm.: Bag i begge bind findes alfabetske registre.

1859-70. Journalsager vedr. closetter m.m. 1 pk.

1863-70. Journalsager vedr. overbefolkede lejligheder 2 pkr.

1874-1900. Journalsager vedr. kælderlejligheder 2 pkr.

Nemlig:

1874-82 1 pk. 1883-1900 1 pk.

1887-95. Journalsager vedr. kontrol med børns vaccination og sunddampskibene 1 pk.

Anm.: Sagerne lå oprindeligt mellem hinanden, men er nu fordelt på 2 læg, Enkelte sager vedr. dampkedler ligger i lægget med sunddampskibe.

1863-1932. Protokoller vedr. tilsyn med logishuse og herberger 3 bd.

Nemlig:

1863-72 1 bd. 1872-86 1 bd.
1887-1932 1 bd.

Anm.: I dette bd. findes enkelte senere tilføjelser.

1864-86. Journalsager vedr. kontrol med logishuse og herberger 2 pkr.

1916-54. Journaler for sundhedspolitisager 56 bd. 2 pkr.

Anm.: Årgang 1954 er ført på løsblade, de andre årgange i protokol. Samtlige årgange er forsynet med alfabetiske registre, der både indeholder personnavne, gadenavne og i den ældste periode også sagsbetegnelse.

Nemlig:

1916 2 bd. 1917 1 bd.
1918 1 bd. 1919 2 bd.
1920-37 18 bd.
Anm.: 1 bd. for hvert år.
1938 3 bd.
1939 1 bd. 1940 3 bd.
1941 2 bd. 1942 4 bd.
1943 3 bd. 1944 2 bd.
1945 2 bd. 1946 3 bd.
1947 3 bd. 1948 2 bd.
1949 mangler 1950-53 4 bd.,
Anm.: 1 bd. for hvert år.
1954 2 pkr.

1869-1933. Protokoller over skadelige næringsbrug, A 3 bd.

Anm.: Vedrører tilladelser til handel med klude og ben. Protokollerne er forsynet med alfabetiske registre.

Nemlig:

1869-97 1 bd. 1897-1913 1 bd.
1913-35 1 bd.

- 1866-1929. Protokoller over skadelige næringsbrug. B 7 bd.
Anm.: Vedrører slagterbutikker, kød-
udsalg, viktualiehandel m.v. Proto-
kollerne er forsynet med alfabetiske
registre.
- Nemlig:
1866-91	1 bd.	1891-98	1 bd.
1898-1902	1 bd.	1902-07	1 bd.
1907-15	1 bd.	1915-24	1 bd.
1924-29	1 bd.		
- 1887-1924. Protokol over skadelige næringsbrug. C 1 bd.
Anm.: Vedrører kontrollen med kø-
stalde o. lign. Protokollen er for-
synet med alfabetisk register.
- 1866-90. Protokol over skadelige næringsbrug. D 1 bd.
Anm.: Vedrører kontrol med slagtere.
Protokollen er forsynet med alfabe-
tisk register.
- 1866-1927. Protokol over skadelige næringsbrug. E 2 bd.
Anm.: Vedrører kontrollen med svine-
hold. Protokollerne er forsynet med
alfabetiske registre.
- Nemlig:
1866-1903	1 bd.	1903-27	1 bd.
- 1863-1933. Protokoller over skadelige næringsbrug. F 4 bd.
Anm.: Vedrører virksomheder som ud-
vikler ubehagelig røg og lugt. Proto-
kollerne er forsynet med alfabetiske
registre.
- Nemlig:
1863-91	1 bd.	1891-1902	1 bd.
1902-23	1 bd.	1923-33	1 bd.
- 1887-1901. Journalsager vedr. skadelige næringsbrug 1 pk.
- 1869-92. Synsforretninger over dampkedler, damp-
maskiner og dampskibe 5 bd.

Anm.: De enkelte protokoller er forsynet med alfabetiske registre.

Nemlig:

1869-76	1 bd.	1876-80	1 bd.
1880-84	1 bd.	1884-86	1 bd.
1887-92	1 bd.		

1869-89. Synsforretninger ang. dampkedler og dampfartøjer 5 pkr.

Nemlig:

1869-72	1 pk.	1873-74	1 pk.
1875-76	1 pk.	1877-82	1 pk.
1883-89	1 pk.		

1875-89. Journaler over synsforretninger over faststående dampkedler i København 3 bd.

Anm.: Forsynet med alfabetisk register.

Nemlig:

1875-79	1 bd.	1879-89	1 bd.
1889	1 bd.		

1877-89. Synsprotokoller over lokomobiler i København 1 bd.

Anm.: Forsynet med alfabetisk register.

1887-1907. Journal vedr. dampskibe m.m. 1 bd.

Anm.: Forsynet med alfabetisk register.

1902-21. Journaler over synsforretninger over dampfartøjer 5 bd.

Anm.: Forsynet med alfabetiske registre.

Nemlig:

1902-06	1 bd.	1906-09	1 bd.
1909-13	1 bd.	1913-16	1 bd.
1917-21	1 bd.		

- (1873) Tilsynsprotokol med arbejdspladser 1 bd.
Anm.: Anlagt i anledning af lov af 23. maj 1873 om børns og unge menneskers arbejde i fabrikker. Protokollen indeholder dog kun få tilførsler.
- 1886-93. Protokol over optrædende personer i offentlige beværtningslokaler 1 bd.
Anm.: Der er opført kunstnere for flg. etablissementer: Cirkus Varietè, Tivolis Varietè, Concert du Boulevard, National, Store Ravnsborg og Thalia. Protokollen er for et par år ad gangen ført kronologisk for hvert "lokale" og for de optrædende anføres til- og afmeldelsesdato, deres navn, fødested og alder, præstationens art samt bopæl.
- 1913-36. Protokol over beværtere med ret til udskænkning af stærke drikke I-IV 4 bd.
Anm.: Disse protokoller blev anlagt i henhold til lov af 29/5 1912 om beværtning og handel med stærke drikke. Loven trådte i kraft 1/1 1913. Ansøgning om bevrarterbevilling indsendtes til politiet og gik herfra til behandling i det særlige bevillingsnævn, i hvilket politidirektøren havde sæde. I protokollerne har hver beværtning sit blad, og de enkelte beværtninger er indført under deres adresse (gadenavn og nr.) I de fleste tilfælde er der henvisning til en tidligere bevillingssag (S.K.S.journal med nr.). Der findes intet register til protokollerne.
- 1913-43. Protokol over beværtere der ikke har ret til udskænkning af stærke drikke 1 bd.
Anm.: Se anmærkningen til foregående protokolrække.
- 1916-19. Journaler over bevrartersager 3 bd.
Nemlig:
1916	1 bd.	1916-17	1 bd.
1918-19	1 bd.		

1908-23. Forbudsprotokol 1 bd.

Anm.: Indeholder forbud mod at be-
værttere anvender kvindeligt tyende
eller andet fremmed kvindeligt per-
sonale i deres forretninger.

Sædelighedssager

1863-64. Journal over løsagtige eller for løsagtig-
hed mistænkte fruentimmere 1 bd.

Anm.: Protokollen er anlagt juli 1863.
Den er ført på skematisk papir og inde-
holder flg. rubrikker: Navn, fødested,
sagens genstand, anholdt, sagens ud-
fald og anmærkninger. Bag i protokol-
len findes alfabetisk register.

1865-68. Observationsprotokol 1 bd.

Anm.: Er en protokol over unge kvinder,
som er mistænkt for at drive utugt el-
ler for at være smittet med kønssygdomme.
De er blevet forhørt og undersøgt, og
protokollen giver en række oplysninger
om de enkeltes personalia, beskæftigelse
m.m. Protokollen er forsynet med et alfa-
betisk navnerregister.

1863-71. Politilægens protokol 1 bd.

Anm.: Anlagt september 1863.

1863-67. Politirapporter om offentlige fruentimmere 5 pkr.

Anm.: De enkelte rapporter er samlet
på de personer, de vedrører, og mate-
rialet er henlagt efter de år, hvor
den enkelte kvinde blev indskrevet som
offentligt fruentimmer.

Nemlig:

1863	1 pk.	1864	1 pk.
1865	1 pk.	1866	1 pk.
1867	1 pk.		

1895-1905. Alfabetisk fortegnelse over offentlige
fruentimmere, der holder kæreste 1 bd.

- 1888-1905. Kronologisk fortegnelse over kvinder, der ønsker at gå til hænde i offentlige huse 1 bd.
Anm.: Om hver af de 451 opførte kvinder gives en række personlige oplysninger.
- 1888-1906. Kronologisk fortegnelse over kvinder, der søger tilladelse til at gå privatboende offentlige fruentimmere eller deres værtinder tilhænde 1 bd.
Anm.: Om hver af de opførte 783 kvinder gives en række personlige oplysninger.
- 1903-05. Protokol over offentlige fruentimmere 1 bd.
Anm.: Hver kvinde har sit blad i protokollen, som indledes med en række oplysninger om personalia, beskæftigelse m.m. Herefter følger de registrerede adresseforandringer samt anmærkninger om idømte straffe o. lign. Bag i protokollen alfabetisk navneregister.
- 1867-1906. Sager vedr. indskrivning af offentlige fruentimmere 16 pkr.
Anm.: Sagerne vedr. de enkelte kvinder er henlagt efter indskrivningsdato. I hver sag optages en protokol, og til denne hører en række personalia om den enkelte kvinde og politirapporter om hendes hidtidige vandel. Pakkerne er gennemgået og udtyndet, men ingen sag er blevet kasseret.

Nemlig:

1867-78	1 pk.	1879-81	1 pk.
1882-84	1 pk.	1885-87	1 pk.
1888-89	1 pk.	1890-92	1 pk.
1893-94	1 pk.	1895	1 pk.
1896	1 pk.	1897-98	1 pk.
1899	1 pk.	1900-01	1 pk.
1902	1 pk.	1903	1 pk.
1904	1 pk.	1905-06	1 pk.

- 1891-1906. Sager vedr. udslettelse af protokollen
over offentlige fruentimmere 14 pkr.
Anm.: Sagerne er af samme karakter
som den foregående række. De har på-
tegning om at de enkelte kvinder har
modtaget en advarsel inden udsletning.
- Nemlig:
1891-92	1 pk.	1893-94	1 pk.
1895-1906	12 pkr.		
- Anm.: 1 pk. for
hvert år.
- 1866-74. Tilholdsprotokol 1 bd.
Anm.: Aut. til brug ved de advarsler,
der i henhold til straffelovens § 180
gives løsagtige kvinder. Bag i proto-
kollen alfabetisk navneregister.
- 1871-1908. Tilholdsprotokol 1 bd.
Anm.: Aut. til brug for 3. politiins-
pektør ved de tilhold, pålæg eller
forbud, han til varetagelsen af tilsynet
med løsagtige fruentimmere har at give.
En stor del af de optagne tilhold er
givet forskellige gæstgivere, der be-
skæftiger løsagtige kvinder i deres for-
retning. Protokollen er forsynet med al-
fabetisk navneregister.
- 1906-36. Advarselsprotokoller 5 bd.
Anm.: Indeholder advarsler givet i hen-
hold til lov af 30. marts 1906 om mod-
arbejdelse af offentlig usædelighed og
venerisk smitte § 1, senere straffelo-
vens § 199. Bag i protokollerne findes
alfabetiske registre.
- Nemlig:
1906-11	1 bd.	1911-17	1 bd.
1917-23	1 bd.	1923-31	1 bd.
1931-36	1 bd.		
- 1881-1906. Dokumenter fremlagt til advarselsproto-
kollen 4 pkr.
Anm.: Når en kvinde blev udslettet af
politiets indskrivningsprotokol for

offentlige fruentimmere, blev hun fremstillet før at modtage en advarsel mod fremtidig at søge erhverv ved utugt (§ 19 i regulativ af 9/3 1877 for politiets tilsyn med offentlige fruentimmere.) Ved fremstillingen forelagdes den pågældende kvindes dossier i afdelingen. Gennemgået med udtynding for øje.

Nemlig:

1881-89	1 pk.	1890-93	1 pk.
1894-99	1 pk.	1900-06	1 pk.

1906-
ca. 1955.

Tilholds- og meldingsprotokoller. Litra
A-Ø

24 bd.

Anm.: Anlagt i henhold til lov nr. 81 af 30/3 1906. Med litra B indføres protokol med fortrykt skema, således at hver person får sit eget folio. Når dette er udskrevet, foretages der fremvisning til en senere protokol. Litra T og Y mangler. Alfabetisk register bag i de enkelte protokoller.

Nemlig:

Litra A 1907-09	1 bd.	Litra B 1909	1 bd.
Litra C 1909-10	1 bd.	Litra D 1910-12	1 bd.
Litra E 1912-13	1 bd.	Litra F 1913-15	1 bd.
Litra G 1915-17	1 bd.	Litra H 1917	1 bd.
Litra J 1917-19	1 bd.	Litra K 1919-21	1 bd.
Litra L 1921-23	1 bd.	Litra M 1921-23	1 bd.
Litra N 1923-26	1 bd.	Litra O 1923-26	1 bd.
Litra P 1926-29	1 bd.	Litra Q 1926-28	1 bd.
Litra R 1928-31	1 bd.	Litra S 1929-32	1 bd.
Litra U 1933-41	1 bd.	Litra V 1935-53	1 bd.

Litra X		Litra Z	
1951-59	1 bd.	1945-47	1 bd.
Litra Æ		Litra Ø	
1948-51	1 bd.	1951-55	1 bd.

1910-37. Tilholds- og meldingsprotokol for mænd 1 bd.

Anm.: I henhold til lov af 3/3 1860 § 2, senere straffelovens § 229, kunne der gives mænd en advarsel mod at dele bopæl med en kvinde, der bedrev utugt som erhverv. I ældre tid skulle den pågældende mandsperson holde politiet underrettet om skiftende bopæl og erhverv.

1906-44. Journaler i sædelighedssager 39 bd.

Anm.: Journalerne er ført på skematisk papir. Der findes alfabetisk register bag i bindene.

Nemlig:

1906-07	1 bd.	1908-42	35 bd.
		<u>Anm.:</u> 1 bd. for	
		hvert år.	
1943	2 bd.	1944	1 bd.

1906-17.
(div.år) Rapporter om løsagtige kvinder 43 pkr.

Anm.: Årgangene 1907, 1912 og 1917 er bevaret in toto. De øvrige årgange er gennemgået med kassation for øje.

Nemlig:

1906	1 pkr.	1907	15 pkr.
1911	1 pkr.	1912	13 pkr.
1917	13 pkr.		

1908-32. Hjemsendelsesprotokoller 2 bd.

Anm.: Fra disse protokoller er der henvisninger til journalen i sædelighedssager. Bag i protokollerne alfabetisk navnerregister.

Nemlig:

1908-17	1 bd.	1917-32	1 bd.
---------	-------	---------	-------

- 1916-37. Protokol over dømt kvinder 2 bd.
Anm.: Er en kronologisk ordnet fortegnelse over kvinder, der er dømt i sædelighedssager. Protokollen indeholder flg. rubrikker: Navn, fødested og fødselstidspunkt, forbrydelse og straf, domsdato og j.nr. Protokollerne er forsynet med alfabetisk register.
- Nemlig:
1916-24 1 bd. 1925-37 1 bd.
- 1909-14. Alfabetisk fortegnelse over afgivne offentlige retsrapporter på løsagtige kvinder 1 bd.
- 1906-20
(div.år). Annonceprotokoller 3 bd.
Anm.: Indeholder alfabetisk ordnede udklip af rubrikannoncer i aviserne, som har interesse for sædelighedspolitiet.
- Nemlig:
1906-07 1 bd. 1908-09 1 bd.
1915-20 1 bd.
- ca. 1915-1959. Diverse rapporter om sædelighedspolitiets kontrolbesøg på restauranter, barer m.m. 1 pk.
Anm.: Hver restaurant har sin mappe, og disse er henlagt alfabetisk efter etablisementets navn. En alfabetisk liste ligger forrest i pakken.
- 1908-46. Diverse lægesager 1 pk.
Anm.: Pakken indeholder dels en række korrespondancesager vedr. læger, der har arbejdet for 3. politiinspektorat dels sager vedr. behandling af kønssygdomme m.m. Vedlagt findes ligeledes et læg omhandlende forskellige retssager mod læge C.Th. Gantzel, der havde konsultation i kønssygdomme på Vesterbro.
- 1910-31. Diverse sager 1 pk.
Indhold:
Hjemsendelser fra Sverige, 1910-15 1 læg

Overtrædelse af straffelovens § 235,
1911-24 1 læg

Frيرهjser for Foreningen til for-
vildede unge pigers frelse, 1912-
1931 1 læg

Overtrædelse af lov af 30/3 1906
§ 9, 2. stk., 1913 1 læg

Diverse

1878-1946. Protokol over kreaturførere 2 bd.

Anm.: I henhold til politivedtægten
skulle personer, der trak med krea-
turer have politiets tilladelse og
bære et særligt skilt. Alfabetisk re-
gister bag i protokollen.

Nemlig:

1878-1908 1 bd. 1908-46 1 bd.

4. politiinspektorat

1886-1927. Udtagne sager vedr. åndssvage og sindssyge,
der er taget i forvaring 4 pkr.

Anm.: Samlingen er tilvejebragt af ins-
pektoratet og indeholder enkelte gamle
sager. Hvilke kriterier, der er anlagt
på udvælgelsen af sagerne, fremgår ikke.
Sagerne, der hovedsagelig omfatter straf-
fede personer, er nu henlagt i kronologisk
rækkefølge. Førrest i den ældste pakke lig-
ger nogle gamle fortegnelser på navn, som
kan anvendes til at finde den sag, der ef-
tersøges.

Nemlig:

1886-1907 1 pk. 1908-13 1 pk.
1914-20 1 pk. 1921-27 1 pk.

ca. 1914-
1929. Fortegnelse over foreninger og privatper-
soner, som i henhold til lov af 1/4 1914
har tilladelse til at medvirke ved anbring-
else af børn 1 bd.

- 1911-56. Journaler over rømmingssager 6 bd.
Anm.: Ført på fortrykt skematisk papir og forsynet med alfabetisk register.
Nemlig:
1911-17 1 bd. 1917-22 1 bd.
1922-26 1 bd. 1926-40 1 bd.
1940-52 1 bd. 1952-56 1 bd.
- 1916-34. Ekstrakt af afdelingens B-protokol 1 pk.
Anm.: Indeholder sager vedr. salg m.m. af utugtige skrifter, billeder o. lign. (Straffelovens § (184) 234).
- 1882-1954 (div. år) Korrespondancesager vedr. handel med utugtige bøger, billeder m.m. 2 pkr.
Nemlig:
1882-1930 1 pk. 1931-54 1 pk.
- 1911-47. Protokol over markedsrejsende m. fl. I-IX 9 bd.
Anm.: Hver person har sin side i protokollen, og der oplyses, hvornår markeds-
pas er udstedt, fornyet, og nægtet.
I sidste protokol notater udover 1947.
Nemlig:
1911-19 1 bd. 1919-24 1 bd.
1924-28 1 bd. 1928-33 1 bd.
1933-36 1 bd. 1936-38 1 bd.
1938-40 1 bd. 1940-43 1 bd.
1943-47 1 bd.
- 1911-47. Register over markedsrejsende 1 bd.
Anm.: Henviser til protokol over markedsrejsende litra I-IX.

De enkelte politistationer

På samtlige politistationer har man i hvert fald i perioden 1870-1920 ført ensartede protokoller over anmeldte forbrydelser,

aut. af politidirektøren. Protokollerne blev ført på fortrykt skematisk papir og indeholdt flg. oplysninger: Tidspunkt for anmeldelse, anmelderens navn, stilling og adresse, forbrydelsen og dens genstand samt andre oplysninger. Protokollerne indeholder desuden oplysning om, hvad der er foranstaltet, herunder om gerningsmanden er opdaget, og om kosterne er tilvejebragt. Samtlige protokoller er bagi forsynet med alfabetiske navneregistre. Efter 1920 er materialet kasseret, da samtlige oplysninger fra stationsprotokollerne er indført i hovedstationens anmeldelsesprotokoller.

1870-1920. Protokoller over anmeldte forbrydelser 284 bd.

Nemlig:

Station 1, 1886-1920	43 bd.	Station 2, 1880-1920	42 bd.
Station 3, 1878-1920	41 bd.	Station 4, 1870-1920	25 bd.
Station 5, 1883-1920	53 bd.	Station 6, 1883-1920	37 bd.
Station 7, 1885-1920	27 bd.	Station 8, 1902-20	14 bd.
Station 9, 1906-19	2 bd.		

1881-1929. Dagbøger for politistation 1 57 bd.

Anm.: Ført på fortrykt skematisk papir. Der gives døgn efter døgn oplysninger om stationens tjenestefordeling, og hvad der iøvrigt er foregået inden for stationens område. Der er kun bevaret dagbøger fra denne station.

Perioden 1920 ff.

Arkivalierne i denne gruppe er hovedsagelig afleveret i dec. 1974. Enkelte sager stammer dog fra tidligere afleveringer. Adskillige af de senest modtagne arkivalier er gennemgået med udtynding for øje.

Politidirektørens sekretariat

- 1920-36. Politidirektørens protokol, se s. 132.
- 1920-33. Journaler til politidirektørens protokol, se s. 132.
- 1920-29. Alfabetiske registre over tilhold givet ved politidirektørens protokol, se s. 133.
- 1920-44. Hovedjournaler, se s. 109 f.
- 1920-44. Journalregistre, se s. 110.
- 1920-43. Journalsager, se s. 110.
- 1920-60. Udtagne journalsager, saglig ordnet, se s. 133ff.
- 1920-39. Protokoller over æresoprejsningssager, se s. 155.
- 1920-23. Dødeblade, se s. 155.
- 1919-44. Bogholderijournal 2 bd.
Anm.: De første årgange af journalen indeholder kun få indførsler. Fra 1932 stiger antallet af indførsler væsentligt. Sidste indførsel er dateret 16/9 1944.
- Nemlig:
1919-40	1 bd.	1941-44	1 bd.
- Anm.: Forsynet med sag- og personregister.
- 1932-43. Register til bogholderijournalen 1 bd.
Anm.: Indeholder adskilte sag- og personregistre,

1. politiinspektorat

- 1920-34. 1. politiinspektørs kopibog, se s. 156
- 1920-33. Kopibøger for hovedstationens 1. afd. Ny række, se s. 157.

- 1920-33. 1. politiinspektørs kopibøger nr. 1-4,
Ny række 4 bd.
Anm.: Påbegyndt 6/11 1920 af Hakon
Jørgensen. Bindene er forsynet med
registre.
- Nemlig:
1920-23	1 bd.	1923-26	1 bd.
1926-30	1 bd.	1930-33	1 bd.
- 1943 og 1945. Journal for hovedstationens 1. afd. 1 bd.
Anm.: Protokollen bærer rygtitel:
H.I.T. journal 1943. Indførslerne nr.
1-1117 vedrører året 1944. Numrene
1121 ff. er ændret til nr. 1401-2280,
og de dækker indførsler fra perioden
11/8-25/9 1945 og er altså en fortsæt-
telse af efterfølgende journal for hoved-
stationens 1. afd. 1944-45.
- 1944-45. Journal for hovedstationens 1. afd. 1 bd.
Anm.: Journalen bærer rygtitel: H.I.T.
1944, 1-4000. Protokollen er anlagt
3/1 1944, og indførslerne standser 19/9
1944 med nr. 2611. Derefter er protokollen
påny taget i brug som journal 17/5 1945,
og der begyndes med nr. 21. Sidste ind-
førsel har nr. 1400 og er dateret 11/8
1945.
- 1944-45. Journal for hovedstationens 1. afd. nr. 2 1 bd.
Anm.: Protokollen bærer rygtitel: H.I.
journal 1944 nr. 2. Protokollens numre
6001-7011 dækker perioden 11/8-19/9 1944.
Fra nr. 8001-11931, rettet til nr. 1-3931,
er protokollen påny taget i brug og kaldes
nu: Hovedjournal. Protokollen dækker for
dette afsnits vedk. perioden 13/5 1945 og
året ud.
- 1920-44. Dagsbefalinger, se s. 157.
- 1920-37. Diverse udtagne journalsager, saglig ordnet,
se s. 157 ff.
- 1920-30. Diverse korrespondancesager, saglig ordnet,
litra A-Ø, se s. 159.

- 1920-52. Korrespondancesager vedr. de enkelte politi-
stationers lokaleforhold, se s. 159.
- 1935-44. Indkomne breve til politiinspektør
E. Møllerup 1 pk.
Anm.: En del af brevene er journalise-
ret i H.I. journalen, andre er af mere
privat karakter.
- 1937-44. Referater af paroler hos politidirektøren 1 pk.
- 1938-44. Referater af paroler hos l. politiins-
pektør m. registre 1 pk.
Anm.: Til de enkelte årgange er knyttet
sagregistre.
- 1920-33. Korrespondancesager vedr. tildelte bio-
grafbevillinger, se s. 160.
- 1920-29. Protokol over bevilgede og nægtede andra-
gender om biografbevillinger, se s. 160.
- 1920-21. Diverse ansøgninger om biografteaterbevil-
ling nr. 181-580, se s. 160.
- 1920-22. Diverse biografteatersager, se s. 160.
- 1920-23. Protokol over bevilling som positiv-spiller,
se s. 160.
- 1920-44. Afskædige politibetjente, se s. 164 f.
- 1920-45. Forhørsprotokol i disciplinærsager mod med-
lemmer af politistyrken 5 bd.
Anm.: Protokollerne er autoriseret af
politidirektøren.

Nemlig:

1920-28	1 bd.	1928-34	1 bd.
1934-39	1 bd.	1939-42	1 bd.
1942-45	1 bd.		

- 1920-36. Alfabetisk register til forhørsprotokollerne
nr. 1-3 1 bd.
- 1924-43. Korrespondancesager og dokumenter i disciplinærsagen mod inspektionsbetjent Carl Albert Dyberg m. fl. 1 pk.
- 1940-44. Rapporter m.m. vedr. den tyske værnemagts forhold til den københavnske befolkning 3 pkr.
Anm.: Materialet består hovedsagelig af kopier af rapporter m.m. afgivet til l. politiinspektorat fra de forskellige politikredse. Materialet er bl.a. anvendt til udarbejdelse af månedsrapporter til statsadvokaten i særlige anliggender. Materialet er fyldigst fra 1941-43. Det er ordnet i læg måned efter måned.
- Nemlig:
9/4 1940-
juli 1941	1 pk.	Aug. 1941-
aug. 1942	1 pk.
Sept. 1942-
1944	1 pk.		
1944. Indberetninger til l. politiinspektorat om begivenhederne i København i dagene 26. juni-6. juli 1944 1 pk.
Anm.: Der findes indberetninger fra de forskellige politikredse, fra udrykningsafdelingen, søpolitiet m.m.
- 1942-44. Rapporter om foretagne sabotagehandlinger i København 2 pkr.
Anm.: Hovedmassen af materialet består af de originale rapporter, indsendt fra de forskellige politistationer. I enkelte tilfælde findes også breve m.m. fra værnemagten.
- Nemlig:
1942-43	1 pk.	1944	1 pk.
- 1940-45. Diverse sager vedr. den tyske besættelse 1 pk.
Indhold:
Diverse indberetninger om vinduesudstillinger hos bladet "Stormen",

- Nordisk Aktion ("Propagandacentralen") og Kritisk Ugerevue, 1940-42 1 læg
- Frikorps Danmark, 1941-44 1 læg
- Disciplinærsagen mod politiassistent L.V.J. Sillemann, 1941-44 1 læg
- Minutberetninger 29/8 - 20/12 1943 1 læg
- Anm.: Kronologisk ordnede beretninger om dagens begivenheder, navnlig i forhold til værnemagten.
- Samlede beretninger om begivenheder i København fra dag til dag, 30/8 - 1/12 1943 1 læg
- Amalienborgvagten, 1944-45 1 læg
- Anm.: Efter hærens opløsning overtog en politistyrke den daglige vagttjeneste ved Amalienborg.
- Afhøring af tidl. rigsbefuldmægtigede dr. Werner Best, 31/8 1945 1 læg
- Anm.: Et par rapporter fra 1. undersøgelseskammers behandling af Best-sagen fra 1948 og 1949 er vedlagt.
- Diverse sager, 1943-44 1 læg
- 1944-45. Alfabetisk ordnet kartotek over de politifolk, der gjorde tjeneste ved "Amalienborgvagten" 1 pk.
- 1945-52. Diverse kartoteker på kort 1 pk.
- Indhold:
- Kartotek over journalsager vedr. 9/4 1940 og forhold affødt heraf, 1945-52 1 kartotek
- Kartotek over journalsager vedr. befrielsen 5. maj 1945, 1945-50 1 kartotek
- Kartotek over sager vedr. engelske soldater, 1945 1 kartotek.

2. politiinspektorat

- 1920-45. Journaler, se s. 165.
- 1922-44. Journalregistre 24 bd.
Anm.: Et bind for hvert år. I de nærmest foregående bind findes registeret bag i journalen
- 1920-24. Journal over henlagte sager, se s. 165.
- 1920-45. Protokol over stjalne og tabte sager, se s. 166.
- 1921, 1931 og 1941. Anmeldelser 77 pkr.
Anm.: Kun de nævnte årgange er bevaret. Anmeldelserne er sager til den foranvænte protokol over stjalne og tabte sager.
- Nemlig:
1921	29 pkr.	1931	30 pkr.
1941	18 pkr.		
- 1920-44. Register over anmeldte forbrydelser se s. 166.
- 1921-45. Anmeldelsesprotokoller 111 bd.
Anm.: Anmeldelsesprotokollerne - undertiden kaldt T.P. journal - er årligt opdelt i rækker med henholdsvis lige og ulige numre. De giver oplysninger om tidspunktet for anmeldelsen, anmelderens navn og bopæl, hvor forbrydelsen er begået (evt. hvad der er stjålet eller bortkommet) og hvilke personer, der er mistænkte. Hver anmeldelse har et løbenummer, men sagens videre forløb kan ikke følges via dette nummer. I mange tilfælde henvises dog, til hvilket undersøgelseskammer sagen er oversendt, hvorfor yderligere oplysninger vil kunne udtrages af det nævnte undersøgelseskammers journaler.
- Nemlig:
1921	6 bd.	1922	4 bd.

1923	6 bd.	1925	6 bd.
1926	8 bd.	1927	8 bd.
1928	8 bd.	1929	6 bd.
1930	6 bd.	1931	8 bd.
1932	7 bd.	1933	8 bd.
1934	8 bd.	1935	8 bd.
1936	8 bd.	1937	8 bd.
1938	8 bd.	1939	8 bd.
1940	8 bd.	1941	12 bd.
1942	14 bd.	1943	14 bd.
1944	16 bd.		

Anm.: I 2 bd. 1944 med nr. 28801-29407 og 28802-29414 findes for 1945 indført nr. 1-109 og 2-114.

- 1921-44. Register til anmeldelsesprotokollen 27 bd.
Anm.: 1 bd. for hvert år.
- 1920-27. Journaler for fogedforretninger (fogedprotokoller), se s. 166.
- 1919-25. Fogedprotokol 1 bd.
Anm.: Protokol over personer, der i h.t. straffelovstillæg af 1. april 1905 § 15, er fritaget for tiltale. Protokollen er ført på trykt skemapapir; oplyser vilkårene for fritagelsen, hvad der er foranstaltet, samt hvorfra der er indkommet oplysninger til sagen. Bagi alfabetisk navnerregister. Samtlige sager vil tillige kunne findes i den almindelige række af fogedprotokoller.
- 1943-45. Journal for fogedsager 1 bd.
Anm.: Journalerne 1941-42 er kasseret. Journalen 1943-45 har bagi journaliserede sager vedr. anholdelser i skattesager 1944-45.
- 1920-38. Fortegnelse over betinget benådede personer, se s. 167.
- 1920-38. Fortegnelse over betingede straffedomme, se s. 167.

3. politiinspektorat

Sundhedspolitiet

- 1920-23
(1932). 3. politiinspektorats kopibøger over udgåede breve med alfabetisk register, se s. 168.
- 1920-54. Journaler for sundhedspolitisager, se s. 170.
- 1919-37. Bødeprotokol 1 bd.
Anm.: En alfabetisk ordnet fortegnelse over bødepålæg for overtrædelse af sundhedsvedtægtens forskellige bestemmelser.
- 1920-32. Protokoller vedr. tilsyn med logishuse og herberger, se s. 170.
- 1920-33. Protokoller over skadelige næringsbrug, A-C og F, se s. 170 f.
- ca. 1920. Kødkontrol I 1 bd.
Anm.: Protokollen er en fortegnelse over de forretninger, der handler med kød, ordnet alfabetisk efter gadenavne og nr. Der oplyses forretningsindehaverens navn, overtagelsesdato af forretningen og virksomhedens art: slagter, høker, smørrebrødsforretning o. lign. I en anmærkningsrubrik meddeles eventuel ophørsdato. Forrest i bindet en oversigt over kredsinddelingen for sundhedspolitiets kødkontrol.
- ca. 1926. Kødkontrol II 1 bd.
Anm.: Samme indhold som foregående protokol.
- 1925-53. K.K.-journaler (Kød-kontrollen) 32 bd.
Anm.: De journaliserede sager omhandler først og fremmest klager over dårligt kød og uhygiejniske slagter- og viktualieforretninger. Samtlige bind er forsynet med registre.
Nemlig:
1925-41 17 bd. 1942 3 bd.
Anm.: 1 bd. for hvert år.

- 1943 2 bd. 1944-53 10 bd.,
Anm.: 1 bd., for
hvert år,
- 1940-53. K.K.-S.K.S. Journaler 9 bd.,
Anm.: Indeholder fortrinsvis sager, der har været forelagt sundhedskommissionen (S.K.sager), og som vedrører nyindretning, ombygning, reparationer af slagterbutikker, viktualiebutikker m.m. Bag i protokollerne alfabetisk gedefortegnelse.
Nemlig:
1940-43	1 bd.	1943-45	1 bd.
1946	1 bd.	1947	1 bd.
1948	1 bd.	1949-50	1 bd.
1951	1 bd.	1952	1 bd.
1953	1 bd.		
- 1942-53. Kontrollen med levnedsmidler 6 bd.,
Anm.: Er en kronologisk ført journal over indkomne sager vedr. levnedsmiddelkontrol. Protokollerne er forsynet med alfabetiske registre.
Nemlig:
1942-43	1 bd.	1943-46	1 bd.
1947-48	1 bd.	1949-50	1 bd.
1951-52	1 bd.	1953	1 bd.
- 1947-49. Eftersynsprotokol 1 bd.,
Anm.: Alfabetisk ordnet fortegnelse over slagterbutikker, viktualiehandlere m.m. med angivelse af dato for kontrolbesøg.
- 1920-40. Mælkesager. M. III journaler 20 bd.,
Anm.: Indeholder behandlede mælkekontrollsager. Protokollerne er forsynet med alfabetiske registre.
Nemlig:
1920-21	1 bd.	1922-40	19 bd.
- Anm.: 1 bd. for
hvert år.

- 1920-21. Journaler over synsforretninger over dampfartøjer, se s. 172.
- 1920-36. Protokol over beværtere med ret til udskænkning af stærke drikke, se s. 173.
- 1920-43. Protokol over beværtere der ikke har ret til udskænkning af stærke drikke, se s. 173.
- 1920-23. Forbudsprotokol, se s. 174.
- 1920-22. Journal over beværtersager 1 bd.
Anm.: Journalen er ført på det enkelte beværtningssted (gadenavn og nr.). Der findes intet register.
- 1923-31. Journal over beværtersager 1 bd.
Anm.: De enkelte ansøgninger er indført i kronologisk orden. Intet register.
- 1942-62. Bevillingskontorets journal 11 bd., 2 pkr.
Anm.: De enkelte ansøgninger om beværterbevilling eller ændring i eksisterende bevilling er indført i kronologisk rækkefølge. Bag i protokollen findes alfabetisk register på gadenavn og nr. Fra 1954 er journalen ført på løsblade.
- Nemlig:
1942	1 bd.	1943	1 bd.
1944-45	1 bd.	1946-53	8 bd.
		<u>Anm.:</u> 1 bd. for hvert år.	
1954-57	1 pk.	1958-62	1 pk.
- ca. 1938-1960. Alfabetisk gaderegister over beværtninger 2 bd.
Anm.: Registeret synes anlagt ca. 1938. Hver gade har sit blad og på dette er opført gadenr. på de enkelte beværtninger. Der henvises i registeret til bevillingssagens journal-nr.
- Nemlig:
A-M	1 bd.	N-Ø	1 bd.

- 1921-30. Kvartalslister over foretagne tilsyn med beværtninger, danselokaler m.m. 1 pk.
- 1920-21. Protokol over meddelte advarsler i henhold til beværterlovens § 36 1 bd.
- 1920-21. Alfabetisk register til protokol over meddelte advarsler i henhold til beværterlovens § 36 1 bd.
Anm.: Indeholder desuden register over tildelte dansetilladelser i henhold til bkg. af 5/7 1926. Der findes dog kun få indførsler af denne art.
- 1941-53. Tilsynsprotokol med bygninger mm. 21 bd. 1 pk.
Anm.: Gl. signatur: Kredstilsyn. Er en kronologisk ført journal over sager vedr. mangelfulde bygninger og lejligheder, uheldige sanitære forhold samt støj- og røgplager m.m. Protokollerne er forsynet med alfabetiske gaderegistre med gadenr.
Nemlig:
1941	1 bd.	1942	3 bd.
1943	2 bd.	1944	2 bd.
1945 mangler		1946	2 bd.
1947	2 bd.	1948	1 bd.
1949	2 bd.	1950	2 bd.
1951	2 bd.	1952	2 bd.
1953	1 pk.		

Sædelighedspolitiet

- 1920-44. Journaler i sædelighedssager, se s. 178.
- 1920-36. Advarselsprotokoller, se s. 176.
- 1937-43. Protokol over givne pålæg 1 bd.
Anm.: Fra 1937 gives ikke længere advarsler, men pålæg i henhold til straffelovens § 199. Alfabetisk register bag i protokollen.

- 1920-55. Tilholds- og meldingsprotokoller, se s. 177.
- 1920-37. Tilholds- og meldingsprotokol for mænd se s. 178.
- 1920-32. Hjemsendelsesprotokoller, se s. 178.
- 1920-37. Protokol over dømt kvinder, se s. 179.
- 1941-44. Protokol over anholdte kvinder 3 bd.
Anm.: Er en kronologisk ordnet fortegnelse over kvinder, der er anholdt i sædelighedssager. Protokollen indeholder flg. rubrikker: Navn, fødested og alder, anholdelsen og dens årsag, sagens nr., lægeundersøgelse og hvad sket med den anholdte. Protokollen er forsynet med alfabetisk register. Årgang 1943 mangler.
Nemlig:
1941	1 bd.	1942	1 bd.
1944	1 bd.		
- 1919-44. Protokoller over fængslede 6 bd.
Anm.: Kronologiske fortegnelser over fængslede mænd og kvinder, der har overtrådt givne tilhold m.m. Protokollerne er forsynet med alfabetiske navneregistre.
Nemlig:
1919-20	1 bd.	1921-25	1 bd.
1925-28	1 bd.	1928-32	1 bd.
1932-38	1 bd.	1938-44	1 bd.
- 1920-59. Diverse rapporter om sædelighedspolitiets kontrolbesøg på restauranter, barer m.m., se s. 179.
1958. Politirazziaen mod 69-klubben 1 pk.
Anm.: 23/4 1958 foretoges en større politirazzia mod den såkaldte 69-klub, Vesterfælledvej 82. Natklubben besøgte førts og fremmest af amerikanske orlovsoldater og deres piger. Pakken indeholder de af sædelighedspolitiet optagne rapporter.

ca, 1935-
1945. Pasansøgninger fra unge kvindelige sanger-
inder, artister o. lign. 1 pk.

Anm.: Når en ung kvinde under 21 år
(18 år) ansøgte om pas til udlandet,
foretog 3. inspektorat en nærmere un-
dersøgelse af ansøgerens personlige
forhold.

1920-46. Diverse lægesager, se s. 179.

1920-31. Diverse sager, se s. 179.

Veterinærpolitiet

1934-42. Veterinærpolitiets journaler 3 bd.

Anm.: Med indlagt løst alfabetisk
register.

Nemlig:

1934-37	1 bd.	1937-38	1 bd.
1938-42	1 bd.		

1921-57. Protokoller over sager vedr. dyrplageri 5 bd.

Anm.: Med indlagt løst alfabetisk
register,

Nemlig:

1921-26	1 bd.	1926-30	1 bd.
1930-37	1 bd.	1938-45	1 bd.
1945-57	1 bd.		

1920-1946. Protokol over kreaturførere, se s. 180.

4. politiinspektorat

I

1935-44. A-journaler 10 bd.

Anm.: Ført på fortrykt skematisk papir
og forsynet med navneregister. I disse
protokoller indføres begæringer fra over-
præsidiets, justitsministeriets m.fl. myn-
digheder om bistand ved oplysning af navn-
lig skilsmisse-, separations- og navnesager.
Der findes et bind for hvert år.

1919-23 og
1932-39. Alfabetiske registre til A-journalen 3 bd.

Nemlig:

1919-23 1 bd. 1932-36 1 bd.
1937-39 1 bd.

1924-25. Politiinspektørens embedsprotokol for skilsmisse- og separationssager 1 bd.

Anm.: Protokollen er anlagt 25/4 1924, men den indeholder kun få indførsler. Protokollen er ført på fortrykt skematisk papir, og hver sag har sin side. I protokollen er indført separationssager, i hvilke parterne ikke ønskede sagen henvist til retten, men afgjort af øvrigheden ved bevilling.

1921-38. Politiinspektørens embedsprotokol for paternitets-sager nr. 1-13 13 bd.

Anm.: Ført på fortrykt skematisk papir. Hver sag har sin side. Forsynet med alfabetisk register.

Nemlig:

1921-22 1 bd. 1922-23 1 bd.
1922-24 1 bd. 1923-25 1 bd.
1924-26 1 bd. 1925-27 1 bd.
1926-30 1 bd. 1926-31 1 bd.
1930-33 1 bd. 1930-34 1 bd.
1933-35 1 bd. 1933-36 1 bd.
1934-38 1 bd.

1935-51. Paternitetsjournaler, fra 1940: Faderskabsjournaler 27 bd.

Anm.: Protokollerne er ført på fortrykt skematisk papir og forsynet med alfabetiske registre.

Nemlig:

1935-40 6 bd. 1941 2 bd.
Anm.: 1 bd. 1942 2 bd.
for hvert år.
1943 3 bd. 1944 2 bd.

1936 og
1939 1 pk. 1940 4 pkr.
1944 5 pkr.

II

- 1920-34. Ekstrakt af afdelingens B-journal, se s. 181.
- 1934-45. Dagbøger, fra 1939 kaldet B-journaler 11 bd.
Anm.: Er en kronologisk ført fortegnelse over sager, der er indkommet til inspektoratet. I en særlig kolonne opføres inspektoratets eget journalnummer, og i den anden kolonne anføres, hvorledes sagen er blevet behandlet: ekspederet, henlagt, videresendt.
Nemlig:
1934-43 10 bd.
Anm.: 1 bd. for
hvert år. 1944-45 1 bd.
- 1939-57. P.P. B.journaler I-II 2 bd.
Anm.: Protokollen er ført på fortrykt skematisk papir og forsynet med alfabetisk navnerregister. Omhandler sager vedr. manglende pligtaflevering af tryksager, udgivelse af pornografiske skrifter og billeder og lign. "pressesager".
Nemlig:
1939-44 1 bd. 1944-57 1 bd.
- 1934-35. Journal over bevillinger til bortlodning m.m. 1 bd.
Anm.: Ført på fortrykt skematisk papir. Intet register. Indeholder bevillinger til bortlodninger, afholdelse af fester, indsamlinger m.m.
- 1936-44. I.B.T. journaler 9 bd.
Anm.: Ført på fortrykt skematisk papir. Intet register. Indeholder bevillinger til afholdelse af tombola, salg af lodsedler, servering ved foreningsfestligheder m.m. Der findes et bind for hvert år.
- 1920-54. Korrespondancesager vedr. handel med utugtige billeder, bøger m.m., se s. 181.

1920-47. Protokol over markedsrejsende m.fl. I-IX,
se s. 181.

1920-47. Register over markedsrejsende, se s. 181.

III

1920-56. Journaler over rømningssager, se s. 181.

1928-53. Journaler for værnepligtssager, nr. 18-25 9 bd.

Anm.: Ført på fortrykt skematisk papir.
Forsynet med alfabetiske navneregistre.

Nemlig:

1928-31	1 bd.	1931-34	1 bd.
1934-39	1 bd.	1939-42	1 bd.
1942-46	1 bd.	1946-47	1 bd.
1947-49	1 bd.	1949-51	1 bd.
1951-53	1 bd.		

1940-44. Journaler for civile eftersøgningssager 22 bd.

Anm.: Ført på fortrykt skematisk papir.
Ingen registre.

Nemlig:

1940	3 bd.	1941	4 bd.
1942	5 bd.	1943	5 bd.
1944	5 bd.		

IV

1944-45. Journaler over behandlede civile politisager
i den politiløse tid, I. Med alfabetisk per-
sonregister 2 bd.

Anm.: I løbet af okt. 1944 etableredes
et særligt kontor i Vesterport under
Københavns magistrats 1. afdeling, der
fik til opgave at behandle de såkaldte
"civile politisager". I journal I er
journaliseret sager vedr. udstedelse af
ægteskabsattester samt pas- og hundesager.
Sagerne er kasseret.

Nemlig:

journal I, 1944-45	1 bd.	journalregister	
		1944-45	1 bd.

1944-45. Journaler over behandlede politisager i den politiløse tid II. Med alfabetisk personregister. Sager er kasseret 2 bd.

Anm.: Omfatter flg. saggrupper: Beværterbevillinger, bevillinger til biograf, koncerter m.m. samt afholdelse af friluftsmøder.

Nemlig:

journal II		journalregister	
1944-45	1 bd.	1944-45	1 bd.

5. politiinspektorat

Kontoret for straffesager

1919-51. Straffejournaler 113 bd.
19 film.

Anm.: Årgangene 1941-51 findes kun på 16 mm. film. 1919-24 benævnes journalen "Politiinspektørens hovedjournal" og 1925-27 "Undersøgelseskammerets hovedjournal". Med undtagelse af journalen for 1919 er samtlige ført på trykt skema-papir, men opstillingen og rubrikker-nes indhold undergår visse ændringer i løbet af perioden. Således oplyses f.eks. først efter 1927, hvornår sigtede er født.

For samtlige årgange gælder, at hovedpunkterne er: 1) sigtedes navn, 2) forbrydelsens art, 3) til hvilket undersøgelseskammer sagen er henvist. I visse tilfælde angives tillige nr. i det pågældende undersøgelseskammers journal.

Gennem straffejournalen og de registre og kartoteker, som knytter sig til den (se nedenfor) er det muligt at følge en sags kronologi og hele forløb i hovedtræk. Straffejournalen har også henvisninger til sagens nr. i anmeldelsesprotokollen (Protokoller over stjalne og tabte sager).

Nemlig:

1919	1 bd.	1920	2 bd.
1921	2 bd.	1922	2 bd.
1923	3 bd.	1924	2 bd.
1925	2 bd.	1926	2 bd.
1927	6 bd.	1928	8 bd.

1929	4 bd.	1930	4 bd.
1931	4 bd.	1932	4 bd.
1933	6 bd.	1934	7 bd.
1935	7 bd.	1936	10 bd.
1937	10 bd.	1938	10 bd.
1939	9 bd.	1940	9 bd.
1941	film nr. 57-58	1942	film nr. 58-60
1943	" "	60-62	1944 " " 62-64
1945	" "	64-66	1946 " " 66-68
1947	" "	68-70	1948 " " 70-71
1949	" "	71-73	1950 " " 73-74
1951	" "	74-75.	

1919-44. Navneregister til straffejournalen 24 bd.

Anm.: Er månedsvis ført navneregister. Angiver nr. i straffejournalen og det undersøgelseskammer, hvortil sagen er henvist. 1939-40 mangler.

Navnekartotek til straffejournalen 93 kasser

Anm.: Kartoteket omfatter kun personer fødte før 1910. På kortet angives 1) fødselsdato og sted, 2) henvisning til nr. og år for indførelsen i straffejournalen samt til undersøgelseskammer, 3) tiltaledato, 4) forbrydelsens art og 5) sagens udfald.

1919-51. Journalsager 399 pkr.

Anm.: Er sager til straffejournalen. Der er i alle tilfælde tale om sluttede og henlagte sager. De pågældende sager er sluttet uden dom med statsadvokatens tilladelse (Pådømte sager må derimod søges i den dømmende instans' arkiv, her i de fleste tilfælde i Københavns byret). Årgangene 1921-29 og 1931-1939 er gennemgået med kassation for øje.

Nemlig:

1919	7 pkr.	1920	25 pkr.
1921-22	1 pk.	1923	1 pk.
1924	1 pk.	1925	2 pkr.
1926-27	1 pk.	1927	1 pk.

1928-29	1 pk.	1930	19 pkr.
1931	1 pk.	1932-33	1 pk.
1934	1 pk.	1935	1 pk.
1936	1 pk.	1937	1 pk.
1938	1 pk.	1939	1 pk.
1940	30 pkr.	1941	32 pkr.
1942	42 pkr.	1943	36 pkr.
1944	24 pkr.	1945	54 pkr.
1946	39 pkr.	1947	21 pkr.
1948	18 pkr.	1949	18 pkr.
1950	14 pkr.	1951	4 pkr.

Undersøgelseskamrene

1919-58.
(div.år)

Journaler

280 bd.
+ 30 pkr.

Anm.: Journalerne er ført på fortrykt skematisk papir. Samtlige bind har alfabetisk navnerregister bagi. Indholdet er i hovedtrækkene følgende:

1919-27: Sagens journalnummer i det pågældende undersøgelseskammer (kaldes i dette tidsrum politikammerets journalnummer), hvornår sagen er registreret i undersøgelseskammeret, hvad sagen drejer sig om, navnene på den eller de sigtede samt forskellige oplysninger om evt. dom og straf.
1928-33: Der anføres desuden fødested, fødselsdato og år samt generaliebladsnummer. Endvidere henvisning til nummer i anmeldelsesprotokollen.

1934-47: Nu anføres også sigtedes bopæl.

1948- : Skema og format ændres, men oplysningernes art er uændrede.

Før oprettelsen af kontoret for straffesager i 1927 er henvisninger i undersøgelseskammerens journaler til sagens nr. i 1. undersøgelseskammer i reglen ensbetydende med en henvisning til selve straffejournalen.

Med hensyn til undersøgelseskammerens antal og sagsområde, se indledningen s. 88 f.

Nemlig:

1. undersøgelseskammer 1934-51 17 bd. + 3 pkr.

Anm.: Der synes ikke at have eksisteret særskilte journaler for 1. kammer før 1934.

2. undersøgelseskammer 1919-51 27 bd. + 2 pkr.

Anm.: For 1921-24 findes en ekstra journal, hvori sigtedes fødested og fødselsdag og år er angivet.

3. undersøgelseskommission 1919-51 25 bd. + 3 pkr.
Anm.: 1932 og 1933 mangler.
4. undersøgelseskommission 1919-51 29 bd. + 2 pkr.
5. undersøgelseskommission 1919-51 22 bd. + 2 pkr.
Anm.: 1929-33 mangler.
6. undersøgelseskommission 1919-51 23 bd. + 2 pkr.
7. undersøgelseskommission 1919-51 23 bd. + 2 pkr.
8. undersøgelseskommission 1919-50 20 bd. + 1 pk.
Anm.: 1923, 1926-27, 1948-49 og 1951 mangler.
9. undersøgelseskommission 1919-51 21 bd. + 2 pkr.
Anm.: 1928-32 mangler.
10. undersøgelseskommission 1919-51 27 bd. + 2 pkr.
10. undersøgelseskommission,
"Journalregister" 1927-43 2 bd.
Anm.: Ført efter journalnr. ikke efter sigtedes navne. Anfører de sigtedes navne, evt. stilling i lægdsrullen, fødested, år og dag, anholdelses- og arresterationsdato, forbrydelsens art, nr. i anmeldelsesprotokollen samt div. anm. "Registeret" supplerer i visse henseender selve journalen.
11. undersøgelseskommission 1919-51 28 bd. + 2 pkr.
12. undersøgelseskommission 1919-21 1 bd.
Anm.: Er mærket "1 ste Gl. Kammer", men en undersøgelse har vist, at journalen brugtes i det midlertidige 12. kammer 1919-21. Se også indledende anmærkninger.
12. undersøgelseskommission 1937-57 15 bd. + 4 pkr.
Anm.: Udover 1919-21 eksisterede kammeret først fra 1937.
1956 mangler.
13. undersøgelseskommission 1937-58 7 bd. + 4 pkr.
Anm.: 1941-44 mangler.
14. Undersøgelseskommission 1945-47 4 bd.

15. undersøgelseskammer 1945-47 3 bd.

16. undersøgelseskammer 1945-46 2 bd.

1949. "Edderkop-sagen", navnerregister 5 ks.

Anm.: Undersøgelserne i den meget omfattende sag foretoges af 7. undersøgelseskammer. Sagen har nr. 41/1949.

Nemlig:

A-G	1 ks.	H-J	1 ks.
K-M	1 ks.	N-R	1 ks.
S-Ø	1 ks.		

1949. "Edderkop-sagen", sagregister 1 ks.

Anm.: Med henvisninger til fortegnelse over henlagte og færdigbehandlede sager (se nedenfor). Saglig opdeling i flg. grupper: Varegrupper, forbrydelsens art, oplysninger om personer (efter navnene på de personer, som har afgivet oplysningerne), forakter m.m. i Edderkop-sagen, ordnet alfabetyisk efter personnavne. Ved hver er anført fødselsdag og - år, hvor og hvornår sagen er sendt fra de forskellige instanser.

1949. "Edderkop-sagen", fortegnelse over færdigbehandlede og henlagte sager 2 ks.

Nemlig:

A (nr. 1-756)	1 ks.
B (nr. 757-950)	1 ks.

Anm.: Heri tillige fortegnelse over forskellige forhold samt fortegnelse over implicerede politifolk.

1953. Narkotikasagen 2 ks.

Anm.: Er bilag til 7. undersøgelseskammers journal nr. 180/1953. På de enkelte kort henvisninger til anmeldelsesprotokollen.

Nemlig:

I Forholdsregister	1 ks.
II Gerningsstedregister	1 ks.

6. politiinspektorat

1942-52. Krisepolitiets journaler 27 bd.
Anm.: Bd. I årgang 1945 mangler.

Nemlig:

1942	2 bd.	1943	4 bd.
1944	3 bd.	1945	3 bd.
1946	5 bd.	1947	4 bd.
1948	2 bd.	1949	1 bd.
1950	1 bd.	1951	1 bd.
1952	1 bd.		

De enkelte politistationer

1920-29. Dagbøger for politistation I, se s. 182.

Tillæg A

Udvandringsssager

Indledning

Ved lov af 1. maj 1868 og lov af 25. marts 1872, suppleret med et af justitsministeriet under 28. marts 1870 udstedt reglement gennemførtes en offentlig kontrol med de såkaldte udvandringsagenter. Justitsministeriet udfærdigede den fornødne autorisation, og det pålagdes politimyndighederne dels at føre kontrol med de autoriserede udvandringsagenter og deres befuldmægtigede dels at overvåge, at bestemmelserne om oprettelse af en kontrakt mellem den autoriserede agent og udvandrerens blev nøje overholdt. Politimyndighederne skulle ligeledes kontrollere, at udvandrerens skibene overholdt de bestemmelser, der var fastsat for disse. Man inddelte udvandrerne i to grupper, nemlig de direkte udvandrere d.v.s. de personer, som direkte befordredes fra dansk havn til udvandringsstedet, og de indirekte udvandrere d.v.s. de personer, som via en udenlandsk havn nåede udvandringsstedet. Tilladelse til at påtage sig udvandrerens befordring over fremmede

havne skulle meddeles af politiet på det sted, hvor den, som begærede en sådan tilladelse, var bosat. Inden for Københavns kommune var det overladt politidirektøren (3. politiinspektorat) at administrere denne lovgivning.

Ved lov vedr. udvandring af 3. maj 1934 ændredes det offentliges kontrol med udvandringsagenterne. For fremtiden var det socialministeriet, der autoriserede de såkaldte udvandringsagenter, og man oprettede desuden Statens udvandringskontor, som i det store og hele overtog den kontrol med udvandringsagenterne m.m., som hidtil havde været varetaget af politimyndighederne.

Københavns politis udvandringssager

1868-1914.	Journaler over udvandringssager, lb.nr. 1-3
<u>Anm.:</u> De enkelte bind er forsynet med alfabetiske registre.	3 bd.
1915-27.	Journal for udvandringssager, lb.nr. 3a
<u>Anm.:</u> Journalen afleveret 1974.	1 bd.
1868-1914.	Udvandringssager, lb.nr. 4-18
<u>Anm.:</u> I pakke nr. 18 ligger enkelte sager fra 1920, 1928 og 1934.	15 pkr.
1868.	Udvandrerprotokol, lb.nr. 20
<u>Anm.:</u> Ført på skematisk papir. Protokollen indeholder oplysninger om kontraktens påtegningssdato, udvandrers navn, stilling, alder og hidtilværende opholdssted, antallet af udvandrere samt bestemmelsessted.	1 bd.
1868.	Alfabetisk register til udvandrerprotokollen, lb.nr. 19	1 bd.
1869-1940.	Registre over udvandrere. Direkte, lb.nr. 21-58
<u>Anm.:</u> Ført på skematisk papir. Protokollen oplyser udvandrers navn, stilling, fødested el. sidste opholdssted, alder, bestemmelsessted, kontraktens nr. og litra samt forevisningsdato. Endvidere findes en anmærkningsrubrik.	37 bd.

- 1888-1907. Kopibøger vedr. udvandringsvæsenet,
lb.nr. 3 b-c 2 bd.
Anm.: Afleveret 1974.
Nemlig:
1888-1902 1 bd. 1902-07 1 bd.
- 1869-1931. Skibsekspeditioner vedr. direkte udvan-
dring, lb.nr. 59-196 140 pkr.
Anm.: Pakkerne indeholder kronologisk
henlagte læg for hvert afsejlsende ud-
vandrerskib med angivelse af afgang-
dato. Som bilag findes bl.a. passager-
lister.
- 1872-94. Skibsekspeditioner vedr. mormonudvan-
dringen, lb.nr. 197 1 pk.
Anm.: Indeholder kun passagerlister.
- 1869-1935. Registre over udvandrere. Indirekte,
lb.nr. 198-248 51 bd.
Anm.: Indrettet som de ovenfor anførte
registre over direkte udvandrere.
- ca. 1871-99. Protokol over udvandringsagenter og
deres befuldmægtigede, lb.nr. 249 1 bd.
Anm.: Forsynet med alfabetisk register.
- ca. 1892-
1930. Protokol over udvandringsagenter og deres
befuldmægtigede uden for København, lb.nr.
250 1 bd.
Anm.: Forsynet med alfabetisk register.
- ca. 1871-
1930. Sager vedr. udvandringsagenter, alfabetisk
ordnet. Lb.nr. 251-56 6 pkr.
- 1903-34. Protokol over kontraktantal for direkte
udvandrere med Skandinavien-Amerikalinien.
Lb.nr. 257 1 bd.
- 1921-34. Protokol over kontraktantal for indirekte
udvandrere med div. dampskibsselskaber,
lb.nr. 258 1 bd.

- 1868-1934. Statistik over udvandrere, lb.nr. 259-63 5 pkr.
- 1896-1920. Oversigter og synsdokumenter, lb.nr. 263 1 pk.
Indhold:
- 1) Statistiske oversigter over antallet af personer, som ifølge påtegnede kontrakter er befordret som både direkte og indirekte udvandrere, 1902-20 1 læg
- 2) Certifikater på skibe, godkendt som udvandrerskibe, 1896-1907 1 læg
- ca. 1897-1934. Ansøgninger om ansættelse som sygeplejerske på udvandringsskibene, lb.nr. 164-65 2 pkr.
Anm.: Ansøgningerne er henlagt kronologisk.
Nemlig:
ca. 1897-1916	1 pk.	ca. 1920-1934	1 pk.
- 1903-31. Lægejournaler fra udvandrerskibene, lb.nr. 266-68 3 pkr.
Nemlig:
Hellig Olav, 1903-31	1 pk.
Hekla, C.F. Tietgen og United States, 1903-31	1 pk.
Oscar II, 1913-31	1 pk.
- 1872-1904. Sager vedr. eftersyn af skibe til indirekte udvandring, lb.nr. 269 1 pk.
Anm.: Godkendelserne for de enkelte skibe er samlede i læg for hvert skib.
- ca. 1867-1916. Diverse udvandringssager I-II, lb.nr. 270-71 2 pkr.
Anm.: Indeholder bl.a. koncepter til skrivelser fra politidirektøren til justitsministeriet om gennemførelsen af loven af 1868, korrespondancesager vedr. enkelte udvandrerskibe, ansættelse af læger m.m. samt diverse tryksager.

Tillæg

Københavns vagtværn

19.okt.1944 - 30.sept.1947

I borgerrepræsentationens møde 19. okt. 1944 besluttedes at oprette Københavns kommunale vagtværn til opretholdelse af sikkerhed, ro og orden indenfor kommunens område, jfr. justitsministeriets cirkulære af 11. okt. 1944 til Københavns magistrat og samtlige kommunalbestyrelser ang. oprettelse af vagtværn.

Københavns vagtværn havde kun beføjelser som ordensværn. Ved afpatruljering af byens gader og veje skulle vagtværnet søge at hindre grovere forbrydelser, herunder særlig drab, brandstiftelse, røveri, tyveri, afpresning, sædelighedsforbrydelse, overfald og hærværk. Vagtmandskabet bemyndigedes til at foretage anholdelse af personer grebet på fersk gerning, jfr. retsplejelovens § 771, stk. 2, men egentlig efterforskningsarbejde var vagtværnet ikke bemyndiget til.

Københavns vagtværn var først under borgmesterens (magistratens 1. afd.) overledelse, men fra maj 1945 under politiets overledelse, jfr. justitsministeriets bkg. af 11. maj 1945.

Københavns vagtværn nedlagdes med udgangen af september måned 1947. Det havde da siden 1945 hovedsagelig varetaget bevogtningssopgaver ved de københavnske flygtningelejre.

Arkivregistratur

1944-47.	Instrukser	1 pk.
	<u>Anm.:</u> Indeholder vagtchefens nummererede instrukser for vagtværnspersonalet. Forrest i pakken er henlagt et alfabetisk sagsregister til samlingen	
1944-47.	Postbøger	2 bd.
	<u>Anm.:</u> Er kronologisk førte bøger over indkomne breve med henvisning til jr.nr.	
	<u>Nemlig:</u>	
	1944 25.okt. - 1945 2. nov.	1 bd.
	1945 3. nov.- 1947 2 okt.	1 bd.

1944. Journal 1 pk.
Anm.: Journalen er ført på kartotekskort efter et sagligt opbygget journalsystem.
- 1945-47. Journaler I-III 3 bd.
Anm.: Ført efter sagligt opbygget journalsystem. Nøgle til journalsystemet ses forrest i journal I.
1944. Journalsager 1 pk.
Anm.: Sagerne er henlagt efter en forrest i pakken anbragt oversigt.
- 1945-47. Journalsager 6 pkr.
Anm.: Sagerne er henlagt efter journalen. Fra en del sagsgrupper er ingen sager bevaret.
Nemlig:
Jr.nr. 1-12 1 pk. Jr.nr. 14-16,
20-21 1 pk.
Jr.nr. 22 1 pk. Jr.nr. 23-26 1 pk.
Jr.nr. 27-28, Jr.nr. 32,34,
30 1 pk. 38, 46-47 og
72 1 pk.
- 1944-46. Hovedbøger 2 bd.
Nemlig:
1944/1945 1 bd. 1945/1946 1 bd.
- 1944-47. Regnskabsjournaler 2 bd.
Anm.: Er kronologisk førte journaler over daglige udgifter. Med månedlige opgørelser af de enkelte konti.
Nemlig:
1944 16. okt. - 1945 26. nov. 1 bd.
1945 26. nov. - 1946 31. maj 1 bd.
- 1944-47. Diverse regnskabssager 1 pk.
Anm.: Indeholder diverse regnskabsoversigter, beholdningsregnskaber, korrespondance med kommunale og statslige myndigheder ang. regnskabsaflæggelsen m.v.

1945. Sekretariatsprotokol 1 bd.
Anm.: Er journal over indkomne sager fra statsadvokaturer, retterne og andre vagtværn. Er hovedsagelig sager vedr. eftersøgning, anholdelse o.l.
1945. Lister over anmeldelser 1 pk.
Anm.: Indeholder 10 hefter, skematisk indrettede med oplysning om anmelderens navn og adresse, gerningssted, dato og arten af ulovligheden.
- 1944-47. Rapportjournaler 9 bd.
Anm.: Kronologisk førte journaler over optagne rapporter med korte sagsekstrakter.
Nemlig:
1944 25. okt. - 1945 26. jan.	1 bd.
1945 26. jan. - 1945 25. marts	1 bd.
1945 16. marts- 1945 30. april	1 bd.
1945 30. april- 1945 22. aug.	1 bd.
1945 23. aug. - 1945 13. dec.	1 bd.
1945 15. dec. - 1946 7. maj	1 bd.
1946 7. maj - 1946 10. nov.	1 bd.
1946 11. nov. - 1947 26. maj	1 bd.
1947 26. maj - 1947 30. aug.	1 bd.
- 1944-45. "Anholdelsesrapporter" 1 pk.
Anm.: Rapporterne er ordnet alfabetisk.
- 1944-45. Kartotek over anholdte 1 ks.
- 1944-45. "Særlige rapporter" 2 pkr.
Anm.: Samlingen af "Særlige rapporter" er dannet i vagtværnet. Heri ses rapporter vedr. besættelsesmagten, forbrydelser af særlig grov karakter, landsskadelig virksomhed, sabotage, ulovlig våbenbesiddelse o.l.
- 1944-46. Statistiklister 4 pkr.
Anm.: Indeholder skematiske statistiklister vedr. vagtværnets daglige virksomhed.

- 1944-45. Stationernes rapportprotokoller 23 bd.
Anm.: Indeholder ekstrakter af optagne rapporter.
- Nemlig:
Station	1. 1944 24. okt. - 1945 18. dec.	9 bd.
"	2. 1944 7. nov. - 1945 5. sept.	2 bd.
"	3. Herfra ingen bevaret.	
"	4. 1944 10. nov. - 1945 18. maj	3 bd.
"	5. Herfra ingen bevaret.	
"	6. 1944 2. dec. - 1945 1. nov.	2 bd.
"	7. 1944 25. nov. - 1945 17. marts	1 bd.
"	8. 1944 21. dec. - 1945 20. apr.	1 bd.
"	9. 1944 11. nov. - 1945 3. dec.	3 bd.
"	10. 1944 29. nov. - 1945 29. nov.	2 bd.
1945. Dagbøger for station 7 4 bd.
Anm.: Er kronologisk førte bøger over alt på stationen passeret. Indeholder også ekstrakter over optagne rapporter.
- Nemlig:
10. febr. - 21. marts	1945	1 bd.
21. marts - 29. apr.	1945	1 bd.
29. apr. - 6. sept.	1945	1 bd.
6. sept. - 9. okt.	1945	1 bd.
- 1944-45. Scrapbog for station 6 1 bd.
Anm.: Indeholder avisudklip vedr. vagtværnets virksomhed.
- 1944-47. Diverse sager 1 pk.
Anm.: Indeholder læg med 1) styrkelister 1945-47, 2) lister over dræbte eller sårede 1944-45, og læg vedr. visitation i flygtningelejren i Kløvermarken 8. apr. 1946, medlemskab af D.N.S.A.P., medlemskab af Sommerkorpset, Vagtværnet ctr. HIPO og div. tjenesteforseelser.
- 1945-47. Meddelelser fra luftværnschefen 1 pk.
Anm.: Indeholder luftværnschefens meddelelser nr. 1-108 vedr. flygtningelejrene, ansættelse, forflyttelse og afskedigelse af lejrledere o.l.

- 1945-46. "Flygtningeforlæggningerne" 1 pk.
Anm.: Indeholder sager af generel karakter vedr. flygtningeforlæggningerne, statistisk materiale, diverse fortegnelser over flygtninge m.v.
- 1945-47. Dagsrapporter for flygtningelejrene 5 pkr.
Anm.: Rapporterne er henlagt kronologisk for samtlige lejre. Indeholder oplysninger om flygtninge.
Nemlig:
1945	8. nov. - 1946	24. marts	1 pk.
1946	25. marts - 1946	8. juni	1 pk.
1946	11. juni - 1946	18. okt.	1 pk.
1946	6. nov. - 1947	31. marts	1 pk.
1947	22. febr. - 1947	29. aug.	1 pk.
- 1945-47. Kartotek over rapporter vedr. flygtninge 1 ks.
- 1944-47. Personalekartotek 2 ks.
Anm.: Kartoteket er alfabetisk ordnet. De påførte stamnumre anvendes som indgang til nedennævnte personaleprotokoller og personaleakter.
Nemlig:
A-K	1 ks.	L-Ø	1 ks.
- 1944-47. Personaleprotokoller 3 bd.
Anm.: Protokollerne er skematisk indrettede med oplysning om navn, stamnummer, stilling, tjenestested, tidspunkt for antagelse og afskedigelse. Protokollerne er ført kronologisk efter antagelsestidspunkt.
Nemlig:
Stamnr.	1 - 200	1 bd.
"	201 -1500	1 bd.
"	1501 -1700	1 bd.
- Anm.: Vedrører alene administrativt personale.

- 1944-47. Personaleakter 13 pkr.
- Anm.: Hver personaleakt rummer sædvanligvis stamkort med fotografi. Stamkortene indeholder oplysninger om navn, fødselstidspunkt og fødested, stilling, tidspunkt for antagelse og afskedigelse samt tjenstlige anmærkninger. I mange af akterne er bevaret selvbiografier.
- Nemlig:
følgende stamnumre:
1- 125	1 pk.	126- 250	1 pk.
251- 375	1 pk.	376- 500	1 pk.
501- 625	1 pk.	626- 750	1 pk.
751- 875	1 pk.	876-1000	1 pk.
1001-1077,
1101-1125	1 pk.	1126-1250	1 pk.
1251-1375	1 pk.	1376-1450	1 pk.
1451-1485,
1500-1608	1 pk.		
- 1944-47. Påtaleprotokoller 2 bd.
- Anm.: Kronologisk førte protokoller over påtalelser overfor vagtværnspersonalet.
- Nemlig:
1944 21. nov. - 1946 10. dec.	1 bd.
1946 10. dec. - 1947 16. aug.	1 bd.
- 1944-45. Sager vedr. kontorpersonalet 1 pk.
- Anm.: Indeholder hovedsagelig generelle sager vedr. ansættelsesvilkår, lønningsforhold o.l.
1945. "Frihedskæmperattester" 1 pk.
- Anm.: Er attestationer om at pgl. har været frihedskæmper, udfærdiget af hensyn til aflønning.
Vedrører perioden efter 5. maj 1945.
- 1944-47. Sager vedr. Byvagtsforeningen m.v. 1 pk.
- Anm.: Indeholder korrespondancesager, mødereferater m.v. Indeholder tillige et læg med besvarede eksamensopgaver fra byvagternes vagtmestereksamen. De bevarede opgaver er en fristil med titlen "Hvæd mener De om vagtværnet".

Kystpolitiet

1817-1919

Ved kancelliplakat af 28. febr. 1817 oprettedes på strækningen fra indløbet af Issefjorden til Køge et særligt kystpoliti under ledelse af chefen for Københavns politi. Den samlede kystpolitistrækning udvidedes med strækningen Køge-Feddø ved kancelliplakat af 26. apr. 1817 og med strækningen Præstø-Kalvehave ved kancelliplakat af 30. aug. 1831.

Den samlede kystpolitistrækning inddeltes i hovedkystpolitidistrikter med egen politi- og domsmyndighed. Hvert af hovedkystpolitidistrikterne blev inddelt i mindre distrikter, og for hver af disse distrikter beskikkedes en distriktskommissær, som skulle varetage det daglige politiopsyn.

I 1817 oprettedes følgende hovedkystpolitidistrikter: Frederiksværk, Helsingør, Københavns nordre, Københavns søndre, Køge og Stevns hoveddistrikter. Amagerland var oprindeligt under Københavns søndre hoveddistrikt, men omkr. 1820 organiseredes Amagerland som et hoveddistrikt. Præstø hoveddistrikt oprettedes 1831.

I 1841 gennemførtes en række distriktsændringer indenfor de enkelte hoveddistrikter, jfr. bkg. 24. juni 1841, og omtrent samtidig nedlagdes Præstø hoveddistrikt. Andre hoveddistrikter nedlagdes 1851 og 1865, mens Helsingør og Amagerlands hoveddistrikter bestod indtil 1. okt. 1919.

De enkelte hoveddistrikts- og distriktsarkiver er afleveret sammen med retsbetjentarkiver, idet politi- og domsmyndigheden i de enkelte hoveddistrikter sædvanligvis var henlagt til lokale retsbetjente. Endvidere er modtaget arkivalier fra Københavns politi vedr. kystpolitiet. I tilfælde hvor lokale retsbetjente har varetaget politi- og domsmyndigheden i et hoveddistrikt, skal kystpolitisagerne ofte søges i det pågældende retsbetjentarkiv, idet retsbetjentene ofte undlod at etablere en særlig kontorordning for kystpolitivæsenet.

Kystpolitiet havde især til opgave at våge over, at mistænkelige personer og koster ikke skulle blive ind- og udsugget,

og at påse at løsgængerer og anden utilladelig omstrejfen ikke fandt sted langs kysten.

"Chefens arkiv"

Arkivregistratur

- 1817-49. Forhandlingsprotokol 1 bd.
Anm.: Er anvendt som forhandlingsprotokol om kystpolitidistrikternes organisation og som politichefens visitationsprotokol.
- 1831-45. Journal 1 bd.
Anm.: Er kronologisk ført journal over indkomne skrivelser med anmærkning om ekspedition.
- 1845-49. Kopibog 1 bd.
Anm.: Er kronologisk ført kopibog over udgående skrivelser. Indeholder kun få skrivelser.
- 1817-48. Journalsager 5 pkr.
Anm.: Kronologisk ordnede. For 1845, 1846 og 1848 ligger indberetninger dog i særlige læg.
Nemlig:
1817-28	1 pk.	1828-44	1 pk.
1845	1 pk.	1846	1 pk.
1847-48	1 pk.		

Frederiksværk hoveddistrikt

1817-1851

Frederiksværk hoveddistrikt organiseredes i henhold til kancelliskrivelse af 29. marts 1817. Distriktet strakte sig fra Grønnesøgaard til Gilleleje, inddelt i 4 distrikter. Distriktsinddelingen ændredes ved resolution af 30. dec. 1840. Hoveddistriktet nedlagdes i henhold til lov af 12. marts 1851.

Politi- og domsmyndigheden over Frederiksværk hoveddistrikt var henlagt under birkedommeren for Halsnæs og Frederiksværk birk.

Arkivregistratur

- 1817-30. Journal over indkomne breve 1 bd.
Anm.: Er en kronologisk fortegnelse over indkomne breve med ekstrakt af indholdet. Der ses ingen anmærkning om foretagne ekspeditioner.
- 1817-51. Kopibog over udgående breve 1 bd.
Anm.: Indeholder også kopier af rapporter o.l. Fra ca. 1847 indeholder kopibogen kun ekstrakter af ind- og udgående breve. Indeholder også kasseregnskab juni-oktober 1817 og regnskab over kassebeholdningen pr. 30. juni 1825.
- 1817-51. Indkomne breve 2 pkr.
Anm.: Er kronologisk ordnede breve, cirkulærer, rapporter m.v.
Nemlig:
1817-34 1 pk. 1835-51 1 pk.
- 1817-29. Listeprotokol 1 bd.
Anm.: Indeholder fortegnelser over både, disses ejere og mandskab med signalement over hver enkelt person samt angivelse af alder og fødested.
- 1817-42. Diverse sager 1 pk.
(div.år)
Anm.: Indeholder læg vedr. organisation af distriktet 1817, befordring 1817, forstrand 1817-20, cirkulæreskrivelser 1819-41, lister over både og tyende 1820-1829, domsakt i sagen mod Ole og Jens Jacobsen m.fl. 1822-23, afskrifter af cirkulærer, efterlysninger og pas 1825, udnævnelser af distriktskommisærer 1841-42.

1. distrikt

- 1841-45. Mandtalsliste 1 bd.
Anm.: Er mandtal over husstande med børn og tyende. Der oplyses navn, alder, fødested, opholdssted og skudsmål. Er samtidig til- og afgangsliste indtil ca. 1845. Indeholder register på fornavne.

2. distrikt

- 1817-51. Dagsjournaler 2 bd.
Anm.: Er kronologisk ført dagsjournal, autoriseret af hoveddistriktets dommer og politimester. Heri er også registreret modtagne breve, cirkulærer o.l.

Nemlig:

22. apr. 1817 - 4 okt. 1825 1 bd.
13. okt. 1825 - 3. mar. 1851 1 bd.

Helsingør hoveddistrikt

1817-1919

Helsingør hoveddistrikt organiseredes i henhold til kancelliskrivelse af 18. marts 1817. Distriktet strakte sig fra Gilleleje til Smidstrup, inddelt i 12 distrikter. Distriktsinddelingen ændredes ved bkg. af 24. juni 1841, 28. juni 1852 og 25. marts 1854. Hoveddistriktet nedlagdes i henhold til lov af 11. apr. 1916 med virkning fra 1. okt. 1919.

Politi- og domsmyndigheden over Helsingør hoveddistrikt var henlagt under byfogden i Helsingør.

Arkivregistratur

- 1817-51. Ordrebog 1 bd.
Anm.: Er kronologisk ført kopibog over ankomne ordrer og cirkulærer m.m. fra kystpolitichefen.

- 1817-22. Brevkopibog 1 bd.
Anm.: Indeholder kopier af udgående breve.
- 1826-31. Journal og kopibog 1 bd.
Anm.: Ført i 3 afdelinger, nemlig 1) kopibog over cirkulærer til distriktskommisærerne, 2) dagsjournal og 3) fortegnelse over efterlyste mistænkelige personer. Folio 1-10 mangler.
- 1836-62. Rapportjournal 1 bd.
Anm.: Er journal over de til hoveddistriktet indkomne rapporter fra de underliggende distrikter, indeholdende ekstrakter af rapporter med anm. om ekspedition. På sidste side findes politimesterens bemærkninger ved revisionen af distriktskommisærernes protokoller 1838.
- 1817-31. Distriktskommisærernes rapporter 4 pkr.
Anm.: Kronologisk henlagte.
Nemlig:
1817-20	1 pk.	1821-23	1 pk.
1824-26	1 pk.	1827-29,
1831	1 pk.
- 1818-38. Returnerede cirkulærer 3 pkr.
Anm.: Er cirkulærer til distriktskommisærerne, returnerede til hoveddistriktet, kronologisk henlagte.
Nemlig:
1818-24	1 pk.	1825-31,
1833-34	1 pk.
1835-38	1 pk.		
- 1859-66. Journaler for den vagthavende kystpolitbetjent på Helsingør skibsbro 3 bd.
Anm.: Er kronologisk førte dagsjournaler, protokollerne er bagfra anvendt som kopibog over efterlysninger.
Nemlig:
1859-61	1 bd.
- Anm.: Fra fol. 1-16 anvendt til instrukser.

- 1862-64 1 bd. 1864-66 1 bd.
1853. Listeprotokol 1 bd.
Anm.: Indeholder fortegnelser over både, sammes ejere og besætninger, inden for hoveddistriktet. Indeholder også sager vedr. kystpolitiets organisation og personale.
- 1817-33. Regnskab for kystpolitikassen 1 hefte + 1 bd.
Anm.: Ført som kassebøger.
Nemlig:
1817-18 1 hft. 1818-33 1 bd.
- 1817-63,
(div.år) Diverse sager 1 pk.
Anm.: Indeholder læg vedr. rejseprotokol 1817-24, pas, kautions m.v. 1858 og efterlysninger 1859-63 samt div. breve 1816-1824.

1. distrikt

Herfra ses intet materiale bevaret.

2. distrikt

- 1817-38,
1850-52. Journaler og kopibøger 4 bd.
Anm.: Er kronologisk førte dagsjournaler og kopibøger over indkomne cirkulærer m.v. Fra 1826 føres som et særligt afsnit fortegnelse over efterlyste personer.
Nemlig:
1816-26 1 bd. 1826-33 1 bd.
1833-38 1 bd. 1850-52 1 bd.

3. distrikt

1852. Mandtal 1 bd.
Anm.: Er mandtal over distriktets husstande. For de enkelte personer oplyses navn,

alder, fødested, bopæl, næringsvej og evt. skudsmål (tyende). Ses ført med til- og afgang til maj 1861.

4. distrikt

1823-33,
1855-1920. Journaler og kopibøger 7 bd.

Anm.: Indeholder dagsjournal, kopier af indkomne cirkulærer og fortegnelse over efterlyste personer.

Nemlig:

1823-27	1 bd.	1829-33	1 bd.
1855-59	1 bd.	1859-64	1 bd.
1864-69	1 bd.	1869-87	1 bd.
1888-1920	1 bd.		

1861-91. Anmeldelsesprotokol 1 bd.

Anm.: Er skematisk indrettet protokol over anmeldte rejsende, tjenestetyende m.v. med oplysning om navn, næringsvej, legitimation, ankomstdato, sidste opholdssted, afrejsedato, rejsemål m.v.

5. distrikt

1851-95. Journaler og kopibøger 4 bd.

Anm.: Hvert bind indeholder dagsjournal, kopier af indkomne cirkulærer og fortegnelse over efterlyste personer.

Nemlig:

1851-55	1 bd.	1854-60	1 bd.
1860-67	1 bd.	1867-95	1 bd.

1854. Mandtal 1 bd.

Anm.: Er mandtal over distriktets husstande. For de enkelte personer oplyses navn, alder, fødested, bopæl, næringsvej og evt. skudsmål (tyende). Ses ført med til- og afgang til ca. 1860.

1861-1919. Anmeldelsesprotokoller 2 bd.
Anm.: Er skematisk indrettede protokoller over anmeldte rejsende, tjenestetående m.v. med oplysning om navn, næringsvej, legitimation, ankomstdato, sidste opholdssted, afrejsedato, rejsemål m.v.

Nemlig:

1861-90 1 bd. 1890-1919 1 bd.

6. distrikt

1817-54,
1859-64. Journaler og kopibøger 7 bd.
Anm.: Hvert bind indeholder dagsjournal, kopier af indkomne cirkulærer og fortegnelse over efterlyste personer.

Nemlig:

1817-28 1 bd. 1828-35 1 bd.
1835-41 1 bd. 1842-45 1 bd.
1846-49 1 bd. 1849-54 1 bd.
1859-64 1 bd.

1864-1919. Dagsjournal 1 bd.

1864-94. Kopibog for indkomne cirkulærer 1 bd.
Anm.: Indeholder også fortegnelse over efterlyste personer 1864-70.

1898-1912. Tjenestetidsjournal 1 bd.
Anm.: Foran i protokollen er indført afskrift af instruks af 4. febr. 1898.

1861-1912. Anmeldelsesprotokoller 2 bd.
Anm.: Er skematisk indrettede protokoller over anmeldte rejsende, tjenestetående m.v. med oplysning om navn, næringsvej, legitimation, ankomstdato, sidste opholdssted, afrejsedato, rejsemål m.v. Er med registre.

Nemlig:

1861-96 1 bd. 1896-1912 1 bd.

7. distrikt

- 1817-24. Journal og kopibog 1 bd.
Anm.: Ført som dagsjournal og kopibog over indkomne cirkulærer.
- 1824-31. Journal 1 bd.
Anm.: Ført som dagsjournal. Indeholder også fortegnelse over efterlyste personer.
- 1824-30. Kopibog for indkomne cirkulærer 1 bd.
- 1831-34. Journaler og kopibøger 2 bd.
Anm.: Hvert bind indeholder dagsjournal, kopier af indkomne cirkulærer og fortegnelse over efterlyste personer.
Nemlig:
1831-32 1 bd. 1832-34 1 bd.
- 1834-41. Journal 1 bd.
Anm.: Ført som dagsjournal.
- 1834-41. Kopibog for indkomne cirkulærer 1 bd.
- 1842-58. Journaler og kopibøger 2 bd.
Anm.: Hvert bind indeholder dagsjournal, kopier af indkomne cirkulærer og fortegnelse over efterlyste personer.
Nemlig:
1842-52 1 bd. 1852-58 1 bd.
- 1835-53. Mandtal 2 bd.
Anm.: Er mandtal over distriktets husholdninger. For de enkelte personer oplyses navn, alder, fødested, bopæl, næringsvej og evt. skudsmål (tyende). Er også anvendt som til- og afgangslister.
Nemlig:
1835-40 1 bd. 1840-53 1 bd.

8. distrikt

1827-33,
1850-53. Journaler og kopibøger 2 bd.

Anm.: Hvert bind indeholder dagsjournal, kopier af indkomne cirkulærer og fortegnelse over efterlyste personer.

Nemlig:

1827-33 1 bd. 1850-53 1 bd.

1835-60. Mandtal 1 bd.

Anm.: Er mandtal over distriktets hushushold. For de enkelte personer oplyses navn, alder, fødested, bopæl, næringsvej og evt. skudsmål. Er også anvendt som til- og afgangsliste.

9. distrikt

1835-60. Mandtal 1 bd.

Anm.: Er mandtal over distriktets hushushold med oplysninger som foranstående bind.

10. distrikt

Herfra ses intet materiale bevaret.

11. distrikt

Herfra ses intet materiale bevaret.

12. distrikt

1829-41. Journaler og kopibøger 2 bd.

Anm.: Hvert bind indeholder dagsjournal, kopier af indkomne cirkulærer og fortegnelse over efterlyste personer.

1817-21. Brevkopibog 1 bd.
Anm.: Er kopibog for udgående breve, cirkulæreskrivelser m.m.

1823-24: Journalsager 1 pk.
Anm.: Kronologisk ordnede.

1. distrikt

1836-65. Dagbog over embedsforretninger 1 bd.
Anm.: Heri er også registreret ind- og udgående breve.

1824-25. Brevkopibog 1 bd.
Anm.: Er kopibog for udgående breve. Med navnerregister. Der er indført et enkelt brev 27. aug. 1828.

1820-29. Kopibog for modtagne cirkulærer 1 bd.

1820-29. Mandtal 1 bd.
Anm.: Er mandtal over distriktets husstande med oplysninger om navne, alder, fødested, bopæl, næringsvej og evt. skudsmål (tyende).

1820-29. Register til mandtal 1 bd.

1824-31. Til- og afgangsliste over de søværts ankomne og afskibede personer 1 bd.
Anm.: Med oplysning om navne, signalement, fødested, næringsvej, ankomstdato, afrejse-dato m.m. Med navnerregister.

1841-65.
(div.år). Anmeldelser 4 pkr.
Anm.: Er anmeldelser om rejsende, tjenestetående m.v. indeholdende signalementer og personalier.

Nemlig:

1841-43	1 pk.	1855-58	1 pk.
1861-62	1 pk.	1863-65	1 pk.

2. distrikt

- 1817-55. Dagsjournaler 2 bd.
Anm.: Er kronologisk førte dagbøger over embedshandlinger. Heri er også registreret ind- og udgående breve.
Nemlig:
1817-41 1 bd. 1842-55 1 bd.
- 1817-54. Kopibøger 2 bd.
Anm.: Er kronologisk førte kopibøger over udgående breve.
Nemlig:
1817-46 1 bd. 1846-54 1 bd.
Anm.: Indeholder også dagsjournal 1855-1862 og tilgangsliste 1860-65.
- 1850-54. Ordrebog 1 bd.
Anm.: Indeholder kopier af modtagne cirkulærer m.v.
- 1827-50. Tilgangsliste 1 bd.
Anm.: Litrainddelt med oplysning om navn, alder, fødested, ankomstdato, bopæl, legitimation m.v. Pag. 1-4 mangler.
- 1850-59. Mandtal 1 bd.
Anm.: Er mandtal over distriktets husholdninger med oplysning om navne, alder, fødested, bopæl, næringsvej og evt. skudsmål (tyende). Først efter litra.
- ca.1847-64. Diverse sager 1 pk.
Anm.: Indeholder bl.a. breve, både for- og modtagne 1847 og 1861, efterlysninger, rapporter, skudsmål og vandrebøger.

3. distrikt

- 1817-26. Ordrebog 1 bd.

Anm.: Indeholder ekstrakter af modtagne ordrer, cirkulærer m.v. med ekspeditionsanmærkninger.

- 1841-53. Journal 1 bd.
Anm.: Er kronologisk ført dagsjournal.
- 1861-65. Brevjournal 1 bd.
Anm.: Er kronologisk ført journal over indkomne breve med anmærkning om foretagne ekspeditioner.
- 1861-65. Tilgangsprotokol 1 bd.
Anm.: Indeholder oplysninger om navne, alder, fødested, skudsmål, til- og afgang. Med navneregister

4. distrikt

- 1819-26. Ordrebog 1 bd.
Anm.: Indeholder kopier af modtagne ordrer, cirkulærer m.v.
- 1819-61. Mandtal 1 bd.
Anm.: Er mandtal over distriktets husholdninger med oplysning om navne, alder, fødested, bopæl, næringsvej og evt. skudsmål (tyende).
- 1819-61. Register til mandtal 1 bd.

Frederiksberg distrikt

Herfra ses intet materiale bevaret.

Gentofte distrikt

- 1818-48. Dagbog 1 hft.
Anm.: Kronologisk ført dagsjournal. Heri er også registreret ind- og udgående breve.

- 1818-51. Ordrebøger 1 hft., 1 bd.
Anm.: Er kronologisk førte kopibøger
over modtagne ordrer, cirkulærer m.v.
Nemlig:
1818-33 1 hft. 1833-51 1 bd.
- 1842-51. Kopibog for udgående breve 1 bd.
Anm.: Indeholder også kopier af rapporter.
- 1817-44. Mandtal 1 bd.
Anm.: Er mandtal over distriktets hus-
stande med oplysning om navne, alder,
fødested, bopæl, næringsvej m.v.
1826. Supplement til mandtal 1 hft.
Anm.: Aut. 1. maj 1826.
- 1834-50. Til- og afgangsliste 1 bd.
Anm.: Er fortegnelse over de, som i kort
tid opholder sig i distriktet med oplys-
ning om navn, ærinde, ankomstdato, afrej-
sedato og anmelderens navn.

Lyngby distrikt

- 1817-19. Journal og kopibog 1 bd.
Anm.: Indeholder dagsjournal og kopier
af indberetninger og cirkulærer.

Københavns søndre hoveddistrikt

1817-1851

Københavns søndre hoveddistrikt organiseredes i henhold til be-
kendtgørelse fra Københavns politi af 9. apr. 1817. Distriktet
omfattede den del af Sjællands kyst, der strakte sig fra det
gamle pesthus til Lille Vejle Aa, inddelt i 2 distrikter, og
Amagerland, som inddeltes i 3 distrikter. Allerede omkring 1820
udskiltes Amagerland af Københavns søndre hoveddistrikt og or-

ganiseredes som et selvstændigt hoveddistrikt. Københavns søndre hoveddistrikt nedlagdes i henhold til lov af 12. marts 1851.

Politi- og domsmyndigheden over Københavns søndre hoveddistrikt blev 1817 tillagt politidirektøren i København, fra ca. 1820 birkedommeren ved Københavns amts søndre birk.

Fra Københavns søndre hoveddistrikt ses ingen arkivalier bevaret. Arkivalier fra Amagerlands distrikt er registreret under Amagerlands hoveddistrikt.

Amagerlands hoveddistrikt

1817-1919

Amagerland organiseredes 1817 i 3 distrikter under Københavns søndre hoveddistrikt, men omkr. 1820 organiseredes Amagerland som et selvstændigt hoveddistrikt. Hoveddistriktet nedlagdes i henhold til lov af 11. apr. 1916 med virkning fra 1. okt. 1919.

Politi- og domsmyndigheden over Amagerlands hoveddistrikt var indtil 1. jan. 1826 tillagt politidirektøren i København, derefter birkedommeren ved Amager birk.

Arkivregistratur

1826-66.	Retsprotokol	1 bd.
	<u>Anm.:</u> Aut. 17. febr. 1826 af politidirektøren i København. Heri er også indført de af retten afsagte domme og kendelser.	
1817-66.	Kystpolitisager	1 pk.
	<u>Anm.:</u> Er kronologisk ordnede sager, såvel retssager som korrespondancesager.	
1826-61.	"Omflytningsprotokoller"	8 bd.
	<u>Anm.:</u> Er protokoller over tyende, logerende og rejsende med oplysning om navne, alder, fødested og anmærkninger om bopæl, rejser m.v. Protokollerne er forsynet med navneregistre.	

Nemlig:

A. 1826-32	1 bd.	B. 1832-36	1 bd.
C. 1836-39	1 bd.	D. 1840-45	1 bd.
E. 1845-49	1 bd.	F. 1849-53	1 bd.
G. 1853-56	1 bd.	H. 1856-61	1 bd.

1817-41. Diverse sager 1 pk.

Anm.: Indeholder læg vedr. organisation af distriktet 1817-31, mandtal 1819-25 og fortegnelser over distriktets både, disses ejere og besætning 1831-41.

1. distrikt

Herfra ses intet materiale bevaret.

2. distrikt

1817-25. Mandtal 1 bd.

Anm.: Er mandtal over distriktets husstande med oplysning om navne, alder, fødested, bopæl, næringsvej og evt. skudsmål (tyende).

3. distrikt

Herfra ses intet materiale bevaret.

Køge hoveddistrikt

Køge hoveddistrikt organiseredes i henhold til kancelliskrivelse af 8. apr. 1817. Distriktet strakte sig fra Lille Vejle Aa til Køge og inddeltes i 3 distrikter. Hoveddistriktet nedlagdes i henhold til lov af 12. marts 1851.

Politi- og domsmyndigheden over Køge hoveddistrikt blev tillagt byfogden i Køge.

Arkivregistratur

1817-32. Kopibog for ind- og udgående breve 1 bd.

1817-49. Kystpolitiasager 2 pkr.
Anm.: Kronologisk ordnede rets- og korres-
pondancesager.

Nemlig:

1817-30 1 pk. 1831-40,
1841-49 1 pk.

1. distrikt

1822-51. Journal og kopibog 1 bd..
Anm.: Indeholder dagsjournal og kopier af
modtagne cirkulærer o.l.

2. distrikt

1822-51. Journal og kopibog 1 bd..
Anm.: Indeholder dagsjournal og kopier af
modtagne cirkulærer o.l.

3. distrikt

1822-51. Journal og kopibog 1 bd..
Anm.: Indeholder dagsjournal og kopier af
modtagne cirkulærer o.l.

Stevns hoveddistrikt

1817-1865

Stevns hoveddistrikt organiseredes i henhold til kancelliskri-
velse af 6. maj 1817. Distriktet strakte sig fra Slukefter syd
for Køge til Odden af Feddet og inddeltes i 6 distrikter. Stevns
hoveddistrikt nedlagdes i henhold til bekendtgørelse af 17. okt.
1865.

Politi- og domsmyndigheden tillagdes i 1817 landvæsenskom-
missær Mathias Wilhjelm. Fra 1822 henlagdes politi- og domsmy-
ndigheden til byfogden i St. Heddinge.

Arkivregistratur

- 1817-45. Retsprotokol 1 bd.
Anm.: Heri er også indført de af retten afsagte domme og kendelser.
- 1822-65. Brevkopibog 1 bd.
Anm.: Er kopibog over udgående breve og udstedte pas, attester o.l. Fra ca. 1838 hovedsagelig kopier af udstedte bådepas.
- 1817-65. Kystpolitisager 5 pkr.
Anm.: Er kronologisk ordnede sager, såvel retssager som korrespondancesager.
Nemlig:
1817-24	1 pk.	1825-31	1 pk.
1831	1 pk.	1832-36	1 pk.
1837-65	1 pk.		
- 1822-64. Fortegnelser over både, ejere og besætninger 1 pk.
Anm.: Indeholder også et læg vedr. kystmilitsten ca. 1804 ff.

Præstø hoveddistrikt

Præstø hoveddistrikt organiseredes i henhold til kancelliplakat af 30. aug. 1831. Distriktet strakte sig fra Præstø til Kalvehave og inddeltes i 3 distrikter. Hoveddistriktet er antagelig nedlagt 1841.

Politi- og domsmyndigheden over Præstø hoveddistrikt blev tillagt byfogden i Præstø.

Arkivregistratur

- 1831-41. Journal 1 bd.
Anm.: Er kronologisk ført journal over indkomne breve med brevekstrakt og ekspeditionsanmærkninger.

1831-41.

Brevkopibog

1 bd.

Ann.: Er kronologisk ført kopibog over
udgående breve.

Landsarkivet har tidligere udsendt:

Landsarkivet for Sjælland, Lolland-Falster og Bornholm og hjælpemidlerne til dets benyttelse. I-XXXVII samt 315 sider. 1966. Pris 24,00 kr.

I serien af »Føreløbige arkivregistraturer« (stencilerede) er tidligere udsendt:

Lollandiske retsbetjentarkiver indtil 1919. 1964. Udsolgt.

Falsterske retsbetjentarkiver indtil 1919. 1964. Pris 8,00 kr.

Bornholmske retsbetjentarkiver indtil 1919. 1965. Udsolgt.

Sjællandske retsbetjentarkiver indtil 1919. GI. Københavns amt. 1966. Udsolgt.

GI. Roskilde amt. 1971. Pris 16,00 kr. Frederiksborg amt I. 1968. Pris 12,00 kr.

Frederiksborg amt II. Helsingør byfoged. 1974. Pris 20,00 kr. Præstø amt. 1970.

Udsolgt. Sorø amt I. 1972. Pris 20,00 kr. Sorø amt II. 1973. Pris 20,00 kr.

Holbæk amt. 1973. Pris 20,00 kr.

Længderuller ca. 1830 til ca. 1900 afleveret af 1. og 2. udskrivningskreds. 1965.

Udsolgt.

Ældre fængselsarkiver fra København og Møn. 1965. Pris 8,00 kr.

Brændforsikringsarkivalier for købstæder og landbygninger indtil ca. 1872. 1967.

Pris 8,00 kr.

Kgl. Bygningsinspektørens arkiver 1856-ca. 1956. 1974. Pris 20,00 kr.

Bornholmske kirkebøger. 1968. Pris 8,00 kr.

Lolland-Falsterske kirkebøger. 1969. Udsolgt.

Helsingør stifts kirkebøger. 1971. Pris 20,00 kr.

Roskilde stifts kirkebøger I. Provstierne i GI Roskilde amt. 1972. Pris 20,00 kr. II.

Provstierne i Holbæk amt. 1972. Pris 20,00 kr. III. Provstierne i Sorø amt. 1972.

Pris 20,00 kr. IV. Provstierne i Præstø amt. 1973. Pris 20,00 kr.

Københavnske kirkebøger I-II. 1974. Pris 30,00 kr.

Sjællandske rådstuerarkiver indtil ca. 1863. Frederiksborg amt I. 1971. Pris 16,00 kr.

Københavnske lavsarkiver. 1971. Udsolgt.

Sjællandske og Lolland-Falsterske lavsarkiver. 1971. Pris 12,00 kr.

I serien af »Embedsretter« (stencilerede) er tidligere udsendt:

Stiftamtmand og amtmand på Sjælland, Lolland-Falster og

Bornholm 1848-1970. 1970. Pris 4,00 kr.

Dommere og domstole på Sjælland, Lolland-Falster og Bornholm 1919-69. 1970.

Pris 12,00 kr.

Anklagemyndighed og politi på Sjælland, Lolland-Falster og Bornholm 1919-72.

1972. Pris 12,00 kr.

I serien »Diverse publikationer« (stencilerede) er udsendt:

Översigt over landsarkivets samling af kort og tegninger indtil ca. 1900. 1973.

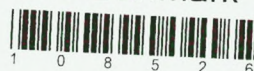
Pris 24,00 kr.

Sjællands landstings panteprotokoller 1632-1761. Register fremstillet ved EDB.

1974. Pris 24,00 kr.

Anm.: Til samtlige priser skal lægges moms. Publikationerne kan rekvireres hos Landsarkivet for Sjælland m.m., Jagtvej 10, 2200 København N. Tlf. (01) 39 35 20. Postgiro: 7 02 32 00.

DIS-Danmark

ISBN-87 7471 07

ARDESBORTYPERIET 1 004